

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ФАКУЛТЕТ: Медицински факултет

МЈЕСТО: Фоча

ПРИРУЧНИК КВАЛИФИКАЦИЈА

ФОЧА, 2016 год.

Модели квалификација				
Студијски програм	Назив квалификације према закону о Звањима у Републици Српској	Енглески назив квалификације	Ниво квалификације спреме образовања по стандарду (ЕКО, <i>EQF</i>)	СТРАНА
I+II - циклус				
	Доктор медицине	<i>Doctor of Medicine</i>	Ниво: 7	
III - трећи циклус				
	Доктор медицинских наука	<i>Doctor of Philosophy (PhD)</i>	Ниво: 8	

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМА: медицина

2. 1. Основне карактеристике (*Basic characteristics*)

- a) Студијски циклус: **интегрисани студиј**
- b) Степен: **академски**
- c) Студијски модули: **Студијски програм Медицина се изводи према моделу 6 + 3.**
- d) Назив квалификације (генерички дио + специфични дио) (*Name-s: generic + subject specific*)
Доктор медицине- The Doctor of Medicine
- e) Језик на којем се студира: **српски**
- f) Трајање студија: **6 година**
- g) Минимални волумен - број *ECTS*(*Minimal volume*): **360**
- h) Ниво (*Level*). **7**
- i) Услови / начини приступања(*Entry routes*)
-завршена четворогодишња средња школа са просјечном оцјеном мин. 3.0
- положен пријемни испит

2.1.1. Увод у квалификацију

Европски оквир за квалификације (*EQF*) за медицинске науке

1.1.2. Разлози за постојање квалификације – оправданост

- потребе тржишта рада
- потребе друшта за докторима медицине

2.2. Компетенције / исходи УЧЕЊА (*Competencies / learning outcomes*)

2.2.1. Попис компетенција на нивоу квалификације (*Competences at the level of qualification*)

ЗНАЊЕ

Доктор медицине мора посједовати знање и разумјевања:

- грађе и функције људског тијела
- људске психе
- превенције, дијагностике, лијечења и рехабилитације болести
- социјалних аспеката здравља и болести
- етичких начела у медицинској теорији и пракси

ВЈЕШТИНЕ

Доктор медицине мора посједовати вјештине:

- узимања релевантне анамнезе и статуса боелсника
- диференцијално-дијагностичког разматрања на основу историје болести и прегледа болесника
- извођење специфичних интервенција
- процјене хитних стања и њихова збрињавања
- планирања терапијског приступа у честим стањима

КОМПЕНТЕНЦИЈЕ

Доктори медицине стичу сљедеће компетенције:

- имају широке основе теоретског знања и практичних вјештина, што их оспособљава за сваку врсту постдипломске едукације и за сарадњу са другим стручњацима у здравству
- стекли су медицинско-етичке ставове

- припремљени су за даљи развој и напредак медицине
- стекли су систематичан начин размишљања и структурирани приступ медицинским проблемима током свог образовања
- испуњавају законске услове за рад у медицинској професији и за даље образовање те су спремни преузети одговорност повезану са медицинским звањем
- посједују знање о одређеном дијагностичком алгоритму
- способни су донијети одговарајуће терапијске одлуке
- упознати су са структуром, организацијом и финансирањем здравства
- упознати су са процесом научно-истраживачких поступака
- способни су дјеловати у складу са рационалним, научним концептима и начелима
- имају непристрасан став према новим научним процесима у медицини
- спремни су посветити се медицинској професији и прихватити одговорност за физичко, психоментално и социјално благостање болесника
- лијече болеснике са поштовањем без обзира на пол, доб, расу, друштвени и економски статус, образовање, културу, вјеру
- поштују права болесника да у потпуности учествују у одлукама о лијечењу, укључујући и право да одбију лијечење или учествују у процесу наставе, односно научних истраживања
- способни су изразити се и комуницирати на начин који је разумљив и прихватљив болеснику
- спремни су прихватити одговорност и донијети одговарајуће медицинске одлуке
- упознати су са унапређењем здравља и са превенцијом болести и спремни су унапређивати такав став у медицинској професији
- имају формиране ставове и свијест о личним ограничењима у складу са предходном едукацијом и искуством
- спремни су сарађивати са другим здравственим стручњацима
- способни су остварити успјешан тимски рад те вјештине руковођења
- свјесни су нужности трајног учења и трајног усавршавања да би одржали високу разину медицинске компетенције
- вољни су поучавати колеге и развијати властите вјештине поучавања
- отворени су за мјере осигурања квалитета и повремену процјену властите медицинске компетенције и стандарда знања
- вољни су конструктивно одговорити на исход процјене-критику и похвалу
- спремни су размишљати о промјенама социоекономских фактора у лијечењу
- испињавају законске стандарде у односу на трајно теоријско и практично усавршавање

2.2.2. Структура квалификације и предмета

РЕСПОРЕД *ECTS* БОДОВА ПРЕМА ГРУПАМА ПРЕДМЕТА

/списак основних и изборних предмета/

Група предмета	<i>ECTS</i> (минимално)
1. Група генеричких основних предмета Биологија ћелије и хумана генетика, Медицина и друштво, Енглески језик 1, Енглески језик 2	21
Опис исхода Описати главна достигнућа Хипократске медицине; објаснити етимологију основних медицинских појмова; објаснити одреднице здравља и њихов утицај на здравље, дефинисати појам развојне психологије, упознати се са етичким принципима у здравству.	

Група предмета	ECTS (минимално)
<p>Компетенције</p> <ul style="list-style-type: none"> - стекли су медицинско-етичке ставове - припремљени су за даљи развој и напредак медицине - приступају болесницима са поштовањем без обзира на пол, доб, расу, друштвени и економски статус, образовање, културу, вјеру 	
<p>2. Група генеричких основних предмета за студијски програм Анатомија, Хистологија и ембриологија, Медицинска биохемија са хемијом, Физиологија, Имунологија Микробиологија, Патологија, Патолошка физиологија Епидемиологија, Општа фармакологија, Медицинска статистика, Методологија научно-истраживачког рада</p>	<p>128</p>
<p>Опис исхода Интегрисати науке на којима се темељи медицина, те описати, разликовати и примјенити научне методе укључујући начела мјерења биолошких функција, оцјењивање научно утврђених чињеница те анализу података.</p> <p>Компетенције</p> <ul style="list-style-type: none"> - способни су дјеловати у складу са рационалним, научним концептима и начелима - имају научну наобразбу која им омогућава научни начин размишљања - спремни су сарађивати са другим здравственим стручњацима 	
<p>3. Група основних предмета специфични за студијски програм Клиничка пракса 1 и ургентна медицинска помоћ, Клиничка пракса 2, Радиологија и нуклеарна медицина Клиничка пропедевтика, Специјална фармакологија и токсикологија, Интерна медицина, Инфективне болести са специјалном епидемиологијом, Неурологија, Психијатрија, Дерматовенерологија, Клиничка микробиологија, Хирургија, Педијатрија, Гинекологија, Физикална медицина и рехабилитација Социјална медицина, Клиничка онкологија Офталмологија, Оториноларингологија са максилофацијалним хирургијом, Клиничка фармакологија, Породична медицина, Хигијена са медицинском екологијом, Медицина рада, Судска медицина, Ургентна медицина</p>	<p>174</p>
<p>Опис исхода Описати, образложити и повезати структуру, функцију и понашање здравих и болених особа као и утицај физичког и друштвеног окружења на здравствено стање човјека. Разликовати и повезати клиничке области те правилно и критички одабрати поступке који омогућавају добијање цјеловите слике о друштвеним и физичким болестима, о начелима медицине са аспекта превенције, дијагнозе и лијечења.</p> <p>Компетенције</p> <ul style="list-style-type: none"> - имају широке основе теоретског знања и практичних вјештина, што их оспособљава за сваку врсту постдипломске едукације и за сарадњу са другим стручњацима у здравству - стекли су систематичан начин размишљања и структурирани приступ медицинским проблемима током свог образовања 	

Група предмета	ECTS (минимално)
<ul style="list-style-type: none"> - посједују знање о одређеном дијагностичком алгоритму - способни су донијети одговарајуће терапијске одлуке - спремни су посветити се медицинској професији и прихватити одговорност за физичко, психоментално и социјално благостање болесника - поштују права болесника да у потпуности учествују у одлукама о лијечењу, укључујући и право да одбију лијечење или учествују у процесу наставе, односно научних истраживања - способни су изразити се и комуницирати на начин који је разумљив и прихватљив болеснику - спремни су прихватити одговорност и донијети одговарајуће медицинске одлуке - упознати су са унапређењем здравља и са превенцијом болести и спремни су унапређивати такав став у медицинској професији - имају формиране ставове и свијест о личним ограничењима у складу са предходном едукацијом и искуством - свјесни су нужности трајног учења и трајног усавршавања да би одржали високу разину медицинске компетенције 	
<p>4. Група генеричких изборних предмета специфичи за студијски програма</p> <p>Медицинска терминологија и латински језик, Информатика у медицини, Биофизика, Вјештина комуницирања, Биомаркери оксидационог стреса, Могућност примјене бактерија у практичне сврхе Физиологија исхране, Физиологија спорта Нове методе у радиологији, Патофизиолошки аспекти функционалне дијагностике, Клиничка обдукција, анализа и значај, Медицинска психологија, Интрахоспиталне инфекције и њихова превенција, Клиничка имунологија, Менаџмент у здравству, Клиничка фармакокинетика и рационална фармакотерапија, Геријатрија, Медицина бола, Палијативна нега, Клиничка патологија</p>	10
<p>Опис исхода Осигурање високо квалитетне и поуздане здравствене заштите у складу са постојећим смјерницама и с циљем добробити пацијента</p> <p>Компетенције</p> <ul style="list-style-type: none"> - спремни су сарађивати са другим здравственим стручњацима - способни су остварити успјешан тимски рад те вјештине руковођења - свјесни су нужности трајног учења и трајног усавршавања да би одржали високу разину медицинске компетенције - испињавају законске стандарде у односу на трајно теоријско и практично усавршавање - упознати су са структуром, организацијом и финансирањем здравства 	
<p>5. Стручна пракса Клиничка практична настава</p>	20
<p>Опис исхода критички просуђивати, одабрати и примјенити превентивне мјере, дијагностичке и терапијске процедуре у сврху превенције настанка болести, побољшања здравственог стања или потпуног излијечења</p>	

Група предмета	ECTS (минимално)
<p>Компетенције</p> <ul style="list-style-type: none"> - испуњавају законске услове за рад у медицинској професији и за даље образовање те су спремни преузети одговорност повезану са медицинским звањем - стекли су систематичан начин размишљања и структурирани приступ медицинским проблемима током свог образовања - посједују знање о одређеном дијагностичком алгоритму - способни су донијети одговарајуће терапијске одлуке - спремни су посветити се медицинској професији и прихватити одговорност за физичко, психоментално и социјално благостање болесника - поштују права болесника да у потпуности учествују у одлукама о лијечењу, укључујући и право да одбију лијечење или учествују у процесу наставе, односно научних истраживања - способни су изразити се и комуницирати на начин који је разумљив и прихватљив болеснику - спремни су прихватити одговорност и донијети одговарајуће медицинске одлуке - упознати су са унапређењем здравља и са превенцијом болести и спремни су унапређивати такав став у медицинској професији - имају формиране ставове и свијест о личним ограничењима у складу са предходном едукацијом и искуством - спремни су сарађивати са другим здравственим стручњацима - способни су остварити успјешан тимски рад те вјештине руковођења - свјесни су нужности трајног учења и трајног усавршавања да би одржали високу разину медицинске компетенције - отворени су за мјере осигурања квалитета и повремену процјену властите медицинске компетенције и стандарда знања - вољни су конструктивно одговорити на исход процјене-критику и похвалу - спремни су размишљати о промјенама социоекономских фактора у лијечењу 	
6. Завршни рад/пројекат	7
<p>Опис исхода</p> <p style="padding-left: 40px;">студент ће бити оспособљен за научно-истраживачки рад</p> <p>Компетенције</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознати су са процесом научно-истраживачких поступака - имају непристрасан став према новим научним процесима у медицини - вољни су поучавати колеге и развијати властите вјештине поучавања 	

2.2.3. Наставни план студијског програма

Наставни план дат у прилогу 1.

2.2.4. Структура студијског програма

Структура студијског програма, односно силабуси дати у прилогу 2.

2.3. РЕЛЕВАНТНОСТ (*Relevance*)

2.3.1 Тржиште рада (*Labour market*)

Могући субјекти запошљавања су:

- Здравствене установе,
- Образовне институције медицинске и биомедицинске струке,
- Регулаторна тијела,
- Институти и центри.

2.3.2 Наставак образовања / проходност (*Further education / progression*)

Доктор медицине по завршетку интегрисаних академских студија даље може наставити образовање уписом:

- специјализације
- докторских студије (3.циклус студија)

2.3.3 Друге потребе (*Other needs*)

2.4. Прописи Универзитета

- Статут Универзитета у Источном Сарајеву
- Правила студирања за први циклус студија

2.5. Специфични прописи за квалификацију

Квалификацијски оквир за Босну и Херцеговину.

2.6. Методе учења

Предавање, вјежбе, инерактивна настава, семинари и колоквијуми

2.7. Начини провјере знања

Начин провјере знања је у складу са Правилима студирања на првом циклусу, прописана на Универзитету у Источном Сарајеву.

2.8. Критерији провјере знања

Критеријум провјере знања су у складу са Правилима студирања на првом циклусу прописана на Универзитету у Источном Сарајеву.

2.9. Ресурси учења

Литература, претклиничка учила, клинички рад са пацијентима, цјелодневна доступност читаонице, библиотеке и интернета.

2.10. Запошљивост и преносиве вјештине

По завршетку студија доктор медицине посао може добити на факултету, домовима здравља и приватним ординацијама.

2.11. Подршка студентима

- свакодневно наставници и сарадници доступни за косултације и помоћ,
- опрема и материјал за рад обезбјеђени од стране факултета
- студенти су укључени у евакуацију наставног процеса кроз студентске анкете које се проводе на крају сваког семестра
- студенти укључени у рад Наставно-научног вијећа

2.12. Матрица компетенција - веза са екстерним референтним дескрипторима

Матрица компетенција се налази у прилогу 3.

2.13. Осигурање квалитета(*quality assurance*)

Осигурање квалитета интегрисаног академског студија медицине се остварује кроз:

- редовну евалуацију наставних планова и програма и спровођењем сталних корективних и превентивних мјера
- самоевалуација

2.13.1. Одговорни за спровођење наставног плана и програма квалитета

Одговорни за спровођење наставног плана и програма квалитета су: декан факултета, продекани као и координатор за осигурање квалитета.

QA наставник/сарадник

Декан

Прилог 1. НАСТАВНИ ПЛАН СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МЕДИЦИНА

		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ										
Студијски програм		Медицина										
I ГОДИНА СТУДИЈА												
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ			Часова недељно				Укупно часова наставе	СП	СРС	Укупно сати по предмету	Број ECTS	Услов за полагање
Бр.	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	I сем.		II сем.							
			П	В	П	В						
1	ME-04-1-001-1 ME-04-1-001-2	Анатомија	4	6	3	7	300	-	300	600	20	-
2	ME-04-1-002-1 ME-04-1-002-2	Хистологија и ембриологија	3	3	3	4	195	-	195	390	13	-
3	ME-04-1-003-1	Биологија ћелије и хумана генетика	3	6	0	0	135	-	135	270	9	-
4	ME-04-1-004-1	Медицина и друштво (Социологија -25, Медицинска етика -20, Социјална медицина -15)	4	0	0	0	60	-	60	120	4	-
5	ME-04-1-005-2	Клиничка пракса I и ургентна медицинска помоћ	0	0	1	3	60	-	60	120	4	-
6	ME-04-1-006-2	Методологија научноистраживачког рада	0	0	1	3	60	-	60	120	4	-
7	ME-04-1-007-1 ME-04-1-007-2	Енглески језик I	1	1	1	1	60	-	60	120	4	-
		Изборни блок I	0	1	1	0	30	-	30	60	2	-
Укупно активне наставе			32		28		900	-	900	1800	60	-
Изборни предмети												
<i>(Студент слуша и полаже 2 изборна предмета који улазе у укупно оптерећење студента)</i>												
8	ME-04-2-008-2	Медицинска терминологија и латински језик	0	1	0	0	15	-	15	30	1	-
9	ME-04-2-009-2	Информатикау медицине	0	0	0	1	15	-	15	30	1	-
10	ME-04-2-010-2	Биофизика	0	0	1	0	15	-	15	30	1	-
11	ME-04-2-011-2	Вјештина комуницирања	0	0	1	0	15	-	15	30	1	-

II ГОДИНА СТУДИЈА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		Часова недељно				Укупно часова наставе	СР	СРС	Укупно сати по предмету	Број ECTS	Услов за полагање	
		III сем.		IV сем.								
Бр.	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	П	В	П	В						
1	ME-04-1-012-3 ME-04-1-012-4	Медицинска биохемија са хемијом (Хемија - 45+15)	5	3	4	4	240	-	240	480	16	-
2	ME-04-1-013-3 ME-04-1-013-4	Физиологија (Физика- 16)	5	4	5	5	285	-	285	570	19	-
3	ME-04-1-014-4	Имунологија	0	0	1	2	45	-	45	90	3	-
4	ME-04-1-015-3 ME-04-1-015-4	Микробиологија	2	3	2	3	150	-	150	300	10	-
5	ME-04-1-016-3 ME-04-1-016-4	Клиничка пракса II	1	2	1	2	90	-	90	180	6	-
6	ME-04-1-017-3 ME-04-1-017-4	Енглески језик II	1	1	1	1	60	-	60	120	4	-
		Изборни блок 2	2	0	0	0	30	-	30	60	2	-
Укупно активне наставе			29		31		900	-	900	1800	60	
<p>Изборни предмети</p> <p><i>(Студент слуша и полаже 2 изборна предмета који улазе у укупно оптерећење студента)</i></p>												
7	ME-04-2-018-3	Биомаркери оксидационог стреса	1	0	0	0	15		15	30	1	-
8	ME-04-2-019-3	Мogućност примјене бактерија у практичне сврхе	1	0	0	0	15		15	30	1	-
9	ME-04-2-020-3	Физиологија исхране	1	0	0	0	15		15	30	1	-
10	ME-04-2-021-3	Физиологија спорта	1	0	0	0	15		15	30	1	-

III ГОДИНА СТУДИЈА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		Часова недељно				Укупно часова наставе	СП	СРС	Укупно сати по предмету	Број ECTS	Услов за полагање	
		V сем.		VI сем.								
Бр.	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	П	В	П	В						
1	ME-04-1-022-5 ME-04-1-022-6	Патологија	5	4	3	4	240		270	510	17	-
2	ME-04-1-023-5 ME-04-1-023-6	Патолошка физиологија	3	3	2	4	180		210	390	13	-
3	ME-04-1-024-5	Епидемиологија	2	3	0	0	75		105	180	6	-
4	ME-04-1-025-6	Општа фармакологија	0	0	1	2	45		45	90	3	-
5	ME-04-1-026-6	Радиологија и нуклеарна медицина (Нуклеар. мед. -15+15)	0	0	4	3	105		135	240	8	ME-04-1-022-5 ME-04-1-022-6 ME-04-1-023-5 ME-04-1-023-6
6	ME-04-1-027-6	Клиничка пропедвтика	0	0	2	2	60	45	105	210	7	-
7	ME-04-1-028-5	Медицинска статистика	1	2	0	0	45		75	120	4	-
		Изборни блок 3	1	1	0	0	30		30	30	2	-
Укупно активне наставе			25		27		780	45	975	1800	60	

Изборни предмети

(Студент слуша и полаже 2 изборна предмета који улазе у укупно оптерећење студента)

8	ME-04-2-029-5	Нове методе у радиологији	1	0	0	0	15	-	15	30	1	-
9	ME-04-2-030-5	Патофизиолошки аспекти функционалне дијагностике	1	0	0	0	15	-	15	30	1	-
10	ME-04-2-031-5	Клиничка обдукција, анализа и значај	0	1	0	0	15	-	15	30	1	-
11	ME-04-2-032-5	Медицинска психологија	1	0	0	0	15	-	15	30	1	-

IV ГОДИНА СТУДИЈА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		Часова недељно				Укупно часова наставе	СП	СРС	Укупно сати по предмету	Број ECTS	Услов за полагање		
		VII сем.		VIII сем.									
		П	В	П	В								
1	ME-04-1-033-7	Специјална фармакологија и токсикологија		3	4	0	0	105	-	105	210	7	
2	ME-04-1-034-7 ME-04-1-034-8	Интерна медицина		3	8	7	8	390	80	370	840	28	ME-04-1-033-7
3	ME-04-1-035-7 ME-04-1-035-8	Инфективне болести са специјалном епидемиологијом (Епидемиологија- 6)		1	2	2	1	90	-	90	180	6	ME-04-1-033-7
4	ME-04-1-036-7 ME-04-1-036-8	Неурологија		1	2	1	2	90	20	70	180	6	ME-04-1-033-7
5	ME-04-1-037-7 ME-04-1-037-8	Психијатрија		1	2	1	2	90	20	70	180	6	ME-04-1-033-7
6	ME-04-1-038-7	Дерматовенерологија		0	0	2	2	60	-	60	120	4	ME-04-1-033-7
7	ME-04-1-039-7	Клиничка микробиологија		1	0	0	0	15	-	15	30	1	-
		Изборни блок 4		0	0	2	0	30		30	60	2	
Укупно активне наставе				28		30		870	120	810	1800	60	

Изборни предмети

(Студент слуша и полаже 2 изборна предмета који улазе у укупно оптерећење студента)

8	ME-04-2-040-8	Интрахоспиталне инфекције и њихова превенција		0	0	1	0	15	-	15	30	1	-
9	ME-04-2-041-8	Клиничка имунологија		0	0	1	0	15	-	15	30	1	-
10	ME-04-2-042-8	Менаџмент у здравству		0	0	1	0	15	-	15	30	1	-
11	ME-04-2-043-8	Клиничка фармакокинетика и рационална фармакотерапија		0	0	1	0	15	-	15	30	1	-

V ГОДИНА СТУДИЈА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ			Часова недељно				Укупно часова наставе	СП	СРС	Укупно сати по предмету	Број ECTS	Услов за полагање
			IX сем.		X сем.							
Бр.	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	П	В	П	В						
1	ME-04-1-044-9 ME-04-1-044-10	Хирургија	5	7	5	6	345	80	385	810	27	-
2	ME-04-1-045-9 ME-04-1-045-10	Педијатрија	3	4	2	4	195	30	135	360	12	-
3	ME-04-1-046-9 ME-04-1-046-10	Гинекологија	2	3	2	3	150	30	120	300	10	-
4	ME-04-1-047-10	Физикална медицина и рехабилитација	0	0	1	2	45	-	45	90	3	-
5	ME-04-1-048-9	Социјална медицина	1	2	0	0	45	-	45	90	3	-
6	ME-04-1-049-10	Клиничка окологија	0	0	1	2	45	-	45	90	3	-
		Изборни блок 5	1	1	0	0	30	-	30	60	2	-
Укупно активне наставе			29		28		855	140	805	1800	60	

Изборни предмети

(Студент слуша и полаже 2 изборна предмета који улазе у укупно оптерећење студента)

7	ME-04-2-050-9	Геријатрија	1	0	0	0	15	-	15	30	1	-
8	ME-04-2-051-9	Медицина бола	1	0	0	0	15	-	15	30	1	-
9	ME-04-2-052-9	Палијативна њега	1	0	0	0	15	-	15	30	1	-
10	ME-04-2-053-9	Клиничка патологија	0	1	0	0	15	-	15	30	1	-

VI ГОДИНА СТУДИЈА												
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ			Часова недељно				Укупно часова наставе	СП	СРС	Укупно сати по предмету	Број ECTS	Услов за полагање
			XI сем.		XII сем.							
Бр.	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	П	В	П	В						
1	МЕ-04-1-054-11	Офталмологија	2	2	0	0	60	-	60	120	4	-
2	МЕ-04-1-055-11	Оториноларингологија са максилофацијалном хирургијом	2	2	0	0	60	-	60	120	4	-
3	МЕ-04-1-056-11	Клиничка фармакологија	2	1	0	0	45	-	45	90	3	-
4	МЕ-04-1-057-11	Породична медицина	4	4	0	0	120	-	120	240	8	-
5	МЕ-04-1-058-11	Хигијена са медицинском екологијом	2	3	0	0	75	-	75	150	5	-
6	МЕ-04-1-059-11	Медицина рада	2	1	0	0	45	-	45	90	3	-
7	МЕ-04-1-060-11	Судска медицина	2	2	0	0	60	-	60	120	4	-
8	МЕ-04-1-061-11	Ургентна медицина	1	1	0	0	30	-	30	60	2	-
9	МЕ-04-1-062-12	Клиничка практична настава					360	-	240	600	20	-
		Хирургија	0	0	6							
		Интерна медицина	0	0	6							
		Педијатрија	0	0	2							
		Породична медицина	0	0	6							
		Гинекологија	0	0	2							
		Ургентна медицина	0	0	2							
Укупно активне наставе			33		24		855		735	1590	53	
МЕ-04-1-063-12	Завршни рад(Самостали истраживачки рад-СР)						90		120	210	7	
Укупно активне наставе							945		855	1800	60	

1.	ПРЕДАВАЊА (П)	2.160
2.	ВЈЕЖБИ (В)	3.000
3.	УКУПНО ЧАСОВА ПРЕДАВАЊА И ВЈЕЖБИ	5.160
4.	СТРУЧНА ПРАКСА (СП)	305
5.	СР	90
6.	САМОСТАЛНИ РАД СТУДЕНТА (СРС)	5.245
7.	УКУПАН БРОЈ САТ	10.800
8.	УКУПНО ECTS БОДОВА	360

Прилог 2. СИЛАБУСИ

I ГОДИНА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година студија				
Пун назив предмета	АНАТОМИЈА					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-001-1; ME-04-1-001-2	обавезан	I,II	20			
Наставник/ -ци	проф. др Милан Милисављевић, редовни професор; проф. др Маја Вуловић, ванредни професор; проф. др Дејан Јеремић, ванредни професор;					
Сарадник/ -ци	мр сц. др Бранислава Ђурчић, виши асистент; мр сц. др Радмила Балабан-Ђуревић, виши асистент; мр сц. др Ненад Лаловић, виши асистент; др Тања Цицмил, виши асистент; др Хелена Марић, виши асистент; др Далибор Потпара - клин сар.					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
4	6	0	4*15*1=60	6*15*1=90	0	1
3	7	0	3*15*1=45	7*15*1=105	0	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 4*15 + 6*15 + 0*15 = 150; 3*15 + 7*15 + 0*15 = 150			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 4*15*1 + 6*15*1 + 0*15*1 = 150; 3*15*1 + 7*15*1 + 0*15*1 = 150			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 300 + 300 = 600 сати						
Исходи учења	1. савладавањем овог предмета студент ће моћи да: стекне знања о морфологији органа 2. савладавањем овог предмета студент ће моћи да: стекне знања о системима људског тела 3. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да овлада вештинама идентификације структура људског тела 4. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да овлада идентификацијом положаја и међусобних односа структура људског тела					
Условљеност	нема условљености да би се предмет слушао, да би се предмет полагао обавезно је присуство вежбама и предавањима					
Наставне методе	предавања, лабораторијске вежбе, семинарски рад, студије случаја					
Садржај предмета по седмицама	Предавања 1. Увод у анатомију, општа остеологија, општа синдезмологија, општа миологија. Општа ангиологија, општа неурологија, 2. Кости горњег екстремитета, кости доњег 3. Скелет грудног коша: грудни кош као цјелина: <i>sternum, costae, vertebrae, os sacrum, os scapulae</i> , кичмени стуб као цјелина 4. Мишићно зглобни систем горњег екстремитета, мишићно зглобни систем доњег екстремитета, 5. Крвни судови руке, живци руке 6. Топографска и функцијска анатомија горњих екстремитета, крвни судови 7. Живци ноге, топографска и функцијска анатомија доњег 8. Клиничка анатомија горњег екстремитета, клиничка анатомија доњег екстремитета. 9. Зид грудног коша, грудна дупља, горњи медијастинум 10. <i>Pleura et pulmo</i> , механика дисања, средњи медијастинум: срце и срчана кеса. 11. задњи медијастинум, предње бочни трбушни зид, <i>peritoneum</i> 12. <i>Gastro-intestinalni trakt</i> 13. Задњи трбушни зид, бубрег, бубрежна карлица, уретер, надбубрежне 14. Зидови карлице, <i>perineum</i> , спољашњи полни органи (мушки и женски), <i>rectum, canalis analis, vesica urinaria</i> 15. Мушки унутрашњи полни органи, женски унутрашњи полни органи 16. <i>Cranium</i> . Кости <i>neurokranijuma</i> 17. <i>Cranium</i> . Кости <i>viscerokranijuma</i> 18. Краниофацијалне дупље 19. Зглобови главе и врата, подјела мишића врата. <i>Plexus cervicalis, n. V, n. VII, n. XI. A. carotis communis, a. carotis externa</i> (пут и гране). <i>A. carotis interna, a. subclavia</i> 20. Синуси тврде мождане опне, вене главе и врата, лифатички главе и врата, <i>truncus sympathicus</i>					

његов гране. *Cavitas oris, zidovi i sadržaj. N. XII. Glandulae oris*
 21. *Pharynx (spatium lateropharyngeum et retropharyngeum). Cavitas nasi, sinus paranasales. Larynx*
 22. Чуло вида: *bulbus oculi, n. opticus, organa oculi accessoria, a. ophthalmica, n. III, n. IV, n. VI*
 23. Чуло слуха: *auris externa, media, interna, n. vestibulocochlearis*
 24 *Nn. craniales*
 25. *Medulla spinalis*-морфологија и грађа *Truncus cerebri*
 26. *Mesencephalon, cerebellum. Spinocerebellarni putevi. Ventriculus IV*
 27. *Diencephalon. Ventriculus III*
 28. *Telencephalon*- спољашња морфологија, функционалне зоне *cortex-a*, лимбички систем субкортикалне сиве масе, бела маса великог мозга
 29. Пuteви ЦНС-а, подјела, моторни путеви (директни и индиректни), сензорни путеви (*tr. spinothalamicus, sistem zadnje columnne i lemniscus medialis, tr. trigeminothalamicus anterior et posterior*). Густативни и оптички пут.
 30. Пuteви: акустички, вестибуларни, ольфактивни. *Ventriculus lateralis*, можданице, међуможданички просториј, *liquor cerebrospinalis*, крвни судови мозга. *krv*

Вјежбе

1. *Clavicula, scapula, humerus, radius, ulna, ossa manus*
2. *Os coxae, femur, patella, tibia, fibula, skeleton pedis*
3. Скелет грудног коша: *sternum, costae, vertebrae*, кичмени стуб као цјелина
4. Функцијска и примјењена анатомија мишићно зглобног система горњег и доњег екстремитета
5. *Fossa axillaris, regio antebrachialis anterior, palma manus*
6. *Regio scapularis et brachialis posterior, regio antebrachialis posterior et dorsum manus*
7. *Regio femoris anterior et medialis, regio cruris anterolateralis, dorsum pedis*
8. *Regio glutealis, regio femoris posterior, fossa poplitea, regio cruris posterior, planta pedis*
9. Зид грудног коша; *Diaphragma, cavitas thoracis*, подјела. *Mediastinum*: подјела: *mediastinum superius*-садржај
10. *Pleura et pulmo*, срце и срчана кеса
11. *Mediastinum medium*-садржај, *mediastinum posterius*-садржај, предње бочни трбушни зид, *organa in situ, peritoneum*
12. *Gaster, intestinum tenue et crassum*. Јетра, жучни путеви. Пankreas, слезина. *Truncus coeliacus, a. mesenterica superior et inferior. Sistem v. portae*
13. Задњи бочни трбушни зид, бубрег, бубрежна карлица, *ureter*, надбубрежне жлијезде
14. Крвни судови и живци карлице. *Perineum*, мушки и женски спољашњи полни органи *ureter, vesica urinaria. Rectum, canalis analis*
15. Мушки унутрашњи полни органи, женски унутрашњи полни органи.
16. Кости главе-подјела, кости неурокраниума
17. *Os temporale*. Кости лица
18. Краниофацијалне дупље. Подјела лобањске дупље, отвори лобање и комуникације.
19. Подјела врата на предјеле, поврни и мишићи средњег слоја предње стране врата, *fascia cervicalis*, површинске вене, *plexus cervicalis*. Дубоки мишићи предње стране врата, *vagina carotica* њен садржај, *a. carotis externa et interna*, а. и њихове гране.
20. Задња страна врата. Синуси тврде мождане овојнице. Површински предјели лица и поглавина *n. V. Regioparotidomasseterica, n. VII*. Дубоки предјели лица, зидови и садржај (*mm. masticatorii, regio infratemporalis, spatium lateropharyngeum et retropharyngeum*). *Cavitas oris*
21. *Cavitas nasi, sinus paranasales, n. olfactorius. Pharynx. Larynx, glandula thyroidea et parathyroidea*
22. *Orbita, bulbus oculi. Organa oculi accessoria.*
23. *Auris externa, auris media, auris interna*
24. *Nn. craniales*. Дјелови CNS-а
25. *Medulla spinalis. Medulla oblongata i pons*
26. *Mesencephalon. Cerebellum, ventriculus IV*
27. *Diencephalon. Telencephalon*-спољашња морфологија.
28. *Telencephalon*-унутрашња морфологија. Функционалне зоне коре великог мозга, комисуре, лимбички систем
29. Пuteви ЦНС-а, моторни и сензорни путеви
30. Коморни систем мозга. Крвни судови мозга и кичмене мождине.

Обавезна литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Милисављевић М. и сарадници	Клиничка анатомија. Типографик Плус, Београд	2004.	
Јовановић С. и сарадници	Глава и врат. Савремена, Београд	2007.	
Маринковић С, Милисављевић М.	Неуроанатомија. Типографик Плус, Београд	2001.	

Допунска литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Милисављевић М. и сарадници	Атлас дисекције човека. Датастатус, Београд	2011.	

	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама	10	10%
	3 колоквијума	30	30%
	семинарски рад	10	10%
	Завршни испит		
	практични	10	10%
	усмени	40	40%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година студија				
Пун назив предмета	ХИСТОЛОГИЈА И ЕМБРИОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-002-1; ME-04-1-002-2	обавезан	I,II	13			
Наставник/ -ци	проф.др Иван Николић,редовни професор; проф.др Златибор Анђелковић,редовни професор; доц.др Милица Лабудовић, доцент					
Сарадник/ -ци	мр сц.др Јелена Владичић - Машић, виши асистент;др Драгана Николић, виши асистент; др.Снежана Зечевић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀²		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
3	3	0	3*15*1	3*15*1	0*15*1	1
3	4	0	3*15*1	4*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15+3*15+0*15=90 3*15+4*15+0*15=105			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15*1+3*15*1+0*15*1 = 90 3*15*1+4*15*1+0*15*1=105			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 195 + 195 = 390 сати						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> познавање нормалне грађе ћелија, ткива и органа на светлосномикроскопском и на ниво електронске микроскопије; разумевање повезаности између морфологије и функције ћелија ткива и органа; уознавање основних ембриолошких механизма диференцијације ћелија, развоја ткива и органа и разумевање морфогенетских механизма за настанак анормалија развића ; савладавање технике микроскопирања хистолошких препарата у циљу изучавања нормалне грађе ткива и органа; добивање информација означају појединих хистолошких структура за клиничку праксу 					
Условљеност	Нема условљености					
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари, колоквијуми, консултације....					
Садржај предмета по седмицама	Предавања 1.Уводни час 2.Модификације ћелијске мембране 3.Једро 4.Епително ткиво 5.Везивно ткиво 6. Класификација везивног ткива 7.Хрскавица 8. Крв 9. Мишићно ткиво: 10. Нервно ткиво: 11. Нервни систем. 12. Кардиоваскуларни и лимфни васкуларни систем. 13. Имунски систем и лимфни органи. 14. Ендокрини систем. 15. Респираторни систем. 16. Дигестивни систем 17. Гастроинтестинални тракт: општа грађа дигестивне цеви 18. Јетра 19. Уринарни систем. 20. Око. Очна јабучица 21. уво. Спољашње уво 22. Кожа. Епидермис 23. Мушки репродуктивни систем. 24. Женски репродуктивни систем. 25. Општа ембриологија. 26. Ембрионални период развоја 27. Специјална ембриологија					

28. Развој главе и врата и фарингеални систем.
 29. Развој урогениталног система
 30. Семинари: 1. Контрацепција и контрацептивне методе; 2. Матичне ћелије и клонирање сисара. Т е с т: мушки и женски репродуктивни систем и ембриологија.

Вјежбе

1. Микроскопирање: делови микроскопа, рад на микроскопу.
2. Облици једара
3. Ултраструктура ћелије.
4. Епително ткиво
5. Псеудослојевит дворедан и троредан епител, уротел.
6. Плочасте слојевите епител са орожавањем, плочасте слојевите епител без орожавања, егзокрина и ендокрина жлезда (панкреас).
7. Везивно ткиво
8. Еластично везивно ткиво, фиброзно (регуларни и ирегуларно) везивно ткиво, масно (жуто и мрко) ткиво.
9. Хијалина хрскавица, еластична хрскавица, кост, ендесмално и енхондрално окоштавање.
10. Крв: размаз периферне крви.
11. Хематопоеза: размаз коштане сржи.
12. Мишићно ткиво: скелетно (на уздужном и попречном пресеку), срчано и глатко мишићно ткиво.
13. Нервни систем: велики мозак, мали мозак, кичмена мождина.
14. Спинални ганглион, вегетативни ганглион, периферни нерв, Фатер-Пачинијев корпускул.
15. Кардиоваскуларни систем
16. Иmunски систем
17. Ендокрини систем
18. Паратиреоидеа, надбубрежна жлезда, ендокрини панкреас, ДНЕС.
19. Респираторни систем: епиглотис, трахеја, плућа.
20. Дигестивни систем: зуб, серозна, мукозна и серомукозна жлезда.
21. Језик, меко непце, једњак, желудац.
22. Дуоденум, јејунум, илеум, апендикс, колон
23. Јетра, жучна кеса, панкреас.
24. Уринарни систем: бубрег, мокраћна бешика
25. Око: корнеа, угао ока. Уво: унутрашње уво. Кожа и дојка (у мировању и у лактацији).
26. Мушки репродуктивни систем: тестис, фетални тестис, епидидимис, д. деференс, простата.
27. Женски репродуктивни систем: јајник девојчице, јајник мачке, жуто и бело тело.
28. Јајовод, материца у пролиферационој и у секретационој фази, цервикс, вагина.
29. Ембриологија: постелјица, пупчана врпца.
30. Препарат ембриона.

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Лачковић Н.Николић И, Тодорович В.	Основна и орална хистологија и ембриологија, Дата статус, Београд	2012		
Ранчић Г, Николић И	Практикум за вјежбе из хистологије и ембриологије, Ниш	2010		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		14	14%
	семинарски рад		6	6%
	колоквијум		30	30%
	Завршни испит			
	тест		10	10%
	практични		10	10%
усмени		30	30%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије		I година студија			
Пун назив предмета	БИОЛОГИЈА ЋЕЛИЈЕ И ХУМАНА ГЕНЕТИКА					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-003-1	обавезан	I	9			
Наставник/ -ци	проф.др Милан Кулић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци	ма Николина Елез-Бурњаковић, виши асистент,					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_o^3	
П	В	СП	П	В	СП	S_o
3	6	0	3*15*1	6*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15 + 6*15 + 0*15 = 135			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15*1 + 6*15*1 + 0*15*1 = 135			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 135 + 135 = 270 сати семестрално						
Исходи учења	<p>1.Познавање организација и функција ћелије на молекуларном нивоу, што ће олакшати разумијевања патолошких процеса као узрока болести са чиме се студенти срећу на другим предметима током студија.</p> <p>2. Стицање основних знања из хумане генетике и примјена стечених знања у осталим медицинским дисциплинама у току студија.</p>					
Условљеност	Нема услова за пријављивање и слушање предмета					
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари и консултације					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Еволуција ћелије. Хемијски састав ћелије (биолошки важни хемијски елементи, вода и органске молекуле). 2.Организација ћелије еукариота. Транспорт кроз ћелијске мембране. 3.Ензими и живи системи. Ћелијско дисање. Митохондрије-синтеза АТП-а. 4.Интеракција између ћелија и њиховог окружења-основни молекули екстрацелуларног матрикса. Молекуларни аспекти ћелијске смрти-апоптоза. 5. Насљедни материјал. Нуклеинске киселине. Грађа ДНК и РНК. Проток информације у ћелији. 6.Репликација ДНК молекула. Транскрипција. Обрада примарног транскрипта. Генетски код. 7. Транслација. Регулација активности гена. Регулација активности гена на нивоу ДНК. Регулација активности гена на нивоу транскрипције и транслације. Хромозоми, хемијски састав и грађа. Методе анализе и бојење хромозома. Хумани геном. 8. Ћелијски циклус (фактори контроле) и ћелијске популације. Гаметогенеза. 9. Генетска детерминација пола. Развој и репродукција гонада. Диференцијација полних одвода. Поремећаји развоја пола.Генске мутације. Механизми настанка мутација. Мутагени агенси. 10. Рекомбинације. Кросинговер. Механизми репарације ДНК. Болести изазване поремећајем механизма репарације. 11.Промјене у броју хромозома. Анеуплоидије и полиплоидије. Учесталост хромозомских аберација. Индикације за анализу кариотипа. 12. Промјене у структури хромозома. Делеције. Дупликације. Ринг хромозом. Изохромозом. Инверзије и транслокације. 13. Насљеђивање код човјека. Моногенско насљеђивање. Кодоминантно насљеђивање. Мултифакторско насљеђивање. Митохондријално насљеђивање.Родословна стабла. Генетско савјетовање и превенција насљедних болести. 14. Генетика рака. Карактеристике малигне ћелије. Генетске промјене током канцерогенезе. Фактори средине и канцерогенеза. Рак као мултифакторијална болест. Генетика старења. Биолошке теорије старења. Системске теорије старења. Ћелијске теорије старења. Генетске основе старења. 15. Популациона генетика. Учесталост генских алела. Панмиксија, инбридинг и аутбридинг.Генетско инжењерство. Клонирање ДНК. Хибридизација нуклеинских киселина. Секвенционирање ДНК. Генска терапија. Молекуларни маркери у хуманој генетици. <p>Вјежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у микроскопирање(микроскопирање). Прокариотска и еукариотска ћелија (цртање, анимације) 2. Ћелијска мембрана и мембранске органеле (цртање, анимације). Немембранске органеле 					

	(цртање, анимације) 3.Молекуларна генетика (цртање, задаци). Кариотип 4.Барово тијело (израда препарата). Семинарски радови 5.Митоза (анимација, посматрање препарата). Мејоза (анимација, цртање) 6.Гаметогенеза (посматрање препарата, цртање). 7.Нумеричке аберације полних хромозома (задаци). Нумеричке аберације аутозома (задаци) 8.Структурне аберације (задаци). Менделови закони наслеђивања (задаци). 9.Интеракција гена (задаци). Полно везано наслеђивање (задаци) 10.Родослов (задаци). Популациона генетика (задаци) 11.Методе молекуларне генетике: ДНК лабораторија (рад у лабораторији). Изолација ДНК (рад у лабораторији) 12.Провјера квалитета и квантитета ДНК (рад у лабораторији). ПЛР – полимеразна ланчана реакција (рад у лабораторији) 13.Секвенционирање. Семинарски радови. Примјена генетике у другим областима 14.Примјена генетике у другим областима 15.Примјена генетике у другим областима.		
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Вукосава Диклић, Марија Косановић, Јованка Николић, Смиљка Дукић,	<i>Биологија са хуманом генетиком</i> , Медицинске комуникације Београд, ISBN 86-493-0017-0	1997.	
Милан Кулић, Зоран Станимировић, Нинослав Ђелић, Митар Новаковић	<i>Хумана генетика</i> , Медицински факултет Фоча ISBN 978-99955-657-2-5	2010.	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Драган Нинковић	<i>Медицинска генетика</i> , ХЕКТОР принт- Земун	2007.	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама	10	10%
	тест	20	20%
	семинарски рад	10	10%
	колоквијум	10	10%
	Завршни испит		
усмени	50	50%	
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година студија				
Пун назив предмета	МЕДИЦИНА И ДРУШТВО					
Катедра	Катедра општеобразовних предмета, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-004-1	обавезан	I	4			
Наставник/ -ци	проф. др Снежана Марјановић, ванредни професор; проф. др Валентина Соколовска, ванредни професор; проф. др Новица Петровић, редовни професор; доц. др Векослав Митровић, доцент; доц. др Оливера Радуловић, доцент.					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_o^4		
П	В	СП	П	В	СП	S_o
4	0	0	4*15*1	0*15*1	0*15*1	1
Укупно наставно оптерећење 4*15+0*15+0*15=60			Укупно студентско оптерећење 4*15*1+0*15*1+0*15*1=60			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско) :60+60=120 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> уознавање студената са социолошко-медицинским знањима, неопходним за разумјевање узрочно-посљедичних веза болести и здравља људи, упознати их са основама биоетике, укључујући и контраверзе унутар исте, те указати им на друге друштвено важне изазове са којима ће се сусретати у медицинској пракси. Овлада проценом здравственог стања становништва и предлаже мјере превенције за поједине категорије становништва 					
Условљеност	Нема услова за слушање и полагање предмета					
Наставне методе	Предавања, семинари и консултације					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања:</p> <ol style="list-style-type: none"> Појам социологије и њено предметно одређење. Основне фазе социолошког истраживања. Методе и технике истраживања у социологији. Култура (симболи и друштво, системи симбола, културне варијације, култура и медији). Друштвена структура (основни елементи, типови, нивои и моћ друштвене структуре) Социјализација (процес, фазе и агенси социјализације). Друштвена контрола (проблем друштвеног реда, девијантност). Сусрети (усмерени сусрети: ритуали, облици говора, говор тела, емоције, улоге). Друштвене групе (примарне и секундарне групе, групна динамика: вођство, клике, очекивања, виртуелне групе) Организације (облици формалне организације, унутрашња динамика организација, организациона култура. Професија). Родна стратификација (пол и род). Сродство и породица. Популација и демографија. Појам морала, моралности, етике и деонтологије. Историјат биомедицинске етике, заклетве и кодекси. Етички став медицинских сестара према болеснику, према другом здравственом раднику, према самом себи и према друштвеној заједници Етички став медицинских сестара у појединим дисциплинама здравствене неге и медицине. Велике и вечите етичке теме и дилеме (еутаназија, медицинска тајна, артефицијални абортус). Медицинска деонтологија и медицинско право. Хуманистичка теорија - Масловаљева хијерархија потреба и њена примена и корист у сестринству. Концептуални систем Флоренс Најтингел (личност, окружење, здравље, нега). Хуманистички концептуални систем Вирџиније Хендерсен (личност, окружење, здравље, нега и 14 основних потреба) Теорија самонеге Доротеје Орем. Адаптациони концептуални систем Калисте Рој (личност, окружење, здравље, сестрински поступци и циљ). Кингова теорија постигнућа циља. Џин Вотсон – филозофија и наука неговања. Теорија Бети Њумен. Ериксонска теорија развоја личности и њена примена и корист у сестринству. Пијажеова теорија когнитивног развоја и њена примена и корист у сестринству. Дефиниција, циљ, задатак и подручје рада социјалне медицине. Здравље и здравствена Заштита. Природни ток болести и мере превенције. Здравствена служба, здравствени радници и сарадници. Здравствено законодавство. Процена здравственог стања становништва. Социјалне болести. 					

15. Здравствено васпитање. Здравствена заштita појединих категорија становништва.				
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Марић, Ј. Куљић Р.	Медицинска етика, Меграф, Београд Социологија, МБ Пресс, Београд	2005 2002.		
Јањић М, Тимотић Б, Милић Ч.	<i>Социјална медицина</i> , Медицински факултет Крагујевац	1998.		
Јовић С.	Социјална медицина, скрипта одабраних поглавља	1998.		
Тарнер, Н. Džonatan	<i>Социологија</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing (одабрана поглавља)	2002.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провере знања и оцењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%
	семинарски рад		10	10%
	тест/ колоквијум		20	20%
	Завршни испит			
	тест		50	50%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ПРАКСА 1 И УРГЕНТНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЋ					
Катедра	Катедра за интерну медицину и педијатрију, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-005-2	обавезан	II	4			
Наставник/ -ци	проф. др Стеван Трбојевић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци	доц.др Сања Марић, доцент; мр сц. др Биљана Милинковић, виши асистент; мр сц. др Николина Дукић, виши асистент; мр сц. др Верица Продановић, виши асистент; мр сц. др Нада Аврам, виши асистент; прим. др Јелена Фиреску-Гооведарица, клин. сар; др Срђан Поповић, клин. сар; др Ана Владичић, клин. сар.					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	3	0	1*15*1	3*15*1	+ 0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 3*15 + 0*15 = 60			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 3*15*1 + 0*15*1 = 60			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60 + 60 = 120 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изучавањем овог предмета студенти се упознају са односом љекар- пацијент, методама пријема болесника, методама процјене стања болесника, техником комуникације љекар- пацијент 2. Студенти се упознају са збрињавањем и његом болесника 3. Студенти се упознају са узимањем материјала за лабораторијске прегледе 4. Студенти се упознају са методама пружања прве помоћи 					
Условљеност	(описати услове који морају бити задовољени да би се предмет слушао и полагао)					
Наставне методе	Предавања, практичне вјежбе, ПБЛ сесије, рад на фантомима, прикази случајева, семинари, коришћење софтвера за симулације, консултације					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> 1. Однос љекар-пацијент. Однос здравље-болест. Методологија утврђивања дг болести. 2. Поступак пријема пацијента 3. Основна процјена стања болесника при пријему на одјељење и током боравка пацијента на одјељењу 4. Јутарње збрињавање и њега болесника. 5. Исхрана пацијента 6. Узимање тјелесних текућина за преглед. Праћење и транспорт пацијента 7. Хигијена пацијента у постели 8. Припрема средстава за загријавање и расхлађивање тијела 9. Сврха, циљеви и значај прве помоћи 10. Анализа мјеста и околности унесрећења, као и обима тј. броја унесрећених 11. Обезбјеђење мјеста за пружање прве помоћи. Мјере оживљавања 12. Препознавање, класификација и збрињавање ране 13. Препознавање, класификација и збрињавање крварења. Препознавање, класификација и збрињавање прелома 14. Завоји, имобилизација и приручна средства и њихва примјена 15. Препознавање, класификација и збрињавање опекотина, смрзотина, повреда електричном енергијом, уједа змија и пер орално унетих отровних материја 					
Обавезна литература						
Студент може да одабере било који уџбеник из наведеног предмета						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента			Бодови	Процент	
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама			20	20%	

	студија случаја – групни рад	10	10%
	практични рад	20	20%
	Завршни испит		
	тест	25	25%
	практични	25	25%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год.		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година студија				
Пун назив предмета	МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА					
Катедра	Катедра општеобразовних предмета, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-006-2	обавезан	II	4			
Наставник/ -ци	проф. др Биљана Мијовић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁶		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	3	0	1*15*1	3*45*1	0*15*1	1
Укупно наставно оптерећење 1*15+3*45+0*15=60			Укупно студентско оптерећење 1*15*1+3*45*1+0*15*1=60			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60+60= 120 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поштовање етичких принципа у научноистраживачком раду 2. Примјена квантитативних и квалитативних научних метода 3. Конструисање анкетног упитника 4. Писање и публикавање научног рада 					
Условљеност	нема условљености за слушање предмета и полагање испита					
Наставне методе	предавања, вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наука, научноистраживачки рад и његов значај. 2. Етика у научноистраживачком раду. 3. Врсте истраживања. 4. Квантитативна истраживања. 5. Добра клиничка пракса. Клинички експеримент. 6. Квалитативна истраживања. 7. Прикупљање података и мјерења. Конструисање упитника. 8. Врсте научног дјела. Ауторство и како га заслужити. 9. Структура оригиналног научног рада и како га написати. Врсте апстракта. 10. Како написати увод и метод оригиналног научног рада. 11. Како написати резултате и дискусију научног рада. 12. Како цитирати коришћену литературу. Ванкуверски и Харвардски стил цитирања. 13. Презентација рада (орална/постер). 14. Критичко читање у медицини. 15. Медицина заснована на доказима. <p>Вјежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Квантитативна истраживања (дескриптивне епидемиолошке студије, студије пресека). 2. Квантитативна истраживања (студије случајева и контрола). 3. Квантитативна истраживања (кохортне студије). 4. Квантитативна истраживања (експерименталне студије). 5. Квалитативна истраживања (фокус група, интервју). 6. Прикупљање података. 7. Конструисање упитника. 8. Структура оригиналног научног рада и како га написати. Врсте апстракта и писање. 9. Како написати увод оригиналног научног рада. 10. Како написати метод оригиналног научног рада. 11. Како написати резултате и дискусију научног рада. 12. Ванкуверски стил цитирања. 13. Харвардски стил цитирања. 14. Како написати прегледни рад. 15. Орална презентација написаног рада. 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Савић Ј.	Методологија научног сазнања I: Како створити научно дјело у биомедицини. 2. издање. Београд: Дата статус, 2013.	20013.	3-291			
Јанковић С, Мијовић Б,	Епидемиологија. Бања Лука: Медицински факултет,	2015	39-66			

Бојанић Ј, Јандрић Љ	Фоча: Медицински факултет, 2015.			
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици проvjере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	студија случаја – групни рад		20	20%
	практични рад		20	20%
	Завршни испит			
	тест		50	50%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година студија				
Пун назив предмета	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК I					
Катедра	Катедра за енглески језик и књижевност – Филозофски факултет Пале					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-007-1; ME-04-1-007-2	обавезан	I, II	4			
Наставник/ -ци	Ма Јованка Тешановић, вишиасистент; Снежана Вилотић, асистент; Ма Светлана Вуксановић, асистент					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁷		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	1	0	1*15*1	1+15*1	0*15*1	1
1	1	0	1*15*1	1+15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15+1*15+0*15 =30 1*15+1*15+0*15 =30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1+1*15*1+0*15*1=30 1*15*1+1*15*1+0*15*1=30			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60+60=120 сати						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће: <ol style="list-style-type: none"> 1. Познавати основе граматике енглеског језика, 2. Проширити вокабулар, 3. Развити језичке вјештине 4. Бити оспособљен за општу конверзацију на енглеском језику. 					
Условљеност	Нема условљености					
Наставне методе	Интерактивна настава, теоријска настава.					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: <ol style="list-style-type: none"> 1. Introduction; Present Simple and Present Continuous Tense 2. Past Simple Tense 3. Past Continuous Tense 4. Past Perfect Tense 5. Revision of the Tenses 6. Pablo Picasso 7. Future Simple and Be Going to 8. My Kind of Holiday 9. Present Perfect Tense 10. Dream Jobs 11. Articles 12. Adjectives 13. Articles and Adjectives (revision) 14. Preparation for Test 1 15. Test 1 16. Passive Voice 17. Modals: Can 18. Modals: Must/Have to 19. A Father and Daughter 20. Sequence of Tenses 21. Reported Speech: Statements and Commands 22. Reported Speech: Questions 23. How Well Do You know Your World? 24. Conditionals 25. Who Wants to Be a Millionaire? 26. Gerund and Infinitives 27. Participles 28. Prepositions of Place and Time; Relative Pronouns 29. Preparation for Test 2 30. Test 2 Вјежбе: <ol style="list-style-type: none"> 1. General Knowledge Quiz 					

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Wonders of the Modern World 3. Get Happy 4. The Clown Doctor 5. Telling Tales 6. Ernest Hemingway; Talking about books and films 7. On the Move 8. Conversation 9. The World of Work 10. Dream Jobs 11. Quizzes, Translation 12. The World's Favourite Food 13. Collectors (listening and speaking) 14. Preparation for Test 1 15. Test 1 16. Exercises 17. How to Behave Abroad 18. Doing the Right Thing 19. The personality quiz: What type of person are you? 20. My Way 21. Go to Prison 22. A Stranger in Town; The Wedding 23. Debating; Games 24. Just Imagine!- conditionals practice 25. Charity Appeals- listening; Role-play 26. I Just Love It 27. A Big Name in Hollywood 28. My Favourite Room 29. Preparation for Test 2 30. Test 2 			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Liz and John Soars	New Headway- Intermediate Student's Book, Oxford University Press	2003		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици проvjере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%
	тест/ колоквијум		30	30%
	Завршни испит			
тест/усмени		50	50%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година студија				
Пун назив предмета	МЕДИЦИНСКА ТЕРМИНОЛОГИЈА И ЛАТИНСКИ ЈЕЗИК					
Катедра	Катедра за историју, Филозофски факултет Пале					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-008-1	изборни	I	1			
Наставник/ -ци	Маријана Млађеновић, наставник страног језика и вјештина					
Сарадник/ -ци	-					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁸		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
0	1	0	0*15*1	1*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15 + 1*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15*1 + 1*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15+ 15= 30 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. Савлађивање основа латинске граматике, латинске морфологије и синтаксе. 2. Усвајање транскрипције грчких речи на латински у области медицине. 3. Оспособљавање за читање и коришћење стручне медицинске литературе. 4. Усвајање стручне терминологије ради употребе у свакодневној медицинској пракси. 					
Условљеност	Нема условљености за слушање овог предмета					
Наставне методе	Предавања и вјежбања у виду дискусије. Учење и израда домаћих задатака. Консултације.					
Садржај предмета по седмицама	Вјежбе: <ol style="list-style-type: none"> 1. Историјски развој латинског језика . Важност проучавања латинског језика у области медицине 2. Именице и придеви прве деклинације. Индикатив презента актива глагола све четири конјугације. Рад на тексту. 3. Именице и придеви друге деклинације. Предлози. Императив презента. Рад на тексту. 4. Именице треће деклинације (сугласничке основе). Прилози. Рад на тексту. 5. Именице треће деклинације (вокалске основе). Рад на тексту. 6. Придеви треће деклинације. Изузеци треће деклинације. Рад на тексту. 7. Конјунктив презента актива. Рад на тексту. 8. Партицип презента актива. Рад на тексту. 9. Деклинација грчких именица. Рад на тексту. 10. Именице четврте деклинације. Рад на тексту. 11. Именице пете деклинације. Рад на тексту. 12. Основни и редни бројеви. Односно упитна заменица qui, quae, quod. Герундив. Рад на тексту. 13. Компарација придева. Компарација прилога. Рад на тексту. 14. Индикатив и конјунктив презента пасива. Показне заменице ille, illa, illud. Рад на тексту. 15. Колоквијум 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Вера Марковић	Латински језик за студенте медицине, Београд: Медицински факултет	2012				
Миодраг Одавић	Енциклопедијски латинско српски медицински речник, Београд: Просвета	2002				
Бојана Шијачки-Маневић	Грамматика латинског језика, Београд: Завод за уџбенике	2009				
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Оливера Гемаљевић	Латински језик: за први разред медицинске, ветеринарске и пољопривредне школе, Графипроф, Београд	2011	3-167			
Радмила Поповић	Латински језик за II разред медицинске, ветеринарске и пољопривредне школе, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства	1998	5-140			
Радмила Матић-Славко Матић	Медицинска терминологија – латински језик за студенте медицине, Београд: Елитмедица	2006				
Обавезе, облици	Врста евалуације рада студента			Бодови	Процент	

провјере знања и оцјењивање	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама	10	10%
	колоквијум	40	40%
	Завршни испит		
	усмени	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије		I година студија			
Пун назив предмета	ИНФОРМАТИКА У МЕДИЦИНИ					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-009-2	изборни	II	1			
Наставник/ -ци	доц. др Наташа Милић, доцент					
Сарадник/ -ци	мр Срђан Машић, виши асистент;					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀⁹	
П	В	СП	П	В	СП	S₀
0	1	0	0*15*1	1*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15 + 1*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15*1+ 1*15*1+ 0*15*1= 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	Овладавање знањима и вештинама употребе информационих и комуникационих технологија у процесу проналажења, чувања, креирања и коришћења електронских материјала за потребе учења, те употреби и вредновању информација и знања у медицинској пракси. Знање стечено у току наставе омогућава студенту медицине да ефективно користи модерне информационе и комуникационе технологије у процесу учења. Стечена знања и вештине се користе у свим медицинским дисциплинама у току и по завршетку студија.					
Условљеност	-					
Наставне методе	Настава под надзором састоји се од предавања, семинара, студија случаја и вежби (који укључују и групне дискусије предефинисаних садржаја, демонстрацију различитих алата и софтвера, и коришћење онлајн ресурса (чланака, књига, база података)), консултација и испита.					
Садржај предмета по седмицама	Вјежбе: 1. Увод у медицинску информатику 2. Алати информационих и комуникационих технологија у процесу учења у медицини 3. Евалуације квалитета интернет сајтова који се односе на здравље 4. Критеријуми квалитета интернет сајтова који се односе на здравље 5. Претраживање библиографских база података 6. Medline, PubMed 7. Медицинско одлучивање - дијагноза 8. Дијагностички тестови 9. Сензитивност и специфичност- вјероватноће болести после теста 10. Неформално и формално одлучивање у медицини 11. Медицинско одлучивање - избор третмана 12. Медицинско одлучивање – избор терапије 13. Здравствени информациони систем 14. Електронска здравствена/медицинска документација 15. Европска здравствена мрежа					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Милић Н, Станисављевић Д, Трајковић Г, Букумирић З, Миличић Б, Гајић М, Машић С.	Биомедицинска информатика, Медицински факултет Фоча	2016				
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Ерић Маринковић Ј, Коцев Н	Медицинска информатика. Доступно на http://www.mfub.bg.ac.rs/dotAsset/38236.pdf					
Ерић Маринковић Ј, Симић С, Божовић З, Дачић М и Коцев Н.	Мали речник информатике у медицини и здравству. Доступно на: http://www.mfub.bg.ac.rs/dotAsset/38234.pdf					
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство вјежбама		15	15%		
семинарски радови		35	35%			

	Завршни испит		
	тест	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Web страница	http://infostat.mf-foca.edu.ba/index.php/studije-medicine/informatika-u-medicini		
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година студија				
Пун назив предмета	БИОФИЗИКА					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-010-2	изборни	II	1			
Наставник/ -ци	проф.др Милан Ковачевић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> Усвајање основних концепата о физичким законитостима функционисања људског организма. Стицање добре базе за разумевање физиологије, кардиологије, неурологије, офталмологије, радиологије идр. Стицање елементарних сазнања из савремене биофизике као основе за примену у моделовању у медицини. Стицање оперативних сазнања да студенти самостално проналазе, читају и разумеју најновије стручне и научне радове из биомедицинских истраживања као и да самостално решавају неке проблеме из биофизике. 					
Условљеност	Нема услова					
Наставне методе	Предавања и семинарски радови					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: 1-2. Биомеханика локомоторног система човека 3-4. Биомеханика кардиоваскуларног система 5-6. Термодинамика људског организма 7-8. Транспортни процеси у људском организму 9-10. Биоелектрични процеси у људском организму 11-12. Биоакустика 13-14. Светлост у медицини – физика ока и виђења 15. Семинари					
Обавезна литература						
Аутор/ и		Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)	
С. Станковић		Физика људског организма, ПМФ Нови Сад		2006		
Допунска литература						
Аутор/ и		Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)	
P.I. Herman		Physics of the human body, Springer-Verlag, Berlin Heidelberg		2007		
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента			Бодови	Процент	
	Предиспитне обавезе					
	семинарски рад			50	50%	
	Завршни испит					
	тест			50	50%	
УКУПНО			100	100 %		
Датум овјере	03.11.2016.год					

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	I година студија				
Пун назив предмета	ВЈЕШТИНА КОМУНИЦИРАЊА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
МЕ-04-2-011-2	изборни	II	1			
Наставник/ -ци	проф.др Маја Рачић, ванредни професор; проф.др Сњежана Марјановић ванредни професор; доц. др Весна Крстовић Спремо, доцент					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_o^{10}		
П	В	СП	П	В	СП	S_o
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15 + 0*15 + 0*15 = 15$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $15 + 15 = 30$ сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> 1. стекне неопходна знања о елементима вјештине комуницирања у медицини 2. стекне знања о могућностима решавања проблема везаних за дијагностичко-терапијске процедуре у комуникацији са пацијентом. 3. стекне вјештине за успостављање вербалне и невербалне комуникације у здравственом систему. 4. успостави емотивно-емпатијски однос са пацијентом 					
Условљеност						
Наставне методе	Методе које ће се користити у настави: предавања, аудиторне и показне вјежбе, тестови, консултације, семинарски рад, провјера стечених знања.					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у вјештину комуницирања и комуникологију. 2. Облици комуникације, појам, врсте и стратегије комуникације. 3. Психолошки предуслови успостављања комуникације. Природа комуникације и образац успјешног комуницирања. 4. Основне вјештине комуникације и комуниколошки појмови. 5. Појам и основне карактеристике вербалне комуникације. 6. Невербална комуникација – димензије и аспекти. 7. Социјални мотиви креирања имиџа и мотивација – врсте и конфликти. 8. Толеранција као претпоставка успешне комуникације. 9. Врсте структура личности пацијента (тежак пацијент). 10. Синдром сагоријевања здравственог особља, стрес и начини одбране од стреса. 11. Интеракција са пацијентом: љекар, сестра и пацијент. 12. Специфичне комуникације у односу на доб и пол. 13. Типови односа љекар и пацијент. 14. Комуникацијске методе усмјерене ка пацијенту. 15. Тимски рад, водство и сљедбеништво. 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Ненадовић, М.	Вештина комуницирања, Београд,	2008	3-155			
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Кекуш, Д.	Комуникације у професионалној пракси здравствених радника, Дигитал арт, Београд	2010				
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима		10	10%		
	семинарски рад		10	10%		

	колоквијуми	30	30%
	Завршни испит		
	писмени	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

II ГОДИНА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	МЕДИЦИНСКА БИОХЕМИЈА СА ХЕМИЈОМ					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-012-3; ME-04-1-012-4	обавезан	III, IV	16			
Наставник/ -ци	проф.др Дијана Мирић, редовни професор; проф. др Бојана Кисић, ванредни професор; проф.др Јадранка Куљанин-Јаковљевић, ванредни професор;					
Сарадник/ -ци	мр сц. др Драгана Пухало-Сладоје, виши асистент; мр фармације, Драгана Павловић, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹¹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
5	3	0	5*15*1	3*15*1	0*15*1	1
4	4	0	4*15*1	4*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 5*15+3*15+0*15=120 4*15+4*15+0*15=120			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 5*15+1+3*15*1+0*15*1=120 4*15*1+4*15*1+0*15*1=120			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско) : 240+240=480 сати						
Исходи учења	1. одреди врсту болесничког материјала 2. примени принципе рационалне употребе лабораторијских метода 3. овлада вештинама лабораторијске праксе 4. примени базично знање из хемије и биохемије у клиничкој медицини					
Условљеност	нема условљености					
Наставне методе	предавања, лабораторијске вежбе, семинарски радови					
Садржај предмета по седмицама	У оквиру предмета "Медицинска биохемија са хемијом" који представља синтезу хемије и биохемије, и претходи биохемији. Настава на хемији је конципирана тако да се кроз изучавање изабраних области хемије (опште, неорганске, органске и хемије природних производа) фокусирају и објасне они хемијски појмови који су неопходни за разумевање и проучавање комплексних проблема динамичке биохемије. Настава из хемије одржава се у III (зимском) семестру. Предвања: <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод. Електронска структура атома. Хемијске везе и типови. Међумолекулске везе, Вендервалсове везе. Водонична веза и њена важност за билошки важна једињења. Комплексна једињења: структура комплекса и њихов бихемијски значај 2. Вода, водени раствори, структура биомолекула као последица интеракције са водом. Колоидни раствори. Раствори електролита. Осмотски притисак раствора електролита и неелектролит 3. Хемијска кинетика. Утицај концентрације, температуре, "pH", катализатора и зрачења на брзину хемијске реакције. Прелазно стање. Енергија активације. Хемијска равнотежа. 4. Редокс реакције. Стандардни електродни потенцијали. Нернстова једначина. Биолошки редокс системи. Парцијална редукција кисеоника као извор слободних радикала у живим системима. 5. Електролити. Теорије киселина и база. Константа дисоцијације киселина и база. Ацидо базна равнотежа. Амфотерни електролити. Јонски производ воде. "pH". Неутрализација, соли, типови соли. Хидролиза соли. Пуфери: механизам дејства, капацитет. Биолошки важни пуфери. Производ растворљивости 6. Термодинамичке промене при хемијским реакцијама у живим системима. Структура органских молекула, 7. структурна изомерија, стереоизомерија. Класификација органских молекула. Електронски ефекти у органским молекулима (индуктивни, резонанциони). Реактивност двоструке везе, ароматичних једињења и хетероцикличних једињења. Реактивност хидрокси групе у алкохолима и фенолима. Карбонилна група у алдехидима и кетонима 8. Хемијске реакције аминокиселина. Биолошки важни пептиди. Пептидна веза. Особине протеинских аминокиселина. Есенцијалне и неесенцијалне аминокиселине. Структура и особине протеина. Структурни нивои: примарна, секундарна, терцијарна и кватернерна. 					

- Домени. Конформационе промене протеина ин виво и ин витро (денатурација, ренатурација)
9. Протеин-лиганд интеракције. Сложени протеини. Функција као последица структуре неких фибриларних и глобуларних протеина. Биомолекули као катализатори.
 10. Угљени хидрати. Стереохемија и реактивност моносахарида. Редукујући и нередукујући дисахариди. Полисахариди. Глукозаминогукани у медицини. Хетероциклична једињења у природним производима. Структура и особине пуринских и пиримидинских база, нуклеозида и нуклеотида
 11. Карбоксилне киселине. Деривати карбоксилних киселина. Деривати угљене киселине. Биолошки важне супституисане киселине. Структура и подела протеинских аминокиселина. Сулфхидрилна група. Амини, аминокохоли и биогени амини.
 12. Биолошка катализа - општи аспекти ензимске катализе. Природа хемијских реакција у ћелији, термодинамске основе ензимске катализе. Протеини као биолошки катализатори, организација молекула ензима, коензими, механизми ензимске катализе.
 13. Номенклатура и класификација ензима, формални аспекти ензимске кинетике (Мицхаелис-Ментен кинетика), инхибитори ензимске активности, фактори који утичу на брзину ензимски катализованих реакција. Алостеријски ензими. Регулација активности и количине ензима у ћелији.
 14. Општи аспекти метаболизма - метаболички путеви, регулација и значај регулације, интермедијарни метаболизам и супстрати у метаболизму. Унос материја у организам: варење и трансформација угљених хидрата, липида и протеина до облика у којима се могу ресорбовати и ући у метаболизам
 15. Добијање енергије у ћелији: биоенергетика и биолошке оксидације, постепено ослобађање енергије у биолошким оксидацијама, стварање редуктивних еквивалената, оксидативна фосфорилација. Краткорочно и дугорочно чување енергије у ћелији/организму (високоенергетска једињења, енергетске залихе – липиди, гликоген).
 16. Сустицање метаболичких путева: порекло ацетил КоА – угљени хидрати, липиди, аминокиселине. Циклус трикарбоксилних киселина: реакције циклуса, енергетика циклуса, контрола циклуса, катаболички и анаболички аспект циклуса.
 17. Метаболизам угљених хидрата-гликолиза. Гликогенолиза. Синтеза гликогена, разградња гликогена. Контрола метаболизма гликогена. Хексозомонофосфатни пут. Енергетски аспекти метаболизма угљених хидрата. Метаболизам фруктозе, метаболизам лактозе, посебни путеви у метаболизму угљених хидрата. Сложени шећери-гликопротеини и протеоглици.
 18. Метаболизам фруктозе, метаболизам лактозе, посебни путеви у метаболизму угљених хидрата. Сложени шећери-гликопротеини и протеоглици.
 19. Метаболизам липида. Синтеза масних киселина, разградња масних киселина. Кетонска тела. Енергетски аспекти метаболизма масних киселина и кетонских тела. Синтеза триацилглицерола.
 20. Контрола синтезе и разградње триацилглицерола на нивоу ћелије и организма. Метаболизам холестерола. Пренос липида у плазми, слободне масне киселине и липопротеини.
 21. Метаболизам аминокиселина-есенцијалне и неесенцијалне аминокиселине. Метаболизам азота пореклом из аминокиселина. Реакције трансминације и оксидативне дезаминације, циклус урее. Метаболизам гликогених и кетогених аминокиселина.
 22. Витамини као кофактори метаболичких процеса. Метаболизам и биохемијске карактеристике деловања витамина, макроминерала и олигоелемената. Витамини као кофактори у ензимским реакцијама.
 23. Метаболизам пуринских база-кључни кораци у синтези. Разградња пуринских база. Метаболизам пиримидинских база – кључни кораци у синтези, исходна једињења у синтези, путеви уштеде у синтези и разградња пиримидинских база.
 24. Метаболизам хемопротеина. Синтеза хема. Разградња хема.
 25. Структура молекула ДНК-просторна организација, механизми одржавања просторне структуре, организација хроматина у ћелијама еукариота. Структура молекула РНК, просторна организација молекула РНК, врсте РНК, синтеза РНК, контрола синтезе. Удвајање молекула ДНК, молекуларна машинерија за удвајање ДНК удвајање на крајевима ДНК, поправка оштећених молекула ДНК, рекомбинантна ДНК.
 26. Синтеза и постранслациона модификација протеина. Окончање синтезе протеина, унутарћелијски транспорт протеина, унутарћелијска разградња у лизозомима, убиквитин и означавање протеина за разградњу, протеазоми.
 27. Ендокрини систем хуманог организма, хормони, дефиниција, подела према месту деловања (аутокринно, паракринно и ендокринно дејство), подела према хемијском саставу. Хијерархијска организација хормонског система: оса хипоталамус-хипофиза-циљна ендокрина жлезда. Механизам деловања хормона, рецептори на ћелијским мембранама и у ћелији, секундарни и терцијални гласници
 28. Ендокрина регулација на нивоу хипоталамуса и хипофизе: фактори ослобађања. Метаболизам и механизам деловања хормона штитасте жлезде. Метаболизам и механизам деловања хормона који регулишу метаболизам калцијума. Метаболизам и механизам деловања хормона коре надбубрежне жлезде. Метаболизам и механизам деловања хормона сржи надбубрежне жлезде. Метаболизам и механизам деловања полних хормона.

29. Организација респираторног ланца митохондрија. Механизам оксидативне фосфорилације. Транспорт материје кроз митохондријалне мембране. Инхибитори респираторног ланца. Слободна оксидација

30. Биохемијске карактеристике ткива, телесних течности.

Вјежбе

1. Основне технике рада у лабораторији. Прављење раствора.
2. Реакције оксидо-редукција.
3. Колоидни раствори.
4. Квантитативна хемијска анализа. Волуметријске методе
5. Припремање раствора пуфера.
6. Квантитативно одређивање биолошки важних јона
7. Квалитативно доказивање алдехида и кетона
8. Редукционе реакције угљениг хидрата. Хидролиза сахарозе
9. Хидролиза триглицерида. Адиција на незасићене масне киселине. Квантитативно доказивање холестерола и виших масних киселина.
10. Квалитативно доказивање алкохола. Естерификација
11. Квалитативно доказивање аминокиселина и пептидне везе.
12. Опште особине ензима. Кисела неензимска и ензимска хидролиза скроба. Испитивање услова дејства ензима: утицај концентрације ензима, концентрације супстрата, температуре, активатора и инхибитора, на примеру амилазе пљувачке и уреазе из сојиног брашна.
13. Одређивање кинетичких параметара (K_m и V_{max}) β -Д-фруктофуранозидазе за сахарозу. Одређивање концентрације редукујућих шећера методом Фолин Ву.
14. Ензими у ткивима и телесним течностима. Одређивање активности амилазе у серуму и урину. Одређивање активности алкалне фосфатазе у серуму. Доказивање присуства каталазе у крви.
15. Антиоксидативни капацитет ћелија у одбрани од слободних радикала – неензимски и ензимски – одређивање садржаја глутатиона и каталазе
16. Витамини. Доказивање присуства вит. А и Д у рибљем уљу. Реакција бакар ацетата на ниацин. Испитивање оксидо-редукционе способности витамина Ц.
17. Дигестија шећера. Ензимска хидролиза скроба амилазом пљувачке и идентификација продуката хидролизе. Фелинг-ова проба на моно-, ди- и полисахариде. Тимол проба на глукозу.
18. Одређивање концентрације глукозе у серуму ГОД-ПАП методом.
19. Дигестија протеина. Дејство пепсина и хлороводоничне киселине на дигестију протеина. Испитивање дејства химозина на казеин млека. Биуретска проба. Молиш-ева проба. Цистеинска реакција. Ксантопротеинска реакција. Нинхидринска проба.
20. Протеини у телесним течностима. Одређивање укупних протеина крви. Одређивање концентрације албумина у серуму.
21. Непротеинска азотна једињења у телесним течностима. Одређивање концентрације урее у серуму. Одређивање концентрације креатинина у серуму.
22. Метаболизам масти и холестерола. Алкална хидролиза простих масти. Доказивање присуства масних киселина у хидролизату. Доказивање присуства незасићених масних киселина у уљу.
23. Метаболизам масти. Доказивање утицаја липазе панкреаса на дигестију неутралних масти. Одређивање концентрације укупног холестерола серума.
24. Хромопротеиди. Одређивање концентрације хемоглобина у крви. Одређивање концентрације целокупног и директног билирубина серума (по Малоу-Евелин-овој методи).
25. Коагулација. Одређивање концентрације целокупног калцијума у серуму. Одређивање концентрације фибриногена у плазми. Одређивање времена рекалцификације плазме. Показивање утицаја калцијумових јона на формирање коагулума.
26. Биохемија крви. Одређивање броја ћелијских елемената крви.
27. Хлориди и пуфери серума. Одређивање концентрације хлорида у серуму. Одређивање концентрације неорганских фосфата у серуму. Испитивање пуферског капацитета серума и упоређивање са капацитетом депротеинисаног серума и капацитетом смеше неорганских пуфера. Одређивање концентрације бикарбоната у серуму.
28. Нуклеопротеиди. Кисела хидролиза нуклеопротеида. Доказати присуство фосфорне киселине у хидролизату нуклеопротеида. Доказати присуство пентозе у хидролизату

	<p>нуклеопротеида. Доказати присуство пуринских база у хидролизату нуклеопротеида. Одредити концентрацију мокраћне киселине у серуму</p> <p>29. Биохемијско испитивање урина. Специфична густина урина. Електрохемијска реакција. Доказивање присуства редукујућих шећера у урину. Доказивање присуства неорганских фосфата у урину.</p> <p>30. Биохемијско испитивање урина. Доказивање присуства калцијума у урину. Доказивање присуства уробилиногена и уробилина у урину. Доказивање присуства билирубина у урину. Слободни и везани сулфати у урину. Доказивање присуства протеина у урину.</p>			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
др Зорана Вујовић, др Иванка Караџић, др Кристина Гопчевић, др Весна Вујић, др Ксенија Стојановић и др Данијела Крстић	ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ХЕМИЈЕ ЗА СТУДЕНТЕ МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА, Медицински факултет Универзитета у Београду, Београд	2006	,	
Проф. Др Ј. Куљанин Јаковљевић	Хемијски практикум, Медицински факултет Фоча.	2013		
Кораћевић Д, Бјелаковић Г, Ђорђевић В, Николић Ј, Павловић Д, Коцић Г.	БИОХЕМИЈА, Треће издање, Савремена администрација, Београд.	2006.		
Martin WD, Mayes P, Rodwell V, Granner D	ХАРПЕРОВ ПРЕГЛЕД БИОХЕМИЈЕ друго издање. Савремена администрација, Београд,	1989		
Мирић Д., Драгојевић М., Божовић Б	Практикум из биохемије за студенте медицине. Коминограда, Краљево	2007.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	колоквијум		20	20%
	рад у лабораторији/ лаб. вјежбе		20	20%
	Завршни испит			
	тест		15	15%
	практични		10	10%
	усмени		25	25%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год.			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	ФИЗИОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ЕЦТС			
ME-04-1-013-3; ME-04-1-013-4	обавезни	III,IV	19			
Наставник/ -ци	проф. др Звездана Којић, редовни професор; проф др Сениша Ристић, ванредни професор; проф др Ненад Понорац, ванредни професор, проф. др Милан Ковачевић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци	др Милица Кунарац, виши асистент; др Сунчица Бајчетић.-Старовић, виши асистент ; др Бојана Лоза-Ђерић, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења C_o¹²		
П	В	СП	П	В	СП	C _o
5	4	0	5*15*1	4*15*1	0*15*1	1
5	5	0	5*15*1	5*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 5*15 + 4*15 + 0*15 =135 5*15 + 5*15 + 0*15 =150			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 5*15*1 + 4*15*1 + 0*15*1 =135 5*15*1 + 5*15*1 + 0*15*1 =150			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 285+285=570 сати						
Исходи учења	разујевање функције људског организма и њихових механизма регулације, упознавање са основама функционалне дијагностике.					
Условљеност	Одслушана претходна година, положени испити: Анатомија, Хистологија и ембриологија, Хумана генетика					
Наставне методе	Теоретска предавања, теоретски семинари, практичне активности – вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	<p>Теоретска предавања, теоретски семинари,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. хомеостаза, ћелијска физиологија 2. подражљива ткива 3. мишићи, биофизика 4. сензорни рецептори, соматски сензибилитет 5. соматски сензибилитет, биофизика 6. чуло вида 7. чуло слуха, биофизика 8. хемијска чула, моторика 9. моторика 10. моторика, биофизика 11. лимбички систем 12. хипоталамус и ВНС 13. семинари 14. крв и тјелесне течности 15. крв и тјелесне течности <p>практичне активности – вјежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. хомеостаза, ћелијска физиологија 2. подражљива ткива 3. подражљива ткива 4. мишићи, 5. сензорни рецептори, соматски сензибилитет 6. чуло вида 7. чуло слуха, хемијска чула, моторика 8. моторика 9. моторика, 10. лимбички систем, хипоталамус и ВНС 11. рјешавање проблема 12. рјешавање проблема 13. крв и тјелесне течности 14. крв и тјелесне течности 15. крв и тјелесне течности 					

Теоретска предавања, теоретски семинари, 1.квс 2.квс 3.квс 4.квс, 5.респирација 6.респирација, 7.бубрези 8.пХ, осмоларност 9.ГИТ 10. енергетика. метаболизам, исхрана, терморегулација 12. рјешавање проблема 13.ендокрини систем 14. рјешавање проблема 15. рјешавање проблема практичне активности – вјежбе 1.квс 2.квс 3.квс 4.квс, репирација 5.респирација 6.респирација, бубрези 7.бубрези 8.пХ, осмоларност 9.ГИТ 10.ГИТ 11. енергетика. метаболизам, исхрана, терморегулација 12. енергетика. метаболизам, исхрана, терморегулациј, ендокрини систем 13.ендокрини систем 14.ендокрини систем, семинари 15.семинари				
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Мара Дрецун, Дејан Бокоњић.	Регулаторне улоге нервног система Фоча : Медицински факултет, 2010 (Зворник : Еурографика).	2010	1-176	
Arthur C. <i>Guyton</i> i Jon E. Holl Савремена Администрација књига	Медицинска Физиологија11 издање		1-1116	
Синиша Ристић,	Практикум из физиологије	2010		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		5	5%
	семинарски рад		5	5%
	студија случаја – групни рад		5	5%
	тест/ колоквијум		25	25%
	рад у лабораторији/ лаб. вјежбе		5	5%
	практични рад		5	5%
	Завршни испит			
	тест		25	25%
усмени		25	25%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	ИМУНОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-014-4	обавезан	IV	3			
Наставник/ -ци	проф.др Небојша Арсенијевић, редовни професор; доц.др Иван Јовановић, доцент					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹³		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 2*15 + 0*15 = 45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 45 + 45 = 90 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> опише молекуле одговорне за специфично препознавање антигена и опише процес активације лимфоцита и на молекуларном нивоу објасни разлике између појмова пролиферација и диференцијација разликује облике имунског одговора на различите инфективне агенсе и опише ефекторне механизме имунског одговора изучи основне цитокине укључене у регулацију имунског одговора, објасни појмове имунске толеранције, туморске имунологије и имунологије трансплантације објасни механизме настанка аутоимунских обољења и имунодефицијенција. 					
Условљеност	Услов за пријављивање предмета су положени сви испити из прве године.					
Наставне методе	Предавања, вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> Увод у имунски систем Урођена имуност I Урођена имуност II Преузимање антигена и презентација антигена лимфоцитима Препознавање антигена у стеченој имуности Ћелијски имунски одговор Ефекторски механизми ћелијске имуности I Ефекторски механизми ћелијске имуности II Хуморални имунски одговор Ефекторски механизми хуморалне имуности I Ефекторски механизми хуморалне имуности II Имунска толеранција и аутоимуност Имунски одговор на трансплантирана ткива Преосетљивост Имунодефицијенције Вјежбе <ol style="list-style-type: none"> Увод у имунски систем Урођена имуност I Урођена имуност II Преузимање антигена и презентација антигена лимфоцитима Препознавање антигена у стеченој имуности Ћелијски имунски одговор Ефекторски механизми ћелијске имуности I Ефекторски механизми ћелијске имуности II Хуморални имунски одговор Ефекторски механизми хуморалне имуности I Ефекторски механизми хуморалне имуности II Имунска толеранција и аутоимуност Имунски одговор на трансплантирана ткива Преосетљивост Имунодефицијенције 					

Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Abul K.Abbas, Andrew H. Lichtman.	Основна имунологија: функције и поремећаји имунског система, четврто издање. Datastatus, Београд.	2013		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
		присуство предавањима/ вјежбама	10	10%
		семинарски рад	40	40%
	Завршни испит			
		тест	20	20%
	усмени	30	30%	
	УКУПНО	100	100%	
Датум овјере	03.11.2016.год.			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	МИКРОБИОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-015-3; ME-04-1-015-4	обавезан	III,IV	10			
Наставник/ -ци	проф. др Слободанка Ђукић, редовни професор; проф. др Бранислава Савић, редовни професор; проф. др Маја Ђупић, редовни професор; проф. др Сања Митровић, редовни професор; проф. др Наташа Олавски, ванредни професор; проф. др Ивана Ђирковић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци	мр сц.др Данијела Станковић, виши асистент, др Ружица Лукић, клин сар					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹⁴		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	3	0	2*15*1	3*15*1	0*15*1	1
2	3	0	2*15*1	3*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 3*15 + 0*15 = 75			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 3*15*1 + 0*15*1 = 75			
2*15 + 3*15 + 0*15 = 75			2*15*1 + 3*15*1 + 0*15*1 = 75			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 150+150=300 сати						
Исходи учења	Знање стечено у току наставе омогућава доктору медицине да: 1. препозна могуће узрочнике инфективних болести у склопу клиничких манифестација 2. одреди врсту болесничког материјала за постављање дијагнозе болести 3. правилно интерпретира микробиолошки налаз 4. примјени мјере контроле и превенције инфективних болести					
Условљеност	Услов за пријављивање предмета су положени сви испити из прве године.					
Наставне методе	предавања, семинари, вјежбе, колоквијуми					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> Увод у микробиологију Метаболизам бактерија; услови за раст и размножавање бактерија. Карактеристике генома бактерија и механизми за размену генског материјала бактерија: трансформација, коњугација, трансдукција. Фактори вируленције бактерија (фактори адхеренције, фактори инвазивности, бактеријски токсини). <p>Методe за изоловање бактерија (хранљиве подлоге и услови за култивисање бактерија ин витро; засејавање хранљивих подлога). Идентификација изоловане културе бактерија (испитивање микроскопских, културелних и физиолошко-биохемијских особина).</p> <ol style="list-style-type: none"> Механизми антибактеријског деловања антибиотика и хемиотерапеутика. Механизми резистенције бактерија на антибиотике и хемиотерапеутике. Микроорганизми и њихови продукти у храни, води и окружењу: ризик за здравље људи (основни појмови из области санитарне микробиологије). Особине и медицински значај бактерија <i>Streptococcus pneumoniae</i>, <i>Streptococcus agalactiae</i> и вириданс стрептокока. Опште особине и медицински значај бактерија рода <i>Enterococcus</i>. Опште особине бактерија рода <i>Staphylococcus</i>. Особине и медицински значај бактерије <i>Staphylococcus aureus</i>. Особине и медицински значај коагулаза негативних стафилокока (<i>Staphylococcus epidermidis</i>, <i>Staphylococcus saprophyticus</i>) и стварање биофилма бактерија. Опште особине бактерија фамилије <i>Enterobacteriaceae</i>. Особине и медицински значај бактерије <i>Escherichia coli</i>. Особине и медицински значај опортунистичких ентеробактерија (<i>Enterobacter</i>, <i>Klebsiella</i>, <i>Serratia</i>, <i>Proteus</i>); особине и медицински значај бактерија рода <i>Yersinia</i> и врсте <i>Yersinia enterocolitica</i>. Опште особине бактерија рода <i>Mycobacterium</i>; Особине и медицински значај бактерије <i>Mycobacterium leprae</i> и опортунистичких микобактерија. Опште особине и медицински значај групе Грам негативних неферментативних бактерија; особине и медицински значај бактерија <i>Pseudomonas aeruginosa</i>, <i>Acinetobacter</i> spp. и <i>Stenotrophomonas maltophilia</i>. Опште особине и медицински значај групе аспорогених анаеробних бактерија; медицински значај бактерија родова <i>Bacteroides</i> и <i>Propionibacterium</i>. Опште особине бактерија рода <i>Clostridium</i>; особине и медицински значај бактерија <i>Clostridium difficile</i>, <i>Clostridium perfringens</i> осталих изазивача клостридијалне мионекрозе. Особине и медицински значај бактерија <i>Clostridium tetani</i> и <i>Clostridium botulinum</i>. Опште особине и медицински значај бактерија родова <i>Chlamydia</i>, <i>Chlamydophila</i>, <i>Mycoplasma</i>, 					

Ureaplasma.

14. Медицински значај зооноза; опште особине и медицински значај бактерија рода *Brucella* i *Francisella*. Опште особине и медицински значај бактерија рода *Rickettsia*, *Bartonella*, *Ehrlichia*, i бактерије *Coxiella burnetii*.

15. Особине и медицински значај бактерија *Haemophilus influenzae* i *Bordetella pertussis*.

Особине и медицински значај бактерије *Legionella pneumophila*; опште особине и медицински значај бактерија *Campylobacter jejuni* i *Helicobacter pylori*.

16. Увод у вирусологију. Грађа и структура вируса. Таксономски критеријуми за класификацију вируса.

17. Репликација анималних вируса. Различити типови транскрипције вирусних иРНК. Репликација вирусног генома. Морфогенеза вируса.

18. Однос вируса и ћелије. Типови вирусних инфекција. Патогенеза вирусне инфекције.

19. Herpesviridae (Herpes simplex virus tip 1 i 2, Varicella Zoster virus, Cytomegalovirus, Epstein-Barr virus, HHV-6, 7 i 8).

20. Вируси узročници инфекција ГИТ (Reoviridae, Coronaviridae, «F» tipovi Adenovirusa, Caliciviridae). Основне карактеристике Retroviridae. Virus humane imunodeficiјенције (HIV 1 i 2).

21. Узročници вирусних хепатитиса (HAV, HBV, HCV, HDV, HEV, HGV). Основне карактеристике вируса, њиховог генома и основни антигенски састав вируса. Имунопатогенеза вирусних хепатитиса. Карактеристике акутних и хроничних инфекција

22. DNK virusi: Parvoviridae (Parvo B19 v.), Adenoviridae (Variolla v., Vaccinia v., Molluscum contagiosum v.); Papillomaviridae (HPV, Polyomaviridae (JC i BK virus).

23. Picornaviridae, Orthomyxoviridae, Paramyxoviridae

24. Увод у медицинску паразитологију и микологију.

25. Екологија протозоа и епидемиологија болести изазваних протозоама. Артропode значајне за медицину.

26. Велике тропске болести изазване протозоама.

27. Екологија хелмината и епидемиологија болести изазваних хелминтима. Хелминти изазивачи тропских хелминтоза.

28. Морфологија и биологија гљива. Епидемиолошке и еколошке карактеристике гљивичних инфекција.

29. Бифазне гљиве, зигомицете. Микоалергозе и микотоксикозе.

30. Антигљивични агенси. Антихелминтици. Антипротозоални агенси и антималярици.

Вјезбе

1. Патогеност и вируленција бактерија. Физиолошка микрофлора и еколошке асоцијације.
2. Узимање узорака за бактериолошки преглед. Слање узорака за бактериолошки преглед.
3. Микроскопска визуелизација морфолошких и функционалних структура бактеријске ћелије (микроскопски преглед нативних препарата; микроскопски преглед препарата обојених простим бојењем и диференцијалним бојењем по Граму).
4. Методе за изоловање бактерија (хранљиве подлоге и услови за култивисање бактерија ин витро; засејавање хранљивих подлога). Идентификација изоловане културе бактерија (испитивање микроскопских, културелних и физиолошко-биохемијских особина).
5. Методе за испитивање осетљивости бактерија на антибиотици и хемиотерапеутике (израда и смернице за тумачење диск дифузионог и бујон дилуционог метода антибиограма).
6. Методе за брзу дијагностику бактеријских инфекција. Серолошке реакције у дијагностици бактеријских инфекција.
7. Бактериолошка дијагностика инфекција изазваних бактеријама рода *Streptococcus* i *Enterococcus* (идентификација изолата бактерија рода *Streptococcus* i *Enterococcus* испитивањем микроскопских, културелних и физиолошко-биохемијских особина).
8. Бактериолошка дијагностика инфекција изазваних бактеријама рода *Staphylococcus* i *Neisseria* (идентификација изолата бактерија рода *Staphylococcus* i *Neisseria* испитивањем микроскопских, културелних и физиолошко-биохемијских особина).
9. Особине и медицински значај бактерија рода *Salmonella* i *Shigella*. Опште особине бактерија рода *Corynebacterium*; особине и медицински значај бактерије *Corynebacterium diphtheriae* и групе дифтероида.
10. Бактериолошка дијагностика инфекција изазваних бактеријама фамилије *Enterobacteriaceae*
11. Основни принципи бактериолошке дијагностике инфекција изазваних бактеријама рода *Mycobacterium* (изоловање и идентификација бактерија рода *Mycobacterium*; микроскопирање препарата обојених по Ziehl-Neelsen-u).
12. Бактериолошка дијагностика инфекција изазваних Грам негативним неферментативним бактеријама. Опште особине и медицински значај бактерије *Listeria monocytogenes*.
13. Основни принципи бактериолошке дијагностике инфекција изазваних анаеробним спорогеним и аспорогеним бактеријама. Основни принципи бактериолошке дијагностике инфекција изазваних стриктно интрацелуларним бактеријама рода *Chlamydia* i

	<p><i>Chlamydomphila</i>; основни принципи бактериолошке дијагностике инфекција изазваних микоплазмама.</p> <p>14. Опште особине и медицински значај бактерије <i>Yersinia pestis</i>. Опште особине бактерија рода <i>Bacillus</i>; особине и медицински значај бактерија <i>Bacillus anthracis</i> i <i>Bacillus cereus</i>.</p> <p>15. Особине и медицински значај бактерије <i>Legionella pneumophila</i>; опште особине и медицински значај бактерија <i>Campylobacter jejuni</i> i <i>Helicobacter pylori</i>.</p> <p>16. Опште особине и медицински значај спиралних бактерија; особине и медицински значај бактерија <i>Borrelia burgdorferi</i> i <i>Leptospira interrogans</i>. Особине и медицински значај бактерије <i>Treponema pallidum</i>.</p> <p>17. Особине и медицински значај бактерија рода <i>Vibrio</i>; особине и медицински значај бактерије <i>Vibrio cholerae</i>. Бактеријске вакцине.</p> <p>18. Актуелни бактеријски патогени И: мултирезистентни сојеви бактерија (МРСА, ВРЕ, мултирезистентне ентеричне бактерије, мултирезистентне Грам негативне неферментујуће бактерије, мултирезистентни и екстензивно резистентни <i>Mycobacterium tuberculosis</i>). Актуелни бактеријски патогени ИИ: опортунистичке бактерије. Генетика вируса. Рекомбинације.</p> <p>19. Интерференција међу анималним вирусима, антивирусни ефекат интерферона. Основни принципи вирусолошке дијагностике. Узимање, слање, обрада и чување материјала за вирусолошка испитивања.</p> <p>20. Лабораторијска дијагностика херпесвирусних инфекција. Технике изоловања вируса у системима живих ћелија (културе ћелија, ембрионирана јаја, експерименталне животиње).</p> <p>21. ХИВ – еволуција, варијабилност и последице по патогенезу и дијагностику. Технике идентификације вируса: ЕМ, доказивање вирусних антигена, доказивање вирусног генома.</p> <p>22. Лабораторијска дијагностика вирусних хепатитиса. Вирусне вакцине</p> <p>23. Онкогени вируси. Серолошка дијагностика вирусних инфекција: типови серолошких реакција.</p> <p>24. Арбовируси и вирусне зоонозе.</p> <p>25. Морфологија и биологија медицински значајних протозоа. Протозое дигестивног и уrogenиталног тракта. Узрочници амебијазе, ламблијазе, бластоцистозе, криптоспоридиозе, трихомонијазе.</p> <p>26. Протозое крви и ткива – узрочници лајшманиозе, трипанозомијазе, токсоплазмозе и маларије.</p> <p>27. Цревни хелминти – узрочници ентеробијазе, аскаридијазе, трихуријазе, стронгилоидозе и тенијазе. Лабораторијска дијагноза инфекција изазваних цревним хелминтима.</p> <p>28. Ткивни хелминти – узрочници трихинелозе, токсокариозе, цистицеркозе, ехинококозе. Лабораторијска дијагноза инфекција изазваних цревним и ткивним хелминтима.</p> <p>29. Гљиве - чести изазивачи површних, инвазивних или опортунистичких инфекција. Кваснице <i>Candida</i> i <i>Cryptococcus</i>. Плесни: <i>Aspergillus</i>, <i>Fusarium</i>, <i>Penicillium</i>. <i>PodPneumocystis</i></p> <p>30. Лабораторијска дијагноза гљивичних инфекција: коже, длаке, нокта, слузокоже, ока, ува. Методе идентификације гљива и испитивања осетљивости на антимиотике. Лабораторијска дијагноза инвазивних гљивичних инфекција: инвазивна аспергилоза и инвазивна кандидоза.</p>
--	--

Обавезна литература

Аутор/ и	Назив рубликације, издавач	Година	Странице (од-до)
Швабић-Влаховић, М. и сар.	Медицинска бактериологија, Савремена администрација, Београд	2005	
Јовановић, Т., Марковић, Љ.	Вирусологија, Libri Medicorum, Београд	2008	
Јовановић, Т.	Практикум из микробиологије и имунологије, Савремена администрација, Београд	2001	
Крањчић Зеца, И. и сар.	Медицинска протозоологија, Libri Medicorum, Београд	2006	
Арсид Арсенијевић, В.	Медицинска хелминтологија, Елвод-Принт, Лазаревац	2003	
Крањчић Зеца, И. и сар.	Медицинска паразитологија, приручник за практичну наставу, Београд	2000	
Група аутора	Радна свеска за практичну наставу из микробиологије и имунологије, Libri Medicorum, Београд	2011	

Дорунска литература

Аутор/ и	Назив рубликације, издавач	Година	Странице (од-до)

Обавезе, облици провјере знања и оцењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	семинарски рад		10	10%

	колоквијум	30	30%
	Завршни испит		
	тест	20	20%
	усмени	30	30%
	УКУПНО	100	100%
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ПРАКСА 2					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-016-3; ME-04-1-016-4	обавезан	III, IV	6			
Наставник/ -ци	проф.др Маја Рачић, ванредни професор; доц.др Оливера Радуловић, доцент					
Сарадник/ -ци	др Горан Поповић, виши асистент; др Борис Пејић, асистент; др Данијела Радуловић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹⁵		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0*15*1	1
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15+2*15+0*15=45 1*15+2*15+0*15=45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1+2*15*1+0*15*1=45 1*15*1+2*15*1+0*15*1=45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 90+90=180 сати						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: 1. користи вербалне и невербалне комуникацијске вјештине и технике са пацијентом 2. узима анамнестичке податке 3. изведе основне елементе физикалног прегледа 4. даје парентералну терапију 5. узима излучевине за анализу 6. наведе принципе њега болесника у болничким условима 7. наведе принципе рада у ПЗЗ 8. учествује у превенцији појединих социјалних болести					
Условљеност	Нема услова за слушање и полагање предмета					
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари, консултације, извјештаји студената о самосталном раду					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> 1. Комуникацијске вјештине 2. Комуникацијске вјештине 3. Комуникацијске технике 4. Комуникацијске технике 5. Медицина усмјерена ка пацијенту 6. Медицина усмјерена ка пацијенту 7. Типови односа љекар-пацијент 8. Типови односа љекар-пацијент 9. Принципи узимања анамнезе 10. Принципи узимања анамнезе 11. Клиничке вјештине 12. Клиничке вјештине 13. Клиничке вјештине 14. Клиничке вјештине 15. Клиничке вјештине 16. Љекар у заједници – рад са појединцем, породицом и заједницом. 17. Љекар у заједници – рад са појединцем, породицом и заједницом 18. Примарна здравствена заштита 19. Маргинализоване групе и здравље 20. Маргинализоване групе и здравље 21. Насиље – проблем породице и друштва 22. Насиље – проблем породице и друштва 23. Друштвена структура и здравље 24. Друштвена подршка и здравље 25. Породица и породично здравље. 26. СЗО и светски дан здравља 27. Социјалне неједнакости и здравље. 28. Хендикепирани и здравље 29. Сиромаштво и здравље. 30. Животна средина и здравље 					

	<p>Вјежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Њега пацијента у ПЗЗ 2. Њега пацијента у ПЗЗ 3. Њега пацијента у ПЗЗ 4. Њега пацијената на одјелу интерне медицине 5. Њега пацијената на одјелу интерне медицине 6. Њега пацијента на одјелу хирургије 7. Њега пацијента на одјелу хирургије 8. Њега пацијената на педијатријском одјелу 9. Њега пацијената на педијатријском одјелу 10. Њега пацијента на одјелу за инфективне болести 11. Њега пацијента на одјелу за инфективне болести 12. Њега пацијента на неуролошком одјелу 13. Њега пацијента на неуролошком одјелу 14. Здравље жена 15. Здравље жена 16. Здравствена заштита дјеце школског узраста 17. Здравствена заштита дјеце школског узраста 18. Здравствена заштита старих особа 19. Здравствена заштита старих особа 20. Здравствена заштита радно-активног становништва 21. Здравствена заштита хендикепираних особа 22. Здравствена заштита хендикепираних особа 23. Социјално-медицински значај повреда (кардиоваскуларних болести, малигнух болести, шећерне болести, менталних болести, заразних болести, полно-преносивих болести, СИДА-е) 24. Социјално-медицински значај повреда (кардиоваскуларних болести, малигнух болести, шећерне болести, менталних болести, заразних болести, полно-преносивих болести, СИДА-е) 25. Зависност од дувана-могућности превенције у заједници. 26. Злоупотреба алкохола-могућности превенције. 27. Злоупотреба ПАС (дроге) 28. Метод „Мој пацијент“–рад са пацијентом у ДЗ и породици (појединачни и групни извјештаји) 29. Метод „Мој пацијент“–рад са пацијентом у ДЗ и породици (појединачни и групни извјештаји) 30. Анализа система финансирања здравствене заштите кроз документи филм „Sicko“
--	--

Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Башић С, Јовић С, Парлић М, Мирковић М.	Основи клиничке праксе II, Медицински факултет у Приштини (Косовска Митровица)	2006.		
Hodgetts PG, et al.	Клиничке вјештине, Сарајево	2011.		
Рачић М.	Скрипта са предавањима			
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20
	семинарски рад		10	10
	практични рад		20	20
	Завршни испит			
	тест I		25	25
тест II		25	25	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год.			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК II					
Катедра	Катедра за енглески језик и књижевност – Филозофски факултет Пале					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-017-3; ME-04-1-017-4	обавезан	III, IV	4			
Наставник/ -ци	Ма Јованка Тешановић, вишиасистент; Снежана Вилотић, асистент; Ма Светлана Вуксановић, асистент					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹⁶		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	1	0	1*15+1	1*15+1	0*15*1	1
1	1	0	1*15+1	1*15+1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15+1*15+0*15=30 1*15+1*15+0*15=30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15+1+1*15*1+0*15*1=30 1*15+1+1*15*1+0*15*1=30			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60+60=120 сати						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће: 1. Бити оспособљен да обнови, утврди и прошири знање из претходне академске године; 2. Бити оспособљен да чита, преводи и разумијева стручне текстове 3. Бити оспособљен да обавља активну општу и стручну комуникацију на енглеском језику 4. Проширити стручни вокабулар					
Условљеност	Положен испит из Енглеског језика са претходне године студија.					
Наставне методе	Интерактивна настава, теоријска настава.					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: 1. Introduction; Presenting Complaints 2. It's My Job- Dr Gillian Henderson 3. Working in General Practice 4. Social Factors in General Practice 5. Instructions and Procedures- DOPS (Direct Observation of Procedural Skills) 6. Dr Franco Carulli 7. TV Doctor 8. Explaining and Reassuring 9. Preparation for gastroscopy 10. Dealing with Medication- Joyce Carne 11. Concordance 12. Lifestyle 13. Overweight and Obesity 14. Preparation for Test 1 15. Test 1 16. Parents and Young Children- Dr Nasrin Ahmed; Qualities of a good paediatrician 17. Vaccination- Recommendations for the Use of the Vaccine 18. Communication 19. Prevention 20. Working in Psychiatry- Dr Tom Turner 21. Eliciting the History 22. Being a Midwife 23. Terminal Illness and Dying- Frances MacGregor 24. Breaking Bad News 25. Working in a Team 26. Dr Omar Noori 27. Diversity at Work 28. Revision; Saying long sentences 29. Preparation for Test 2 30. Test 2 Вјежбе: 1. Listening; role-play					

	2. Describing pain; Writing a case report 3. A GP's job- listening 4. Non-technical language; Finding differences between the two letters 5. Preparing for the first ward round- listening 6. Giving instructions; Making polite requests to patients 7. Discussion; Role-play 8. Explaining gastroscopy (endoscopy)- listening 9. Explaining the procedures; Explaining complications and reassuring the patient 10. Benefits and side effects- listening 11. Phrasal verbs; Explaining side effects: can/may 12. Family history and social history- listening; Stress- conversation 13. Patient care- exercises; role-play 14. Preparation for Test 1 15. Test 1 16. Non-technical language; Reassuring an anxious parent 17. Sharing experiences with colleagues- listening; Reflecting on one's own experiences- writing 18. Acknowledging verbal cues; Open and closed questions 19. Practising appropriate response to the patient; Writing accurately for training or work applications 20. Appearance, behaviour, and manner; Past Simple vs Past Perfect Tense 21. Patient care- exercises; Wishes and consequences in negotiations 22. Debating 23. Reactions to bad news; Expressing likes, dislikes and preferences 24. Words and phrases related to death; Preferred coping mechanisms 25. Describing pictures; Describing an example of good practice 26. Describing attitude and behaviour; Asking a senior colleague for help 27. Avoiding and responding to tactless comments- practice; Awareness of feelings 28. Reported speech practice; Writing a response to a report 29. Preparation for Test 2 30. Test 2			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Sam McCarter	<i>Medicine 1</i>	2009		
	Oxford University Press			
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		15	15%
	тест/ колоквијум		25	25%
	превод		10	10%
	Завршни испит			
тест/усмени		50	50%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год.			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	БИОМАРКЕРИ ОКСИДАЦИОНОГ СТРЕСА					
Катедра	Катедра запретклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ЕЦТС			
ME-04-2-018-3	изборни	III	1			
Наставник/ -ци	проф.др Дијана Мирић,редовни професор; проф .др Бојана Кисић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹⁷		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15 *1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 =15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећењепредмета (наставно + студентско): 15+ 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	Стицање знања о биолошки значајним слободним радикалима кисеоника у клиничкој медицини.					
Условљеност	нема условљености					
Наставне методе	предавања, лабораторијске вежбе, семинарски радови					
Садржај предмета по седмицама	Предавање: 1.Појам слободних радикала; Биолошки значајни слободни радикали. 2.Механизми настанка слободних радикала кисеоника у ћелијама; Улога метала променљиве валенце; Физиолошке улоге појединих оксиданаса. 3.Дјеловање слободних радикала на органске и неорганске молекуле. 4. Липидна пероксидација; Оксидациона модификација протеина; Модификација ДНК. 5. Главна мјеста синтезе оксиданаса у организму; Метаболизам слободних радикала у фагоцитима. 6. Појам антиоксидационе заштите; Подјела антиоксиданаса; Компартментализација и интеракција антиоксиданаса; Оксидациони стрес. 7. Антиоксидантно и про-оксидантно дејство неких витамина. 8. Ензимска антиоксидантна заштита. 9. Глутатион – стварање, антиоксидантно дејство, и про-оксидантна активација. 10. Протеини као антиоксиданси. 11. Азотни моноксид, стварање, улога и про-оксидантна активација. 12. Ставрање и детоксикација оксиданаса у условима хроничне хипергликемије. 13. Улога оксидационог стреса у патогенези атеросклерозе и њених посљедица. 14. Биохемијски показатељи оксидационог стреса. 15. Биохемијско одређивање показатеља антиоксидантне заштите.					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
1. Ђорђевић В, Павловић Д, Коцић	1. Биохемија слободних радикала. Ниш.	2002.				
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама		30	30%		
	тест/ колоквијум		20	20%		
	Завршни испит					
	тест		20	20%		
	усмени		30	30%		
УКУПНО		100	100 %			
Датум овјере	03.11.2016.год					

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	МОГУЋНОСТ ПРИМЈЕНЕ БАКТЕРИЈА У ПРАКТИЧНЕ СВРХЕ					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-019-3	изборни	III	1			
Наставник/ -ци	проф. др Слободанка Ђукић, редовни професор; проф. др Бранислава Савић, редовни професор; проф. др Наташа Опавски, ванредни професор; проф. др Ивана Ћирковић; ванредни професор;					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹⁸		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студентима ће се омогућити свеобухватно сагледавање 1. примјене бактерија у медицини 2. примјене бактерија у фармацеутској индустрији 3. примјене бактерија у производњи хране 4. примјене бактерија као биолошког оружја					
Условљеност	Услов за пријављивање предмета су положени сви испити из прве године.					
Наставне методе	Предавања, рад са ментором, презентације, дискусија					
Садржај предмета по седмицама	Предавања 1. Прокариоте: биолошки ресурс великог капацитета 2. Прокариоте: биолошки ресурс великог капацитета 3. Пројекти биоремедијације 4. Пројекти биоремедијације 5. Бактерије земљишта 6. Бактерије земљишта 7. Примјена бактерија у медицини 8. Примјена бактерија у медицини 9. Примјена бактерија у терапији обољења 10. Примјена бактерија у терапији обољења 11. Примјена бактерија у фармацеутској индустрији и козметологији 12. Примјена бактерија у фармацеутској индустрији и козметологији 13. Пробиотици 14. Примјена бактерија у производњи хране 15. Бактерије као биолошко оружје					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Швабић-Влаховић, М. и сар.	Медицинска бактериологија, Савремена администрација, Београд			2005		
Murray P. R., Rosenthal K. S., Pfaller M. A	Medical Microbiology			2009		
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента			Бодови	Процент	
	Предиспитне обавезе			присуство предавањима	10	10%

	семинарски рад	40	40%
	Завршни испит		
	тест	50	50%
УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	ФИЗИОЛОГИЈА ИСХРАНЕ					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ЕЦТС			
МЕ-04-2-020-3	изборни	III	1			
Наставник/ -ци	проф др Звездана Којић, редовни професор; проф др Сениша Ристић, ванредни професор; проф др Ненад Понорац, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења C_o^{19}		
П	В	СП	П	В	СП	C_o
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*0	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15 + 0*15 + 0*15 = 15$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*0 = 15$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $15 + 15 = 30$ сати семестрално						
Исходи учења	разумијевање теретске основе физиологије исхране и функционалне дијагностике у исхрани					
Условљеност	Не постоји					
Наставне методе	Теоретска предавања, теоретски семинари,					
Садржај предмета по седмицама	Предавања					
	1. Хомеостаза и исхрана					
	2. неурофизиологија и исхрана					
	3. неурофизиологија и исхрана					
	4. исхрана – раст и развој организма					
	5. исхрана – раст и развој организма					
	6. исхрана, физика активност и спорт					
	7. исхрана, физика активност и спорт					
	8. исхрана у старијој доби					
	9. исхрана и трудноћа, дојење					
	10. регулација апетитног понашања и тјелесне масе					
	11. енергетика исхране					
	12. есенцијалне материје, антиоксиданси					
	13. комбиновање намирница					
	14. параметри исхрањености					
15. гладовање и дебљина						
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Сениша Ристић,	Скрипта из физиологије исхране					
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама		5	5%		
	. студија случаја – групни рад		5	5%		
	тест/ колоквијум		40	40%		
	Завршни испит					
	тест		10	10%		
Усмени		40	40%			
УКУПНО		100	100 %			
Датум овјере	03.11.2016.год					

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	II година студија				
Пун назив предмета	ФИЗИОЛОГИЈА СПОРТА					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ЕЦТС			
МЕ-04-2-021-3	изборни	III	1			
Наставник/ -ци	проф др Звездана Којић, редовни професор; проф д Сениша Ристић, ванредни професор; проф др Ненад Понорац, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења C_o^{20}		
П	В	СП	П	В	СП	С_о
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*0	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15 + 0*15 + 0*15 = 15$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*0 = 15$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $15 + 15 = 30$ сати семестрално						
Исходи учења	разумијевање теретске основе физиологије спорта и функционалне дијагностике у спорту					
Условљеност	Не постоји					
Наставне методе	Теоретска предавања, теоретски семинари,					
Садржај предмета по седмицама	Предавања					
	1. Хомеостаза у спорту					
	2. мишична контракција					
	3. неурофизиологија спорта					
	4. неурофизиологија спорта					
	5. спорт – раст и развој организма					
	6. спорт - сензибилитет и чула					
	7. спорт - организација моторике					
	8. спорт - организација моторике					
	9. спорт - организација моторике					
	10. спорт и кардиоваскуларни систем					
	11. спорт – респирација, бубрези					
	12. спорт гит, исхрана					
	13. спорт – енергетика					
	14. спорт – ендокрини систем					
15. спорт – физиологија у екстремним условима						
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Сениша Ристић,	Скрипта из физиологије спорта (у припреми)					
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама		5	5%		
	студија случаја – групни рад		5	5%		
	. тест/ колоквијум		40	40%		
	Завршни испит					
	тест		10	10%		
усмени		40	40%			
УКУПНО		100	100 %			
Датум овјере	03.11.2016.год.					

III ГОДИНА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
Студијски програм: медицина						
Интегрисане академске студије		III година студија				
Пун назив предмета	ПАТОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику Медицинског факултета у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
МЕ-04-1-022-5; МЕ-04-1-022-6	обавезан	V, VI	17			
Наставник/ -ци	проф. др Радослав Гајанин, редовни професор, проф. др Милан Кнежевић, редовни професор; доц. др Мирјана Ђук, доцент; доц. др Славиша Ђуричић, доцент					
Сарадник/ -ци	др Свјетлана Тодоровић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)	Коефицијент студентског оптерећења S_o^i		
П	В	СП	П	В	СП	S_o
5	4	0	5*15*1.13	4*15*1.13	0*15*1.13	1,13
3	4	0	3*15*1.13	4*15*1.13	0*15*1.13	1,13
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 5*15+4*15+0*15=135 3*15+4*15+0*15=105			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 5*15*1.13+4*15*1.13+0*15*1.13=151,5 3*15*1.13+4*15*1.13+0*15*1.13=118,5			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 240+270 = 510 сати						
Исходи учења	1. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да учествује у практичној настави на клиничким предметима 2. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да препозна све битне морфолошке карактеристике патолошких стања 3. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да прати наставу и усваја знања из клиничких предмета 4. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да у пракси препознаје симптоме и знакове болести и предвиђа могуће компликације и могући ток болести					
Условљеност	-					
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: <ol style="list-style-type: none"> 1. Уводни дио 2. Оштећење ћелије, смрт ћелије и адаптације 3. Акутно и хронично запаљење 4. Регенерација и репарација 5. Хемодинамски поремећаји, тромбоза и шок 6. Болести имунолошког система 7. Патологија тумора (неоплазија) 8. Генетске и педијатријске болести 9. Болести настале као последица дјеловања фактора средине и нутритивне болести, 10. Општа патологија инфективних болести 11. Патологија крвних судова 12. Патологија срца 13. Патологија хематопоетског и лимфног система 14. Семинари 15. Овјера семестра, допунска настава, колоквијум, семинари 16. Патологија плућа 1 17. Патологија плућа 2 18. Патологија бубрега и мокраћних путева 19. Патологија усне шупљине 20. Патологија гастроинтестиналног тракта 21. Патологија јетре и жучних путева 22. Патологија панкреаса 23. Патологија мушког гениталног система 24. Патологија женског гениталног система и дојке 25. Патологија ендокриног система 26. Патологија костију, зглобова, мишића и меких ткива, 27. Патологија коже 28. Патологија нервног система 29. Семинари 30. Овјера семестра, упис оцјена, допунска настава Вјежбе: <ol style="list-style-type: none"> 1. Уводна вјежба 					

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Макроскопска дијагностика 3. Макроскопска дијагностика 4. Адаптација ћелије 5. Интрацелуларна акумулација 6. Таложенје амилоида, калцијума и урата 7. Летална оштећења (некроза) 8. Поремећаји циркулације 9. Регенерација, репарација, пигментација 10. Акутна запаљења 11. Хронична запаљења 12. Специфична запаљења 13. Општа патологија тумора 14. Патологија кардиоваскуларног система 15. Овјера вјежби 16. Патологија респираторног система 17. Усна шупљина и пљувачне жлијезде 18. Гастроинтестинални тракт 1 19. Гастроинтестинални тракт 2 20. Патологија јетре и панкреаса 21. Ендокрини систем 22. Патологија дојке 23. Патологија бубрега, мокраћних путева и мушког полног система 24. Патологија женског гениталног система 1 25. Патологија женског гениталног система 2 26. Патологија лимфоретикуларног система 27. Патологија коже 28. Патологија костију, зглобова, мишића и меких ткива 29. Патологија нервног система 30. Овјера вјежби 			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Кумар В, Аббас АК, Фаусто Н.	Робинсове основе патологије	2010.	1-943	
Гајанин Р, Клем И.	Приручник за патохистолошке вјежбе за студенте медицине и стоматологије	2004.	1-943	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
-	-	-	-	
-	-	-	-	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	тест из опште патологије		15	15%
	тест из специјалне патологије		15	15%
	семинарски рад		10	10%
	Завршни испит			
	практични		5	5%
усмени		45	45%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III година студија				
Пун назив предмета	ПАТОЛОШКА ФИЗИОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-023-5; ME-04-1-023-6	обавезан	V, VI	13			
Наставник/ -ци	проф. др Мирјана Мирић, редовни професор; проф. др Владимир Недељков, редовни професор; проф. др Владимир Јуришић, редовни професор					
Сарадник/ -ци	др Свјетлана Суботић, виши асистент; др Бојан Јоксимовић, асистент; др Милош Васиљевић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀²¹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
3	3	0	45	45	0	1,167
2	4	0	30	60	0	1,167
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15 + 3*15 + 0*15 = 90 2*15 + 4*15 + 0*15 = 90			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15*1,167 + 3*15*1,167 + 0*15*1,67 = 105 2*15*1,167 + 4*15*1,167 + 0*15*1,67 = 105			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 180 + 210 = 390 сати						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. Студент се кроз општу и специјалну патолошку физиологију упознаје са различитим узроцима обољења и њиховим механизмом дјеловања. 2. Треба да познаје механизме настанка болести и њене последице од ћелијског нивоа до нивоа организма као цјелине. 3. Разумјевање повезаности основне клиничке манифестације најважнијих функционалних и органских поремећаја са узроцима и механизмима њиховог настајања. 4. Познавање мјеста и значаја лабораторијских и функционалних тестова. 					
Условљеност	Положен испит из Анатомије, Хистологије и ембриологије, Физиологије и Биохемије.					
Наставне методе	Предавања, семинари и вјежбе.					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мјесто и улога патолошке физиологије у медицини. Појам здравља и болести. Видови испољавања болести. Ток и исход болести. Етиологија: врсте етиолошких фактора и њихово садејство у настанку болести. Патогенеза: патогенетски фактори и њихов значај, реактивност, конституција. 2. Наследне болести. Значај старости у појављивању и развоју болести. Теорија старења 3. Етиолошки фактори, фактори ризика. Термички фактори. Опште и локално дејство повећане температуре. Клиничке манифестације хипертермије. 4. Термички фактори. Опште и локално дејство ниске температуре. 5. Хемијски етиолошки фактори. Егзогене и ендogene интоксикације. Биолошки етиолошки фактори. 6. Патифизиолошки аспекти малигнух тумора. Врсте ћелијске смрти. Однос тумор-домаћин. 7. Запаљење. Биолошки синдром запаљења. Грозница: врсте, стадијуми и типови 8. Одбрамбени механизми организма. Неспецифична заштита организма. Специфична заштита организма и имунодефицијенције 9. Стање имунолошке преосјетљивости. Механизми ране и касне преосјетљивости. Врсте алергијских болести везане за поједине типове преосјетљивости. Аутоимуност, етиопатогенеза и врсте аутоимуних болести 10. Поремећаји метаболизма угљених хидрата. Хипогликемијски и хипергликемијски синдром. Поремећај синтезе и разградње гликогена. 11. Поремећај метаболизма бјеланчевина. Поремећај неуроендокрине регулације метаболизма бјеланчевина. Патогенеза хипопротеинемije, хипопротеинемije и диспротеинемije. Поремећај енергетског биланса (дисбаланс у енергетском метаболизму, позитиван енергетски биланс, негативан енергетски биланс.) 12. Патифизиолошки аспекти ензимопатија. Поремећај хомеостатске контроле ензимске активности. Типови ензимске абнормалности. Функционалне последице ензимског дефицита. Патифизиолошки аспекти ацидобазне равнотеже. Узроци, патогенеза и последице респираторне и метаболичке ацидозе и алкалозе. 13. Поремећај метаболизма воде. Етиологија и патогенеза основних типова поремећаја 					

метаболизма воде и соли.Интрацелуларна,екстрацелуларна и глобална дехидратација.врсте едема.Поремећај промета минерала(хипо и хипернатријемија,хипо и хиперхлоремеија,хипо и хиперкалијемија.Патофизиолошки принципи корекције дисбаланса воде и соли

14. Кинетика и минерали коштаног ткива.Механизам негативног и позитивног биланса Са,Р,Мг.Поремећај садржаја есенцијалних микроелемената

15. Поремећај промета и метаболизма витамина.

Авитаминозе,хиповитаминозе,хипервитаминозе витамина растворљивих у води и мастима.

16. Поремећај метаболизма масти.Хиперхолестеролемије.Метаболички и патогенетски аспекти атеросклерозе.Поремећај метаболизма масти као претећи знаци шећерне болести

17. Патолошка физиологија респирације.Поремећај регулације респираторних центара(неурогених,хуморалних,ендокриних)Врсте ,механизам и последице хипоксије.Централни поремећаји ритма дисања

18. Поремећаји вентилације.Хипервентилација,хиповентилација,опструкција, рестрикција, поремећај вентилационо-перфузионог односа.респираторна инсуфицијенција.поремећај циркулације у плућима.Плућни едем.Нереспираторне функције плућа.

19. Поремећај крвотока услед промјењене функције срца.Поремећаји контрактилности срца.декомпензација срца.Манифестације инсуфицијенције десног и лијевог срца.Поремећаји срчаног ритма.Патогенеза аритмија.Ненормално стварање импулса.Блок провођења.

20. Хемодинамски поремећаји који пратеоштећење срчаних залистака.Митрална стеноза и инсуфицијенција.Аортна стеноза и инсуфицијенција.Поремећаји пуњења срца.Поремећаји крвотока услед промјене артериског притиска.Патофизиологија артеријске хипертензије.Патофизиологија артеријске хипотензије.Исхемијска болест срца.Регулација и поремећај коронарног крвотока.Метаболичке промјене у у исхемијском срцу.

21. Поремећај функције хематопоезних органа.Поремећај функције костне сржи.Последице обољења костне сржи.Поремећај функције слезине.Поремећаји црвене крвне лозе.Подјела и етиопатогенеза анемија.Полицитемије.поремећај бијеле крвне лозе.Гранулоцитозе и моноцитозе.Гранулоцитопеније и агранулоцитозе.Гранулоцитне и моноцитне леукемије.

22. Поремећај лимфоцитне лозе.Лимфоцитозе и лимфопеније.Лимфопрлиферативне болести,лимфатичне леукемије и лимфоми.Поремећај хемостазе.Хеморагијски синдром.Поремећај тромбозита.Узроци и последице поремећаја васкуларне фазе хемостазе.Коагулационе дисфункције

23. Поремећај дигестивног тракта.Поремећај моторике и пасаже.Етиопатогенеза илеуса.Опстипација и дијареја.поремећаји секреције.Етиопатогенеза улкусне болести.Бол у дигестивном тракту.Поремећај апсорпције.Синдром малапсорпције.

24. Поремећај егзокрине функције панкреаса.Поремећај секреције и инсуфицијенција панкреаса.Етиопатогенеза панкреатитиса.Золлингер-Еллисонов синдром.Улцерогени тумори.Поремећај неких аутохтоних функција цријева.регионални ентеритис.Промјена бактеријске флоре у цријевима и њене полсеције.Поремећај функције колона.Карциноидни тумори.

25. Поремећај функције јетре.поремећај секреторне и метаболичке функције јетре.Инсуфицијенција јетре.Поремећај детоксикационе функције јетре.Патогенеза хепатичке коме и енцефалопатије

26. Патофизиологија бубрега.Етиопатогенеза гломерулопатија.Патофизиолошки аспекти тубулопатија.Гломерулотубуларни водено-електролитни дисбаланс.Ренална васкулопатија

27. Ренална инсуфицијенција.Акутна и хронична бубрежна инсуфицијенција.Метаболичке и системске манифестације уремије.Ренални синдроми.Патофизиолошки аспекти поремећаја и регулације ендокриних жлијезда.Поремећај лучења хормана.Поремећаји у циљном ткиву.Поремећај метаболизма хормона.поремећај лучења хормона због поремећаја хемостазе

28. Поремећај функције хипофизе.Поремећај лучења предњег режња хипофизе. Поремећај лучења задњег режња хипофизе.Поремећај функције штитне жлијезде. Тиреотоксикоза и хипертиреоза.Хипотиреоза.. Поремећај функције паратиреоидне жлијезде. Поремећај функције надбубрежне жлијезде.Хипо и хипер функција коре надбубрежне жлијезде.Поремећај функције сржи надбубрежне жлијезде.Феохромоцитом. Поремећај функције ендокриног панкреаса.етиопатогенеза дијабетес мелитус-а.

29. Патолошка физиологија живчаног система.поремећај раздражљивости и проводљивости нервног импулса у нормалним јонским условима и при дејству неуротоксина и метаболичких инхибитора.поремећај периферног нервног система.Поремећај соматомоторног нервног система.Поремећај у функцији пирамидног и екстрамидног система.Улога малог мозга у координацији покрета.Поремећај сомато-сензорног система.

30. Поремећај чула вида и слуха. Костно-зглобни поремећаји.

ВЈЕЖБЕ

1. Патофизиолошке основе дјеловања етиолошких фактора(механички,термички,,дјеловање електричне струје,дјеловање атмосферског притиска гасова)
2. Овјера вјежбе“етиолошки фактори“и ПБЛ.
3. Запаљење(механизам настанка,васкуларна,целуларна и метаболичка реакција у

	<p>запаљењу.)Оглед по Данилевском</p> <p>4. Биолошки синдром запаљења(промјене у крвној лози,SE,протеини и имуноглобулини у запаљењу)</p> <p>5. Овјера вјежбе „запаљење и биолошки синдром запаљења“и ПБЛ.</p> <p>6. Патолошка физиологија локалне циркулације.(локална артеријска и венска хиперемија,тромбоза,емболија),ПБЛ.</p> <p>7. Реакције преосјетљивости(I,II,III i IV тип преосјетљивости)</p> <p>8. Дијагностика алергијских обољења((кожне,цитолошке и серолошке реакције)</p> <p>9. Овјера вјежбе“реакције преосјетљивости и дијагностика алергијских обољења“и ПБЛ.</p> <p>10. Патофизиолошки аспекти шока (хиповолемијски,кардиогени,анафилактички,неурогени,септички)</p> <p>11. Овјера вјежбе“шок“ и ПБЛ:</p> <p>12. Поремећаји ацидобазне равнотеже(метаболичка ацидоза и алкалоза,респираторна ацидоза и алкалоза)</p> <p>13. Поремећаји метаболизма(масти,бјеланчевина и угљених хидрата)</p> <p>14. Овјера вјежби“поремећаји ацидобазне равнотеже и метаболизма“ и ПБЛ.</p> <p>15. Тест из опште патолошке физиологије.</p> <p>16. Патофизиолошке основе електрокардиографије (принципи рад,одређивање фреквенца,одређивање ритма и поремећаји ритма,одређивање електричне осовине)</p> <p>17. Патофизиолошке основе електрокардиографије(одређивање хипертрофије,поремећаји коронарне перфузије)</p> <p>18. Патофизиолошке основе функцијског испитивања кардиоваскуларног система(инвазивне и неинвазивне дијагностичке методе)</p> <p>19. Овјера вјежбе из КВС система и ПБЛ.</p> <p>20. Патофизиолошке основе функцијских испитивања респираторног система(испитивање вентилације плућа,дистрибуције гасова,дифузије гасова,плућне перфузије,гасне анализе)</p> <p>21. Овјера вјежбе из респираторног система и ПБЛ.</p> <p>22. Патофизиолошке основе функцијских тестова у испитивању дигестивног система(испитивање моторике дигестивне цијеви,функционално испитивање желуца,функционално испитивање егзокриног панкреаса и тумачење резултата)</p> <p>23. Овјера вјежбе из дигестивног система и ПБЛ.</p> <p>24. Патофизиолошке основе поремећаја хемостазе(функционално испитивање васкуларне,тромбоцитне и фазе коагулације и тумачење резултата)</p> <p>25. Хематологија(поремећај еритроцитне и леукоцитне лозе)</p> <p>26. Патофизиолошке основе функцијских тестова у испитивању јетре(испитивање метаболизма билирубина,улога јетре у метаболизму бјеланчевина,масти и угљених хидрата,испитивање ензима јетре у серуму,испитивање детоксикационе улоге јетре,испитивање крвотока јетре)</p> <p>27. Овјера вјежбе из јетре и ПБЛ.</p> <p>28. Патофизиолошке основе функцијских тестова у испитивању ендокриног система(функционално испитивање ендокриних жлијезда и тумачење резултата),ПБЛ.</p> <p>29. Патофизиолошке основе функцијских тестова у испитивању уринарног система(поремећај диурезе и салурезе,протеинурија,анализа патолошког седимента,клиренси у испитивању функције уринарног система)тумачење резултата и ПБЛ.</p> <p>30. Тест из специјалне патолошке физиологије.</p>
--	--

Обавезна литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Снежана Живанчевић-Симонић	Општа патолошка физиологија, Медицински факултет Крагујевац	2002.	
Гордана Ђорђевић-Денић	Специјална патолошка физиологија, Завод за уџбенике и наставна средства Београд	2003.	
Исак Таџер	Специјална патолошка физиологија, Медицинска књига Београд-Загреб		
Гамулин С.,Марушић М., Ковач З.	Патофизиологија	1985.	
Дејл Дабин	Брза интерпретација ЕКГ-а		
Снежана Живанчевић-Симонић	Збирка тест питања из патолошке физиологије, Медицински факултет Крагујевац	2003	

Допунска литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
		активност у току предавања	10	10%
		практична настава	20	20%
		колоквијуми	10	10%
		семинарски рад	10	10%
	Завршни испит			
		тест	10	10%
		практични	10	10%
		усмени	30	30%
	УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III година студија				
Пун назив предмета	ЕПИДЕМИОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-024-5	обавезан	V	6			
Наставник/ -ци	проф. др Биљана Мијовић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци	др Милена Дубравац Танасковић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_o^{22}		
П	В	СП	П	В	СП	S_o
2	3	0	2*15*1.4	3*15*1.4	0*15*1.4	1,4
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15+3*15+0*15=75			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1.4+3*15*1.4+0*15*1.4=105			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 75+105=180 сати семестрално						
Исходи учења	1. Прикупљање, анализирање и тумачење податке о поремећајима здравља различите етиологије 2. Дизајнирање основних епидемиолошких студија 3. Примјена епидемиолошких метода у превенцији заразних и незаразних болести., 4. Истраживање епидемија					
Условљеност	Нема услова за слушање предмета и полагање испита. Потребно предзнање из медицинске статистике и Микробиологије.					
Наставне методе	Предавања, практичан рад, семинарски рад					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: <ol style="list-style-type: none"> Предмет изучавања и значај епидемиологије. Епидемиологија у пракси јавног здравља. Нови правци развоја епидемиологије. Показатељи учесталости поремећаја здравља. Извори података у епидемиологији. Узрочност у епидемиологији и концепт ризика. Епидемиолошки тријас Врсте епидемиолошких студија. Дескриптивна епидемиологија и дескриптивне студије. Аналитичке студије. Експерименталне студије. Грешке мјерења у епидемиолошким студијама. Јавноздравствени надзор Превенција. Скрининг. Резервоар и извор заразе. Улазна и излазна мјеста инфекције. Путеви преношења заразних болести. Епидемиологија животне средине. Имунизација. Истраживање епидемије. Мјере сузбијања болести. Интрахоспиталне инфекције. Епидемиологија ванредних ситуација. Биолошки рат и тероризам. Епидемиологија хроничних незаразних болести и стратегија за њихову превенцију. Епидемиологија кардиоваскуларних болести. Епидемиологија малигних тумора. Епидемиологија хроничних респираторних болести. Примјена епидемиологије у медицини заснованој на доказима. Клиничка епидемиологија. Вјежбе: <ol style="list-style-type: none"> Показатељи учесталости поремећаја здравља. Стандардизација. Узрочност у епидемиологији и концепт ризика. Природни ток болести. Диспозиција и колективни имунитет. Џон Сноу и колера (дескриптивни метод). Пушење и рак плућа (студија случајева и контрола). Пушење и рак плућа (кохортна студија). Теренски експеримент. Имунизација (активна). Имунизација (пасивна). Скрининг поремећаја здравља. 					

	13. Истраживање епидемије. 14. Ерадикација и елиминација заразних болести. 15. Интрахоспиталне инфекције.			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Јанковић С, Мијовић Б, Бојанић Ј, Јандрић Љ.	Епидемиологија, II издање, Бања Лука: Медицински факултет, Фоча: Медицински факултет	2015.	9-126	
Јанковић С, Мијовић Б, Бојанић Ј, Јандрић Љ, Максимовић Н.	Практикум, У: Јанковић С. (уредник). II издање, Бања Лука: Медицински факултет, Фоча: Медицински факултет	2015.	129-235	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		5	5%
	семинарски рад		5	5%
	студија случаја – групни рад		20	20%
	тест/ колоквијум		20	20%
	Завршни испит			
усмени		50	50%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11. 2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III година студија				
Пун назив предмета	ОПШТА ФАРМАКОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-025-6	обавезан	VI	3			
Наставник/ -ци	проф. др Слободан Миловановић, редовни професор; проф. др Милош Стојиљковић, редовни професор					
Сарадник/ -ци	мр.сц. др Драгана Соколовић, виши асистент; мр.сц. Драгана Дракул, виши асистент; др Наташа Милетић, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀²³		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 2*15 + 0*15 = 45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 45 + 45 = 90 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем предмета Фармакологија са токсикологијом који је на трећој години студија (VI семестар) студент ће моћи да стекне: 1. Основне информације о лијековима (поријекло, структура и др.), интеракцији лијека са живим организмом и могућностима њихове практичне примјене, али и да се упознају са основним групама лијекова и њиховим карактеристикама. Поред тога, у важније циљеви наставе убрја се и: 2. Механизми дејства лијекова, фармаколошки ефекти лијекова и судбина лијекова у организму (фармакокинетика) и могуће фармакокинетичке интеракције лијекова; 3. Основни елементи примјене лијекова у рационалној терапији, као и сазнања о терапијским и нежељеним фармаколошких ефектима лијекова <i>што ће будућим докторима медицине омогућити да правилно примјењују лијекове.</i>					
Условљеност	Положени испити са друге године студија да би се предмет слушао, као и патологија и патофизиологија са треће године морају бити задовољени да би се испит полагао.					
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари и колоквијуми					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавање:</p> <ol style="list-style-type: none"> Увод у фармакологију упознавање са предметом. Подјела фармакологије на дисциплине. Поријекло лијекова. Дефиниције – лијек, отров. Увођење нових лијекова и фазе претклиничких и клиничких испитивања Фармакокинетика: Пролаз лијекова кроз биолошке мембране. Ресорпција лијекова. Начини давања лијекова. Општа и локална примјена лијека. Расподјела лијекова. Метаболизам лијекова. Фактори који утичу на метаболизам лијекова. Значај фармацеутских формулација. Биолошка расположивост. Елиминација лијекова. Фармакодинамика . Дозирање и дозе лијекова. Терапијски индекс и терапијска ширина лијека. Начини дејства лијекова. Мјесто дејства лијекова. Рецептори. Афинитет и однос структуре и ефекта лијека. Усходна и нисходна регулација рецептора. Агонисти и антагонисти. Синергизам и антагонизам међу лијековима.. Фармакогенетика. Утицај пола на примјену лијекова. Примјена лијекова у трудноћи и дојењу Посебности фармакотерапије код старих особа и у патолошким стањима. Интеракције лијекова. Нежељена дејства лијекова. Болести зависности. Фармакологија аутономног нервног система (ФАНС) – Увод, подјела, трансмитери. рецептори. Холинергички рецептори, холинергички и антихолинергички лијекови (парасимпатомиметици и парасимпатолитици). Директни и индиректни инхибитори холинестеразе. Адренергички и антиадренергички лијекови (симпатомиметици и симпатиколитици). Ганглијски блокатори. Хистамин и антихистаминици Серотонин и антисеротонински лијекови Терапија мигрене. <p>Вјежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> Упознавање са планом практичне наставе; употреба Регистра лијекова; извори података о 					

	лијековима 2. Лијек (дефиниција, подјела), имена лијекова, путеви примјене лијекова 3. Механизми дјеловања лијекова 4. Фармакопеја и активни принципи биљних дрога 5. Увод у рецептуру, општа правила прописивања рецепта 6. Рецептурса – таблете 7. Однос дозе и ефекта лијека (експериментална вјежба) 8. Компетитивни антагонизам (експериментална вјежба) 9. Некомпетитивни антагонизам, синергизам и интеракције (експериментална вјежба) 10. Примјена лијекова посебним групама пацијената 11. Рецептурса – прашкови 12. Холинергички и антихолинергички лијекови (експериментална вјежба) 13. Адренергички и антиадренергички лијекови (експериментална вјежба) 14. Грешке на рецепту, понављање градива из рецептуре 15. Колоквијум			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Варагић В., Милошевић М	ФАРМАКОЛОГИЈА, XXIII издање, Београд: Елит-медика	2012		
Ранг и сар	ФАРМАКОЛОГИЈА, V издање, Београд: Дата Статус	2005		
Кажих	ФАРМАКОЛОГИЈА, КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА, IV издање, Београд: Интегра	2005		
Кажих Т	Практикум из фармакологије, I издање; Београд: ЦИБИФ	2003		
Кажих Т	Практикум из фармакологије, I издање; Београд: ЦИБИФ	2003		
Анђелковић Д	Рецептура, Београд; Медицински факултет Београд	1998		
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	Присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	семинарски рад		20	20%
	тест/ колоквијум		20	20%
	Завршни испит			
усмени		50	50%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет		
	Студијски програм: медицина		
	Интегрисане академске студије	III година студија	
Пун назив предмета	РАДИОЛОГИЈА И НУКЛЕАРНА МЕДИЦИНА		
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS
МЕ-04-1-026-6	обавезан	VI	8
Наставник/ -ци	проф. др Драгослав Ненезић, редовни професор; проф др Вера Артико, редовни професор; проф. др Игор Коцијанчић, ванредни професор,		
Сарадник/ -ци			
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)	Коефицијент студентског оптерећења S ₀ ^{II}
П	В	СП	S ₀
4	3	0	1,3
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 4*15+3*15+0*15=105		укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 4*15*1.3+3*15*1.3+0*15*1.3=135	
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 105+135= 240 сати семестрално			
Исходи учења	1. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да учествује у практичној настави на клиничким предметима 2. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да препозна све битне морфолошке карактеристике патолошких стања 3. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да прати наставу и усваја знања из клиничких предмета 4. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да у пракси препознаје симптоме и знакове болести и предвиђа могуће компликације и могући ток болести		
Условљеност	За полагање испита- положени испити из патологије и патолошке физиологије		
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари		
Садржај предмета по седмицама	Предавања: <ol style="list-style-type: none"> 31. Уводни дио 32. Оштећење ћелије, смрт ћелије и адаптације 33. Акутно и хронично запаљење 34. Регенерација и репарација 35. Хемодинамски поремећаји, тромбоза и шок 36. Болести имунолошког система 37. Патологија тумора (неоплазија) 38. Генетске и педијатријске болести 39. Болести настале као последица дјеловања фактора средине и нутритивне болести, 40. Општа патологија инфективних болести 41. Патологија крвних судова 42. Патологија срца 43. Патологија хематопоетског и лимфног система 44. Семинари 45. Овјера семестра, допунска настава, колоквијум, семинари 46. Патологија плућа 1 47. Патологија плућа 2 48. Патологија бубрега и мокраћних путева 49. Патологија усне шупљине 50. Патологија гастроинтестиналног тракта 51. Патологија јетре и жучних путева 52. Патологија панкреаса 53. Патологија мушког гениталног система 54. Патологија женског гениталног система и дојке 55. Патологија ендокриног система 56. Патологија костију, зглобова, мишића и меких ткива, 57. Патологија коже 58. Патологија нервног система 59. Семинари 60. Овјера семестра, упис оцјена, допунска настава Вјежбе: <ol style="list-style-type: none"> 31. Уводна вјежба 32. Макроскопска дијагностика 33. Макроскопска дијагностика 34. Адаптација ћелије 		

	35. Интрацелуларна акумулација 36. Таложeње амилоида, калцијума и урата 37. Летална оштећења (некроза) 38. Поремећаји циркулације 39. Регенерација, репарација, пигментација 40. Акутна запаљења 41. Хронична запаљења 42. Специфична запаљења 43. Општа патологија тумора 44. Патологија кардиоваскуларног система 45. Овјера вјежби 46. Патологија респираторног система 47. Усна шупљина и пљувачне жлијезде 48. Гастроинтестинални тракт 1 49. Гастроинтестинални тракт 2 50. Патологија јетре и панкреаса 51. Ендокрини систем 52. Патологија дојке 53. Патологија бубрега, мокраћних путева и мушког полног система 54. Патологија женског гениталног система 1 55. Патологија женског гениталног система 2 56. Патологија лимфоретикуларног система 57. Патологија коже 58. Патологија костију, зглобова, мишића и меких ткива 59. Патологија нервног система 60. Овјера вјежби			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Ј. Лазић, В. Шобић,	Радиологија, Медицинска књига,	1997.		
Д. Ненезић, Г. Николић,	АБЦ РАДИОЛОГИЈЕ, ЦД едиција, Медицински факултет у Подгорици	2004		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
-	-	-	-	
-	-	-	-	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		40	40%
	семинарски рад		10	10%
	Завршни испит			
	тест		10	10%
	практични		20	20%
усмени		20	20%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год.			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III-година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ПРОПЕДЕВТИКА					
Катедра	Катедра за интерну медицину и педијатрију, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-027-6	обавезан	VI	7			
Наставник/ -ци	проф.др Стеван Трбојевић, ванредни професор; проф. др Јелена Станић, ванредни професор; доц.др Тамара Ковачебић-Прерадовић, доцент					
Сарадник/ -ци	мр.сц. др Маријана Ковачевић, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀²⁴		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	2	3	2*15*1	2*15*1	3*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 2*15 + 3*15 =105			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 2*15*1 + 3*15*1 =105			
Укупно оптерећењепредмета (наставно + студентско): 105 + 105 = 210 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. Студенти стичу вјештине узимања анамнезе 2. Студенти стичу вјештине физичког прегледа болесника 3. Упознају са начинима прављења дијагностичког алгорита 4. Упознају са начинима прављења терапијског алгорита 					
Условљеност	(описати услове који морају бити задовољени да би се предмет слушао и полагао)					
Наставне методе	(само набројати методе које користите за реализацију облика наставе)					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уводни час. Пропедевтика као медицинска дисциплина. Принципи рада љекара, љекарска етика. појам здравља и болести. (1 час) 2. Анамнеза Методологија прикупљања симптома болести. Медицинска документација (1 час) 3. Објективни (физикални) преглед болесника. Методологија прикупљања знакова болести. општа инспекција. (1 час) 4. Физички преглед главе, врата, екстремитета. (1 час) 5. Објективни (физикални) преглед грудног кошара задисање. инспекција, палпација, перкусија, аускултација-нормалан налаз. (2 часа) 6. Објективни (физикални) преглед органа задисање-патолошки налаз. (2 часа) 7. Објективни (физикални) преглед срца и великих крвних судова. инспекција. палпација. аускултација, кардиоваскуларног система. пулс-нормалан налаз (2 часа) 8. Инспекција, палпација, аускултација кардиоваскуларног система и великих крвних судова, пулс-патолошки налаз. (2 часа) 9. Објективни (физикални) преглед трбуха (предњи и леђни, ледни и доњи трбушни) мушки и женски. Полни органи, перитонеум и анални преддео. (1 час) 10. Објективни (физикални) преглед органа за варење (желудац, танко црево, дебело црево, јетра и цријеви, бубрези и мокраћни путеви). (1 час) 11. Пропедевтика органа задисање: симптоми болести, знаци болести. Допунска испитивања. (2 часа) 12. Пропедевтика срца и крвних судова: симптоми болести, знаци болести, допунска испитивања. (2 часа) 13. Пропедевтика органа за варење: симптоми болести, знаци болести, допунска испитивања (2 часа) 14. Пропедевтика јетре и цријева: симптоми болести, знаци болести, допунска испитивања. (2 часа) 15. Пропедевтика крви и крвотворних органа: симптоми болести, знаци болести. допунска испитивања (2 часа) 16. Пропедевтика жлијезда са унутрашњим луцењем: симптоми болести, знаци болести, допунска испитивања. (2 часа) 17. Пропедевтика бубрега и мокраћних путева: симптоми болести, знаци болести, допунска испитивања. (2 часа) 18. Пропедевтика органа за кретање: симптоми болести, знаци болести. допунска испитивања. (2 часа) <p>Вјежбе</p>					

	<p>1. Анамнеза. Главне тегобе, садашња болест, опште појаве. Симптоми органа за дисање. симптоми кардиоваскуларног система. симптоми органа за варење. симптоми мокраћно полних органа. симптоми мислиног и коштаног-зглобног система. Лична анамнеза, породична анамнеза и социјално-епидемиолошки падаци (5 часова)</p> <p>2. Општи преглед болесника. Висина, тјелесна тежина. израчунавање индекса телесне тежине, симетрија грађе тела, мускулатура, каза, патказно ткива, лимфне жлијезде, телесна температура, дисање и психичко стање болесника. (5 часова)</p> <p>3. Преглед главе. Облик лабање, касматост главе и лица, перкусија главе, палпација главе, преглед капака, покретљивост булбуса, зенице (реакција на светлост и акомадацију), коњуктиве и склера. Преглед носа: стање септума, проходност носних хадника. Преглед уста. Боја усница, преглед десни и језика, непечаних лукова, тонзила и ждрела. Преглед ушију. Осетљивост мастоидног дела, грубо испитивање чула слуха. (5 часова)</p> <p>4. Преглед врата. Облик врата, актљвна и пасивна покретљивост, инспекција артеријских и венских судова врата, палпација штитасте жлијезде. (5 часова)</p> <p>5. Преглед грудног коша и кичменог стуба. Инспекција симетричности и облика грудног коша. инспекција, палпација и перкусија кичменог стуба и грудне кости. инспекција међуребарних простора и епигастријума. респираторна покретљивост хемиторакса и палпација фремитуса. преглед дојки. (5 часова)</p> <p>6. Преглед плућа. Перкусија-гранична, топографска и упоредна. специфичност перкуторног налаза код инфилтративних болести плућа и излива у плућној марамици. (5 часова)</p> <p>7. Преглед плућа. Аускултација, нормалан дисајни шум, патолошки дисајни шум, појава пропратних шумова (нискотонски визинг, високотонски визинг, касноиспиријумски пукоти, инспиријумско-експиријумски пукоти), плеурални тарез и плеурално шкрипање. (5 часова)</p> <p>8. Преглед срца и крвних судова. Палпација периферних пулсева и карактеристике истих. мерење артеријског крвног притиска и мерење централног венског притиска. инспекција предсрчаног предела. палпација иктуса: локализација, величина и јачина, треперење (трил), време јављања и локализација. перкусија срца. (5 часова)</p> <p>9. Аускултација срца. Ритам срчанлх контракција (број и минути), срчани тонови, појава додатних тонова, галоп, налаз шумова: време јављања, карактер, интензитет, пунктум максимум, правци пропације. (5 часова)</p> <p>10. Преглед трбуха. Положај трбушног зида, инспекција коже, трбушни рефлеси. палпација-површна и дубока са одређивањем специфичности осетљивих тачака. Перкусија-присуство слободне течности, метеоризам. Аускултација-перисталтике и шумава абдоминалне аорте. (5 часова)</p> <p>11. Преглед јетре и слезине. Одређивање положаја истих у односу на ребарни лук и мерење величине у сантиметрима. конзистенција, болна осетљивост, стање површине и ивице. (5 часова)</p> <p>12. Преглед урогениталног система. Перкусија бубрезних ложа. лумбални контакт. палпација предела уретела. (5 часова)</p> <p>13. Преглед нервног система. Испитивање физиолошких рефлекса. налаз патолошких рефлекса и покрета. поремећај у равнотежи и ходу болесника. (5 часова)</p>
--	---

VIОбавезна литература				
Студент може да одабере било који од уџбеника из предмета Интерна пропедевтика				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%
	студија случаја – групни рад		10	10%
	практични рад		20	20%

	Завршни испит		
	практични	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III година студија				
Пун назив предмета	МЕДИЦИНСКА СТАТИСТИКА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-028-5	обавезан	V	4			
Наставник/ -ци	доц. др Наташа Милић, доцент					
Сарадник/ -ци	мр Срђан Машић, виши асистент,					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_o^{25}		
П	В	СП	П	В	СП	S_o
1	2	0	1*15*1,67	2*15*1,67	0*15*1,67	1,67
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15 + 2*15 + 0*15 = 45$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15*1,67 + 2*15*1,67 + 0*15*1,67 = 75,15$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $45 + 75 = 120$ сати семестрално						
Исходи учења	Овладавање знањима и вјештинама креирања и прикупљања медицинских података, анализе и доношења закључака, генерисања, преноса, чувања и коришћења информација у циљу рјешавања здравствених проблема. Знање стечено у току наставе омогућава доктору медицине да буде активни учесник у информатизацији здравственог система, да евалуира сопствени рад на основу података и информација добијених из праксе, и за учење (посебно стално медицинско усавршавање). Стечена знања и вјештине се користе у свим медицинским дисциплинама у току и по завршетку студија.					
Условљеност	-					
Наставне методе	Настава под надзором састоји се од предавања, семинара, студија случаја и вјежби (који укључују и групне дискусије предефинисаних садржаја, демонстрацију различитих алата и софтвера, и коришћење онлајн ресурса (чланака, књига, база података)), консултација и испита.					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> Увод у медицинску статистику, Дефиниција, развој, класификација, Статистички метод и статистичка методологија, Основни статистички појмови, Статистички скуп, јединице посматрања, обилжеја посматрања. Сређивање података: груписање, табелирање, графичко приказивање, фреквенција, дистрибуција фреквенција. Статистичко описивање: релативни бројеви, мјере централне тенденције, мјере варијабилитета. Вјероватноћа: основни концепт, основни појмови, закони вјероватноће, рачунске операције са вјероватноћом. Биномна и нормална расподела вјероватноћа. Узорак: Врсте узорака, избор јединица посматрања у узорак, таблице случајних бројева, величина узорка. Оцјењивање на основу узорка: стандардна грешка, интервали повјерења. Статистичка анализа: закључивање у статистици, вјероватноћа сигурности, вјероватноћа грешке, ниво значајности. Дефиниција и подјела аналитичких метода. Испитивање хипотеза: Испитивање облика емпиријских расподела, процјена значајности разлике, процјена повезаности. Нулта и радна хипотеза, избор нивоа значајности, теоријске вриједности метода, таблице граничних вриједности, доношење статистичког закључка. Грешке у закључивању. Методе за процјену значајности разлике- статистички тестови. Параметарски тестови, Z-тест, T-тест. Непараметарски тестови базирани на рангирању: тест предзнака, тест еквивалентних парова, тест суме рангова. Непараметарски тестови базирани на анализи учесталости: Хи-квадрат тест; тест слагања; таблице контингенције; Фишеров тест; медијан тест; Мек-Немаров тест Испитивање повезаности: Дефиниција, циљ, услови примјене. Дијаграм растурања, коефицијент детерминације и коефицијент једноструке линеарне корелације. 					

	14. Линеарна регресија и линеарни тренд. 15. Непараметарска корелација, Спирманов коефицијент корелације ранга. ВЈЕЖБЕ 1.Сређивање података 2.Статистичко описивање података 3.Вероватноћа и расподеле вероватноћа 4.Популација и узорак 5.Оцењивање популационих параметара и величина узорка 6.Тестирање хипотеза о популационим просечним вредностима и пропорцијама 7.Тестирање хипотеза о учесталостима 8.Тестирање хипотеза о ранговима 9.Корелација 10.Регресија 11.Подаци, информације и знање 12.Претраживање библиографских база података 13.Неформално и формално одлучивање у медицини, Дијагностички тестови 14.Медицинско одлучивања-избор третмана и терапије 15.Здравствени информациони систем, Електронска здравствена документација			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
С. Јаношевић, Р. Дотлић, Ј. Маринковић	Медицинска статистика, Медицински факултет Београд	2013	/	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима		6.5	6.5%
	присуство вјежбама		13.5	13.5%
	семинарски рад		10	10%
	колоквијум		20	20%
	Завршни испит			
	практично рјешавање проблема		20	20%
тест		30	30%	
УКУПНО		100	100 %	
Web страница	http://infostat.mf-foca.edu.ba/index.php/studije-medicine/medicinska-statistika			
Датум овјере	03.11.2016.год.			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III година студија				
ПУН НАЗИВ ПРЕДМЕТА	НОВЕ МЕТОДЕ У РАДИОЛОГИЈИ					
Катедра	Катедра за пропдеутику, Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-029-5	изборни	V	1			
Наставник/ -ци	проф. др Драгослав Ненезић, редовни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀²⁶		
П	В	СП	П	В	СП	S ₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	1. Познавање потенцијала и индикација нових метода у радиологији кроз пример задатог обољења.					
Условљеност	Нема услова за пријављивање и слушање предмета.					
Наставне методе	Предавања, семинари и консултације.					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Presentation skills- начин израде и одбране семинара 2. Савремена достигнућа у дигиталној радиологији 3. Савремена примјена ултразвука и доплер дијагностика 4. Савремена примјена и могућности спиралног ЦТ-а 5. Савремене могућности магнетне резонанце 6. Високорезолутивни ЦТ плућа 7. Коронарографија 8. Савремена нуклеарномедицинска дијагностика срца 9. ERCP-ендоскопска ретроградна холангиопанкреатографија 10. Интервентна нефростомија 11. Савремена неурорадиологија 12. BIRADS- категоризација дијагностике дојке 13. МР дијагностика зглобова 14. Вертебропластика 15. Ургентна радиологија 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)		
	Smart plus radiology. CD edition. WUS Austria		2005.			
	Сајтови са радиолошким сликама задатих обољења					
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)		
Обавезе, облици провере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента			Бодови	Процент	
	Предиспитне обавезе					
	семинарски рад			50	50%	
	Завршни испит					
тест			50	50%		
УКУПНО			100	100 %		
Датум овјере	03.11.2016.год					

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III година студија				
ПУН НАЗИВ ПРЕДМЕТА	ПАТОФИЗИОЛОШКИ АСПЕКТИ ФУНКЦИОНАЛНЕ ДИЈАГНОСТИКЕ					
Катедра	Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-030-5	изборни	V	1			
Наставник/ -ци	проф. др Мирјана Мирић, редовни професор; проф. др Владимир Недељков, редовни професор; проф. др Владимир Јуришић, редовни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀²⁷		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 5. Студент се кроз патофизиолошке аспекте функционалне дијагностике додатно упознаје са механизмима настанка болести. 6. Познавање савремених дијагностичких метода и тумачење резултата у склопу диференцијалне дијагнозе појединих поремећаја функцијских система. 7. Разумијевање патофизиолошких аспеката функционалне дијагностике омогућава cjеловит приступ пацијенту. 8. Треба да познаје основне ЕКГ промјене, што омогућава лакше праћење клиничких предмета и касније лакше укључивање у самостални рад. 					
Условљеност	Нема услова за пријављивање и слушање предмета.					
Наставне методе	Предавања, семинари и консултације.					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поремећај хомеостазе калцијума, метаболичке болести кости, процјена функције на основу биохемијских показатеља. 2. Функцијско испитивање полних жлијезда 3. Функцијско испитивање периферне циркулације (методе нјерења крвног притиска, методе мјерења артериског протока) 4. Функцијско испитивање плућа (преглед спутума, преглед плеуралног излива, извођење и тумачење гасних анализа, испитивање плућне перфузије) 5. Методе функционалног испитивања панкреаса (лабораторијски показатељи акутног и хроничног панкреатитиса) 6. Методе испитивања столице (утицај других болести на формирање столице) 7. ПБЛ-ангина лакунарис. 8. ПБЛ-алергијска реакција на лијекове. 9. Лабораторијски налази у хематологији. 10. ПБЛ-ренална хипертензија. 11. ПБЛ-остеопороза. 12. ПБЛ-патогенеза срчане декомпензације. 13. ПБЛ-акутно тровање. 14. ЕКГ (фреквенца и поремећаји срчаног ритма, одређивање осовине) 15. ЕКГ (хипертрофија преткомора и комора, дијагностика локализације инфаркта, поремећаји ЕКГ-а у посебним патолошким стањима) 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)		
Снежана Живанчевић-Симонић	Општа патолошка физиологија, Медицински факултет Крагујевац		2002.			
Гордана Ђорђевић-Денић	Специјална патолошка физиологија, Завод за уџбенике и наставна средства Београд		2003.			

Исак Таџер	Специјална патолошка физиологија, Медицинска књига Београд-Загреб			
Гамулин С., Марушић М., Ковач З.	Патофизиологија	1985.		
Дејл Дабин	Брза интерпретација ЕКГ-а			
Снежана Живанчевић-Симони	Збирка тест питања из патолошке физиологије, Медицински факултет Крагујевац	2003.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
		семинарски рад	50	50%
	Завршни испит			
		усмени	50	50%
	УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ОБДУКЦИЈА, АНАЛИЗА И ЗНАЧАЈ					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицинског факултета у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
МЕ-04-2-031-5	изборни	V	1			
Наставник/ -ци	доц. др Мирјана Ћук, доцент, проф. др Радослав Гајанин, редовни професор, проф. др Милан Кнежевић, редовни професор, доц. др Славиша Ђуричић, доцент					
Сарадник/ -ци	др Свјетлана Тодоровић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_o^{iii}		
П	В	СП	П	В	СП	S_o
0	1	0	0*15*1	1*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15+1*15+0*15=15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15*1+1*15*1+0*15*1=15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15+15=30 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да правилно анализира патолошка стања у рутинској пракси 2. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да препозна све битне морфолошке карактеристике патолошких стања 3. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да правилно приступа патолошким стањима у клиничкој пракси са процјеном могућих ризика 4. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да у пракси препознаје симптоме и знакове болести и предвиђа могуће компликације и могући ток болести 					
Условљеност	-					
Наставне методе	вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	Вјежбе <ol style="list-style-type: none"> 1. Уводни дио 2. Макроскопска дијагностика 3. Обдукционе технике 4. Обдукција 5. Приказ интересантних случајева из праксе 6. Приказ интересантних случајева из праксе 7. Приказ интересантних случајева из праксе 8. Приказ интересантних случајева из праксе 9. Приказ интересантних случајева из праксе 10. Приказ интересантних случајева из праксе 11. Приказ интересантних случајева из праксе 12. Приказ интересантних случајева из праксе 13. Приказ интересантних случајева из праксе 14. Семинари 15. Овјера семестра, семинари 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
	-					
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
	-					
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%		
	семинарски рад		40	40%		
	Завршни испит					
тест		50	50%			
УКУПНО		100	100 %			
Датум овјере	03.11.2016.год					

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	III година студија				
Пун назив предмета	МЕДИЦИНСКА ПСИХОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра општеобразовних предмета, медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-032-5	изборни	V	1			
Наставник/ -ци	проф. др Снежана Марјановић, ванредни професор					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀²⁸		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): = 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	1. примјена теоретских начела и правила медицинске психологије у медицинској пракси.					
Условљеност	Нема услова за пријављивање и слушање предмета					
Наставне методе	Предавања, семинари и консултације					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: 1. Медицинска психологија, савремени приступ 2. Основи психопатологије, основне психичке функције и тјелесне болести 3. Принципи комуникације 4. Основи биолошке психологије. Проучавање психичких феномена који произилазе из медицинске праксе 5. Препознавање психичких реакција појединца и групе, и утицај на здравље и болест, на емоционалне односе између пацијента и његове породице те пацијента и здравствених радника. 6. Разумјевање- реакције оболелих на болест, као и реакција Основне психичке функције 7. Практичан рад- Прикази случајева 8. Психичка функција: Пажња, опажање 9. Мишљење 10. Памћење, интелигенција 11. Емоције 12. Воља Свијест 13. Нагони 14. Здравствено васпитање, Здравствена категорија категорија становништва, Здравствено васпитне стратегије, процјена здравственог става становништва, психосоматска медицина 15. Практичан рад- Прикази случајева					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач		Година			
Снежана Марјановић и сар.	Основи психопатологије, Медицински факултет Фоча		2015			
Душица Бергер	Здравствена психологија, Центар за примјењену психологију, Београд		1997			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента			Бодови	Процент	
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама			25	25%	
	семинарски рад			25	25%	
	Завршни испит					
	тест			50	50%	
	УКУПНО			100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год					

IV ГОДИНА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	СПЕЦИЈАЛНА ФАРМАКОЛОГИЈА И ТОКСИКОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-033-7	обавезан	VII	7			
Наставник/ -ци	проф. др Слободан Миловановић, редовни професор; проф. др Милош Стојиљковић, редовни професор					
Сарадник/ -ци	мр.сц. др Драгана Соколовић, виши асистент; мр.сц. Драгана Дракул, виши асистент; др Наташа Милетић, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀²⁹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
3	4	0	3*15*1	4*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15 + 4*15 + 0*15 = 105			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15*1 + 4*15*1 + 0*15*1 = 105			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 105 + 105 = 210 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем градива из предмета Специјална фармакологија који је на четвртој години студија (VII семестар) студент ће моћи да стекне знања: <ol style="list-style-type: none"> Основне информације о лијековима из поглавља специјалне фармакологије по системима: Фармакологија централног нервног система (ФЦНС), али и да се упознају са основним групама лијекова и њиховим карактеристикама. Поред тога, у важније циљеви наставе убраја се и: Фармаколошким ефекти лијекова из групе опиоидних и неопиоидних аналетика, антипаркинсона, анксиолитика и антидепресива и других лијекова који модулирају функцију ЦНС; Знања о лијековима који дјелују на кардиоваскуларни систем (КВС), као и њиховој рационалној примјени у терапији кардиоваскуларних оболења; О лијековима који дјелују на ендокрини систем и микроорганизме и малигна оболења Сазнања о терапијским и нежељеним фармаколошким ефектима наведених група лијекова из специјалне фармакологије омогућиће будућим докторима медицине да правилно примјењују лекове. Познавање основних принципа токсикологије и најчешћих акутних и хроничних тровања са којима се потенцијално среће лекар у основној здравственој заштити. 					
Условљеност	За полагање испита је услов положена Општа фармакологија					
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари и колоквијуми					
5	Предавања: <ol style="list-style-type: none"> Фармакологија централног нервног система (ФЦНС): Неуролептици и Антидепресиви. Анксиолитици, Седативи и хипнотици. Локални и општи анестетици. Миорелаксанси и њихов терапијски значај. Фармаколошки ефекти алкохола, акутно и хронично тровање. Антиепилептици и Антипаркинсонци. Стимуланси ЦНС-а. Опиоидни и неопидни аналетичи (нестероидни антиинфламаторни лијекови, односно лијекови који утичу на метаболизам простагландина и инфламацију); Терапија гихта и реуматоидног артритиса. Терапија хроничног канцерског бола; Фармакологија кардиоваскуларног система, Лијекови за лијечење ангине пекторис, инсуфицијенције срца и периферних васкуларних оболења. Антиаритмици. Лијекови у терапији хиперлипипропротеинемиија и атеросклерози. Лијечење артеријске хипертензије: Диуретици, калцијумски антагонисти, бета блокатори. АЦЕ инхибитори, антагонисти ангиотензинских рецептора. (лијекови који дјелују на систем ренин-ангиотензин). Лијекови избора у лијечењу хипертензије. Фиксне комбинације лијекова у лијечењу хипертензије. Хиполипемичи; Фармакологија крви: Антикоагулантни и коагулантни лијекови Антиагрегацијски лијекови. Локални и системски хемостатици Антианемијски лијекови. Вода и електролити: Средства за надокнађивање изгубљене течности. Лијекови за парентералну исхрану; Фармакологија витамина (А, Д, Е, Ц, Б1, Б2, Б6, никотинска киселина). 					

	<p>8. Фармакологија антимикробних лијекова: Механизам антимикробног дјеловања антибиотика: Пеницилини. Цефалоспорици Аминогликозидни антибиотици. Хемиотерапија туберкулозе тетрациклини макролиди линкомицин и антибиотици за локалну примјену Сулфонамиди Уроантисептици. Антигљивични лијекови;</p> <p>9. Антивирусни лијекови. Амебоцидни лијекови. Антималаријски лијекови. Антипаразитарни лијекови. Антисептици и дезинфицијенси. Хемиотерапија малигнух обољења. Имуносупресиви, клиничка примјена имуносупресива;</p> <p>10. Фармакологија хормона: Тиреоидни хормони и антитиреоидни лијекови. Паратиреоидни хормони. Инсулин и орални антидијабетици;</p> <p>11. Аденокортикални хормони. Естрогени и гестагени. Андрогени и анаболици. Хормони хипоталамуса и хипофизе;</p> <p>12. Фармакологија гастроинтестиналног система: Лијекови у лијечењу пептичког улкуса. и хиперацититета. Лијекови за лијечење мучнине и повраћања, дијареје и опстипације.</p> <p>13. Фармакологија респираторног тракта: Кисеоник, експекторантни лијекови и антитусици. Лијечење бронхијалне астме;</p> <p>14. Токсикологија: Општи ринципи лијечења тровања. Тровање живом, оловом и арсеном.</p> <p>15. Тровање пестицидима и бојним отровима, угљен моноксидом, угљоводоникима и цијанводоником Каустични и корозивни отрови;</p> <p>Вјежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рецептатура – капсуле, чепићи, клизме; чајеви 2. Фармакокинетски и фармакодинамски параметри; Пријављивање нежељених реакција на лијек (фармаковигиланса) 3. Рецептатура – раствори; капи 4. Антипаркинсонци; Периферни миорелаксанти (експериментална вјежба) 5. Рецептатура - суспензије, емулзије, масти, пасте, креме и гелови; Дјелство лијекова на ЦНС (експериментална вјежба); 6. Утицај лекова на барбитуратно време спавања (Општи и локални анестетици); Утицај опоиодних и неопоиодних лекова на реакционо време на бол код експерименталних животиња 7. Рецептатура – инјекције и инфузије; Дјелство лијекова на срце и крвне судове (експериментална вјежба) 8. Лијекови у терапије ангине пекторис; Терапија хипелипопротеинемија 9. Лијекови у терапији бронхијалне астме и статус астматикуса; Рецептатура – инхалације 10. Антитусици и експекторанси; Дјелство лијекове на гастроинтестинални тракт 11. Рецептатура – вакцине, серуми, трансдермални фластери; Лијекови у терапији обољења ока 12. Лечење ХИВ инфекција; Лијечење уринарних инфекција 13. Превенција и лијечење остепорозе; Терапија гихта 14. Терапија дијабетеса; Лијечење поремећаја штитне жлијезде 15. Грешке на рецепту, понављање градива из рецептуре; Колоквијум 			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Варагић В., Милошевић М	ФАРМАКОЛОГИЈА, XXIII издање, Београд: Елит-медика	2012		
Ранг и сар	ФАРМАКОЛОГИЈА, V издање, Београд: Дата Статус	2005		
Кажих	ФАРМАКОЛОГИЈА, КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА, IV издање, Београд: Интегра	2005		
Кажих Т	Практикум из фармакологије, I издање; Београд: ЦИБИФ	2003		
Анђелковић Д	Рецептура, Београд; Медицински факултет Београд	1998		
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	Присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	семинарски рад		20	20%
	тест/ колоквијум		20	20%
	Завршни испит			
	практични		10	10%
усмени		40	40%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	ИНТЕРНА МЕДИЦИНА					
Катедра	Катедра за интерну медицину и педијатрију, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-034-7; ME-04-1-034-8	обавезан	VII, VIII	28			
Наставник/ -ци	проф. др Стеван Трбојевић, ванредни професор; проф. др Стеван Поповић, редовни професор; проф. др Снежана Поповић-Пејчић, редовни професор; проф. др Ненад Продановић, ванредни професор; проф. др Јелена Станић, ванредни професор; доц. др Тамара Ковачевић-Прерадовић, доцент; доц. др Милорад Грујичић, доцент					
Сарадник/ -ци	мр сц. др Маријана Ковачевић, виши асистент; мр сц. др Верица Продановић, виши асистент; мр сц. др Слађана Поповић, виши асистент; др Милица Кунарац, виши асистент; мр сц. др Николина Дукић, виши асистент; мр сц. др Јелена Владичић-Машић, виши асистент; др Снежана Малиш, клин сар; др Ана Владичић, клин сар; др Оливера Чанчар, клин сар; др Срђан Поповић, клин. Сар; др Мирјана Рађен клин. сар					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀³⁰		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
3	8	2	3*15*0.79	8*15*0.79	2*15*0.79	0.79
7	8	3.33	7*15*0.79	815*0.79	3.33*15*0.79	0.79
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15 + 8*15 + 2*15 = 195 7*15 + 8*15 + 3,33*15 = 275			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15*0.79 + 8*15*0.79 + 2*15*0.79 = 154 7*15*0.79 + 8*15*0.79 + 3,33*15*0.79 = 217,2			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 470 + 370 = 840 сати						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. Студент треба да овлада основним комуникационим вјештинама са пацијентима, родбином пацијената и колегама, начелима тимског рада, основама етичности. 2. Студент треба да овлада специфичностима узимања анамнезе и физикалног прегледа 3. Током похађања наставе студентистичу сванеопходна знања из области патогенезе, клиничке слике терапије болести и стања адултне популације из свих области Интерне медицине 3. Посебна пажа на посвећена је значајну превентивно-медицинских поступака. 4. Током похађања практичног дјела студент овладава клиничким прегледом пацијената, дијагностичким и диференцијално дијагностичким процедурама, интерпретацијом екг-а, ртг снимака, упознаје се са интерпретацијом ехо налаза, ендоскопских процедура, абдоминалном, плеуралном и перикардном пункцијом, основним принципима хемодијализе и перитонеалне дијализе, припремом пацијената за трансплацију, самосталним давањем терапије. 					
Условљеност	(описати услове који морају бити задовољени да би се предмет слушао и полагао)					
Наставне методе	Предавања, практичне вјежбе, ПБЛ сесије, рад на фантамима, прикази случајева, семинари, коришћење софтвера за симулације, консултације					
Садржај предмета по седмицама	ПРОГРАМ ТЕОРИЈСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ИНТЕРНЕ МЕДИЦИНЕ Болести органа за дисање <ol style="list-style-type: none"> 1. Испитивање дисајне функције. (2 часа) 2. Бронхијална астма. (2 часа) 3. Хронична опструктивна болест плућа. (2 часа) 4. Пнеумоније. (2 часа) 5. Апсцес плућа, брохијектазије. (1 часа) 6. Плућна тромбоемболија (1 час) 7. Плеурални изливи. (2 часа) 8. Хронична плућна инсуфицијенција. (1 час). 9. Хронично плућно срце. (1 час) 10. Тумори плућа, плеуре и медијастинума. (4 часа) 					

11. Туберкулоза и фиброзе плућа. Патогенеза и имунологија туберкулозе. (2 часа)
12. Примарна туберкулоза. (1 час)
13. Хематогени облици постпримарне туберкулозе. (1 час).
Бронхогени облици постпримарне туберкулозе. (1 часа)
14. Терапија туберкулозе (1 час)
15. Туберкулоза имунодефицијентних болесника и микобактериозе. (2 часа)
16. Грануломатозе плућа. (2 часа)
17. Фиброзе плућа. (2 часа)

Болести срца и крвних судова

18. Срчана инсуфицијенција (3 часа). Артеријска хипертензија. (3 часа)
19. Срчане валвуларне мане. Реуматична грозница (4 часа)
20. Акутни инфаркт миокарда. Ангина пекторс. (4 часа)
21. Обољење перикарда. Клинички облици плућне хипертензије. Уродене мане срца и великих крвних судова. (3 часа)
22. Инфективни ендокардитис. Миокардитис. Миокардлопатње. (3 часа)
23. Клиничке манифестације на срцу и крвним судовима и друге болести.
Поремећаји срчаног ритма. (3 часа)
24. Обољења аорте и периферних артерија. Акутно плућно срце. Хронично плућно срце. (3 часа)

Болести органа за варење

25. Болести једњака, желуца и дуоденума. (4 часа)
26. Болести танког црева (4 часа)
27. Болести дебелог црева (4 часа)
28. Болести панкреаса (4 часа)

Болести јетре и жучних путева

29. Инсуфицијенција јетре (2 часа)
30. Болести јетре (4 часа)
31. Болести билијарног стабла. (2 часа)

Болести неправилне исхране и поремећаји метаболизма

32. Апетит и механизми регулације. (1 час)
33. Гојазност и потхрањеност. (1 час)
34. Хипогликемијски синдром. (1 час)
35. Гликогенозе. Галактоземија. Ренална гликозурија. (1 час)
36. Липиди и липопротеини хиперлипидемије. Подела, клиничка слика, лабораторијска дијагностика, лечење. (2 часа)

Алергијске и имунолошке болести

37. Класификација и опште карактеристике имунолошких болести у интерној медицини. (2 часа)
38. Основни принципи превенције и лечења имунолошких болести. (2 часа)
39. Алергијске болести изазване инхалационим алергенима (алергијска бронхијална астма, алергијска бронхо-пулмонална аспергилоза, алергијски бронхоалвеолитис, лофлеров синдром). (2 часа)
40. Алергијске болести изазване нутритивним алергенима (примарне и секундарне). (2 часа)

Болести локомоторног система и системске болести везивног ткива

41. Класификација реуматичких болести. (1 час)
42. Реуматоидни артритис. Ванзглобне манифестације реуматоидног артритиса. (1 час)
43. Анкилозирајући спондилитис. Ентеропатијске артропатије. Реитеров синдром. Псоријазне артропатије (1 час)
44. Серонегативне артропатије. (1 час)
45. Артрозе периферних зглобова. Дегенеративна обољења кичменог стуба. (1 час)
46. Лумбални и цервикални болни синдром. (1 час)
47. Метаболички реуматизам (гихт). (1 час)
48. Инфективни артритис. ванзглобни реуматизам (болно раме, ентеропатије, синдром фиброзитиса, синдром темена карпуса) (1 час)
49. Системски еритемски лупус (1 час)
50. Прогресивна системска склероза. Полимиозитис. Полиартритис. (1 часа)

Болести крви и крвотворних органа

56. Анемије (хипосидеремичке, мегалобластне, апластичне, анемије у току хроничних обољења). (2 часа)
57. Наследне и стечене хемолитичке анемије. (2 часа)
58. Хроничне мијелопрлиферативне болести (хронична гранулоцитна леукемија, ПРВ, есенцијална тромбоцитоза, остеомиелофиброза). (2 часа)
59. Акутне леукемије (мијелобластне и ХМФбластне), (2 часа)

60. Малигни лимфоми (М. Hodgkin, Nehodgkinski, лимфом, мултипли мијелом, хронична лимфоцитна леукемија). (2 часа)

61 Хеморагијски синдроми (тромбоцитопенија, коагулопатије, васкулопатије). (2 часа)

Болести жлезда са унутрашњим лучењем

62. Клинички аспекти неуроендокрине регулације. (2 часа)

63. Болести хипофизе. (2 часа)

64. Хипертиреоза. Хипотиреоза. (2 часа)

65. Струма. тиреоидитис, тумори штитасте жлијезде. болест параштитастих жлезда. (2 часа)

66. Болести коре надбубрежних жлезда. (2 часа)

67. Хирзутизам. Андрогенитални синдром. болести медуле надбубрежних жлезда.

Болести гонада. (2 часа)

68. Дијабетес меллитус (етиологија, патогенеза).

Клиника и дијагностика дијабетес н меллитус-а. (2 часа)

69. Акутне компликације дијабетес меллитус-а.

Хроничне компликације дијабетес меллитус-а. (2 часа)

70. Лечење дијабетес меллитус-а. (2 часа)

Болести бубрега и мокраћних путева

71. Дијагностика бубрежних болести. (2 часа)

72. Акутна бубрежна инсуфицијенција. (2 часа)

73. Хронична бубрежна инсуфицијенција. (2 часа)

74. Замјенска терапија бубрежне функције (основни принципи хемодијализе, перитонеалне дијализе, трансплантације бубрега) (2 часа).

74. Гломерулске болести. (2 часа)

75. Туболоинтерстицијалне нефропатије. (2 часа). Инфекције уринарног тракта. (2 часа)

77. Ендемска нефропатија. (1 час). Дијабетична нефропатија (1 час).

76. Васкуларне болести бубрега. (2 часа)

78. Нефролоитијаза (1 час)

ПРОГРАМ ПРАКТИЧНЕ НАСТАВЕ ИЗ ИНТЕРНЕ МЕДИЦИНЕ

БОЛЕСТИ ОРГАНА ЗА ДИСАЊЕ

1. Упознавање са тестовима плућне функције (спирометрија, крвуља проток-волумен, телесна плетизма плетизмографија, одређвање. трансфер-фактора плућа, фармакодинамски тестови, гасне анализе у артеријској крви). (5 часова) .

2. Клиничка обрада и терапија болесника са хроничним опструкцијским болестима плућа (бронхијална астма, хронични бронхитис, емфизем плућа), (5 часова)

3. Клиничка обрада и терапија болесника са запаљенским болестима органа за дисање (пнеумоније, апсцес плућа, брохиектазије. плеуритиси). (5 часова)

4. Клиничка обрада, контрола и терапија болесника са хроничном респираторном инсуфицијенцијом и декомпезација хроничног плућног срца. (5 часова) .

5. Обрада болесника са туморима бронха плеуре и медљастума (п слика ннлцног рендгенолошка испитивања, инвазивна дијагностика) и терапијске методе (5 часова)

Туберкулоза и фиброзе плућа .

6. Упознавање са туберкулинима (Алт-туберкулин, ППД . Практично извођење туберкулинских проба. Упознавање са БЦГ вакцином њеном применом. Л и рендгенолошка дијагностика примарне туберкулозе. (4 часова)

7. Клиничка обрада и терапија болесника са постпримарном туберкулозом. (хематогени, бронхогени, и фиброзни облици) упознавање са епидемиолошким показатељима за туберкулозу (5 часова)

8. Клиничка обрада и лечење болесника са резистентном туберкулозом. Обрада и терапија болесника са саркоидозом и плућним фиброзама (5 часова)

Болести срца и крвних судова

9. Клиничка обрада и терапија болесника. са разичитим облицима срчане инсуфицијенције. Важност неинвазивних и инвазивних метода у откривању етиологије срчане инсуфицијенције. (5 часова)

10. Клиничка обрада и терапија болесника са валвуларним срчаним манама. дијагностика и терапија компликација у болесника са вјештачким срчаним валвулама. (5 часова)

11. Коронарна болест. Обрада и терапија болесника са стабилном и нестабилном ангином пекторис. Значај инвазивних и неинвазивних дијагностичких поступака код болесника Са ангином пекторис (5 часова)

12. Коронарна болест. Обрада и терапија болесника са акутним инфарктом миокарда. (5 часова)

13. Клиничка обрада и терапија болесника са артеријском хипертензијом. (5 часова)

14. Клиничка обрада и терапија болесника са акутним обољењем миокарда. Дијагностика и терапија примарних кардиомиопатија . Клиничка обрада болесника са перкардитисом. Клиничка обрада и

терапија болесника са инфективним ендокардитисом. (5 часова)
15. Клиничка обрада и терапија болесника са акутним и хроничним плућним срцем (5).

Болести органа за варење

16. Упознавање са општим принципима дијагностичке у гастроентерологији. Специфичности анамнезе и физичког прегледа. Упознавање са општим принципима ендоскопије (дијагностичке и интервентне). Оптичке и видео ендоскопије (4 часа)

17. Клиничко испитивање и лијечење болесника са акутним хроничним гастритисом (хронични атрофични гастритис, анемија пернициоза, манетријер, еозинофилни гастритис).. Упознавање са морфолошким изгледом желуца и слезине. Упознавање са макропартикуларним биопсијама (4 часа)

18. Клиничко испитивање и лијечење болесника са бољењем једњака (рефлукса). болест једњака, варикси једњака, карциноми једњака) Упознавање са одређивањем ендоскопским начином прегледа манометријом једњака и холтером за одређивање (4 часа)

19. Клиничко испитивање и лијечење болесника са бољењем желуца (акутни хронични гастритис, улкус желуца, бенигни малигни тумори желуца). Упознавање са функционалним испитивањем лучења ХЦИ-БАО, МАО, ПАО провокативних тестова. Упознавање са дијагностичком терапијом ендоскопијом у бољењима желуца. (4 часа)

20. Клиничко испитивање болесника са бољењем танког цријева (малапсорпциониски синдром, глутенска ентеропатија, тумор танког црева). Упознавање са методом дуоденалне тубаже. дијагностичке ендоскопије у бољењима танког црева. Упознавање са хистолошким дијагностиком бољења танког цријева. Функционално испитивање варења и апсорпције. (4 часа)

21. Клиничко испитивање болесника са бољењем дебелог црева (улцерозни колитис. М. Крохн, бенигни и малигни тумори дебелог црева, паразитозе). Упознавање са ригидном и флексибилном ендоскопијом. Функционално испитивање дебелог цријева и испитивање столице на акутно крварење. (4 часа)

22. Клиничко испитивање болесника са акутним и хроничним панкреатитисом (билијарни, алкохолни, идиопатски).. упознавање са морфолошким испитивањем панкреаса (ЕРЦП). Упознавање са ендоскопским терапијским процедурама (ЕПТ). Упознавање са функционалним тестовима за испитивање панкреасне секреције. (4 часа)

Болести јетре и жуцних путева

23. Приказ болесника са инсуфицијенцијом јетре. Јетрина кома и енцефалопатија. Лабораторијске анализе као показатељ хепатичке инсуфицијенције. Подела жутица на екстра и интрахепатичке. Значај визуализације интрахепатичких жуених путева. Анализа могућих нивоа застоја на билијарном стаблу. Подела жутица са освртом на урођене хипербилирубинемије. (4 часа)

24. Осврт на етиологију акутног хепатитиса (А, Б и Ц вирус). Приказ болесника са акутним хепатитисом. Указивање на различитости у клиничкој слици у току А и Б хепатитиса. Начин испољавања токсичног дејства лекова: некроза, холестаза, фиброза, хиперсензитивност. клиничка слика. (4 часа)

25. Приказ болесника са хроничним хепатитисом. палпација јетре и слезине. осврт на могућу етиологију. Цироза јетре као завршни стадијум свих болести јетре. Приказ болесника. Тумачење хиперспленизма у периферној крвној слици. (4 часа)

26. Портна хипертензија као најважнија компликација цирозе јетре. Развој колатерала са системом горње и доње шупље вене. варикси једњака. опасност од крварења. Заустављање крварења. Демонстрација Блацкморове сонде. Асцитес. Бенигни тумори јетре хемангиоми и цисте. Инсистирање на добром општем стању болесника и нормалној лабораторији. Диференцијална дијагноза према ехинококној цисти (флуоресцентна антитела на ехинококус, боттеријева проба). Примарни малигни тумори. Приказ болесника. Значај вођене биопсије. Туморске промене. (4 часа)

27. Клиничка слика калкулоза жучне кесице анамнеза, локализација бола и радијација. Мурпхујева таека. Значај дијете без масноћа и јаја. Приказ болесника са калкулозом. Клиничка слика тумора жуених путева и ампулске регије. Приказ болесника. Диференцијална дијагноза опструктивног иктеруса. (4 часа)

Болести неправилне исхране и поремећаји метаболизма

28. Израчунавање БМИ, Процена типа гојазности (андрогени, гиноидни). Метаболичка разлика. Процена степена подхрањености, обрада болесника са анорексијом нервозом и булимидом. (4 часа)

29. Обрада болесника са разним видовима хипогликемије, дијагностичке могућности одређивања природе хипо-гликемије. ургентно и хронично лијечење хипогликемије. диференцијална дијагноза гликозурија. (4 часа)

30. Дијагностика хиперлипидотеинемиија. Одређивање типа хиперлипидотеинемиија по

Федрицкону. фрижидер тест, извођење и тумачење. Разликовање примарних од секундарних хиперлипопротеинемија. Дијете за поједине видове хиперлипопротеинемија. (4 часа)

Алергијске и имунолошке болести

31. Упознавање са тестовима ин виво (кожни тестови, дознопровакативни тестови, бронхопровакативни и ринопровакативни тестови). (4 часа)
32. Клиничка обрада и терапија болесника са имунолошким болестима (системски еритемски лупус, полимиоситис, дерматомиоситис, склеродермија, реуматоидни артритис, Сјбргенов синдром, аутоимуне цитопеније, аутоимуни тиреоидитис, Аддисонова болест, лупоидни хепатитис, улцерозни колитис, Гоодпастеров синдром). (4 часа)
33. Клиничка обрада и терапија болесника са алергијским болестима изазваним инхалационим алергенима (алергијска бронхијална астма, алергијска бронхопулмонална аспергилоза, алергијски бронхоалвеолитис, Лоффлеров синдром). (4 часа)
34. Клиничка обрада и терапија болесника са алергијским болестима изазваним лековима (посебан осврт на пеницилин и аспирин). Клиничка обрада болесника са алергијским болестима изазваним нутритивним алергенима (примарне и секундарне). (4 часа)

Болести локомоторног система и системске болести везивног ткива

35. Упознавање са клиничком сликом реуматоидног артритиса. клиничка обрада и лијечење болесника са реуматоидним артритисом. дијагноза ванзглобних манифестација. Евакуација синовијске течности и локална примена гликокортикоида. Контрола лијечења. (4 часа)
36. Клиничка обрада и лијечење болесника са серонегативним артропатијама (анклозирајући спондилитис, Реитеров синдром, псоријазни артритис, ентеропатијске артропатије). (4 часа)
37. Клиничка обрада и лијечење болесника са артрозом периферних зглобова. Клиничка обрада и лијечење болесника са цервикалним и лумбалним синдромом. ЕМГ дијагностика радикуларних лезија. (4 часа)
38. Клиничка обрада и лијечење метаболичких артропатија и инфекцијског артритиса. Анализе слновијске течности. Клиничка обрада и лијечење ванзглобног реуматизма. Упознавање са техником локалне инфилтрације са гллкокортиколдима. (4 часа)
39. Клиничка. обрада и лијечење системских болести везивног ткива (системски ертемски лупус, прогресивна системска склероза, полимиозитис, полиартеритиси). Упознавање са значајем имуносеролошких тестова у дијагнози и праћењу болесника са системским болестима везивног ткива. (4 часа)

Болести крви и крвотворних органа

40. Клиничка обрада болесника са анемијом уз микроскопску дијагностику. (4 часа)
41. Клиничка обрада болесника са наследном и стеченом анемијом уз микроскопски рад и упознавање са тестовима за дијагностику. (4 часа)
42. Клиничка обрада болесника са хроничним мијелопролиферативним болестима уз микроскопску дијагностику и упознавање са цитогенетским анализама неопходним за дијагностику. (4 часа)
43. Клиничка обрада болесника са акутним леукемијама. лијечење и микроскопска дијагностика. (4 часа)
44. Клиничка обрада болесника са малигним лимфомима, мултиплим мијеломом и хроничном лимфатицном леукемијом уз микроскопски рад за њихово доказивање. (4 часа)
45. Клиничка обрада болесника са хеморагијским синдромима уз упознавање са тестовима хемостазе неопходним за њихову дијагностику. (4 часа)

Болести жлијезда са унутрашњим лучењем

46. Упознавање са општим принципима дијагностике у ендокринологији, специфичности анамнезе и физишког прегледа. Посебности лабораторијских и других дијагностичких метода. Принципи динамски тестова у испитивању ендокриних функција. (3 часа)
47. Клиничка обрада, дијагностика и лијечење болесника са поремећеном хипоталамусно хипофизном функцијом. Тумори хипофизе. Инсипидни дијабетес. Хипопитуитаризам. Принципи суспституцијске терапије. (3 часа)
48. Клиничка обрада, дијагностички поступци и лијечење обољелих од штитасте жлијезде. Посебно обрада болесника са Гравес-Баседовом болешћу. (3 часа)
49. Струме. Посебно обрада нодусних струма. Диференцијална дијагноза нодусних струма. Тиреоидитиси. Малигни тумори штитасте жлијезде. (3 часа)
50. Клиничка обрада, дијагностика и лијечење оболелих од повишене и снижене функције коре надбубрежних жлијезда. Посебна обрада болесника са Цусхинговим синдромом и Аддисоновом болешћу. (3 часа)
51. Клиничка обрада болесника, диференцијална дијагноза и могућност лијечења гонадних поремећаја. посебна обрада синдрома полицистичних оваријума, Турнеровог и Клинефелтеровог синдрома. (3 часа)
52. Клиничка обрада, дијагноза и лијечење инсулин-зависног и инсулин-независног дијабетеса.

	<p>принципи дијеталне исхране. (3 часа)</p> <p>53. Обрада или приказ болесника са акутним компликацијама дљабетеса. клиничка обрада болесника са хроничним компликацијама дијабетеса. (3 часа)</p> <p>54. Клиничка обрада, диференцијална дијагноза и лијечење метаболичких болести костију. Поремећај раста и развоја. (3 часа)</p> <p>Болести бубрега и мокраћних путева</p> <p>55. Клиничка обрада болесника упућених ради процјене бубрежне функције. Израчунавање клиренса креатинина, тубулске екскреције различитих супстанција, интерпретација изотопских, ехо и ренгенских налаза. (3 часа)</p> <p>56. Клиничка обрада и лијечење болесника са акутном бубрежном инсуфицијенијом (диференцијална дијагноза. пререналне и реналне АБИ). (3 часа)</p> <p>57. Клиничка обрада и лијечење болесника са хроничном бубрежном инсуфицијенцијом. упознавање са хемодијализом, перитонеалном дијализом и трансплантацијом бубрега (4 часа)</p> <p>58. Клиничка обрада болесника са гломерулским болестима са посебним акцентом на диференцијалну дијагнозу и лијечење примарних и секундарних гломерулских болести. (3 часа)</p> <p>59. Клиничка обрада и лијечење болесника са тубулоинтерстицијским болестима (инфекције уринарног тракта, ендемска нефропатија). (3 часа)</p> <p>60. Клиничка обрада и лијечење болесника са васкуларним болестима бубрега. (3 часа)</p> <p>61. Рад у нефролошкој амбуланти, ехо кабинету и нефролошком савјетовалишту за пацијенте оболеле од дијабетеса и артеријске хипертензије (4 часа).</p>			
Обавезна литература :				
Студент може да одабере било који од уџбеника из предмета Интерна медицина.				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Допунска литература				
Студент може да одабере било који од уџбеника о интерпретацији ЕКГ-а.				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%
	студија случаја – групни рад		10	10%
	практични рад		20	20%
	Завршни испит			
	практични		25	25%
усмени		25	25%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.god			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	ИНФЕКТИВНЕ БОЛЕСТИ СА СПЕЦИЈАЛНОМ ЕПИДЕМИОЛОГИЈОМ					
Катедра	Катедра за интерну медицину и педијатрију, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-035-7; ME-04-1-035-8;	обавезни	VII, VIII	6			
Наставник/ -ци	проф. др Мијомир Пелемиш, редовни професор; проф. др Милош Кораћ, ванредни професор; проф. др Биљана Мијовић, ванредни професор; доц. др Горан Стевановић, доцент; доц. др Ивана Милошевић; доцент					
Сарадник/ -ци	др Свјетлана Суботић, виши асистент; др Јелена Фиреску- Говедарица, клин. сар.					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀³¹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0*15*1	1
2	1	0	2*15*1	1*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 2*15 + 0*15 = 45 2*15 + 1*15 + 0*15 = 45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 45 2*15*1 + 1*15*1 + 0*15*1 = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 90+ 90 = 180 сати						
Исходи учења	Студент је оспособљен да 2. препозна клиничку слику, 3. спроведе одговарајуће мјере дијагностике и лијечења инфективних болести					
Условљеност	(описати услове који морају бити задовољени да би се предмет слушао и полагао) -нема					
Наставне методе	(само набројати методе које користите за реализацију облика наставе)					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> Увод у инфективне болести (Најважнији клинички симптоми у инфективним болестима. Принципи дијагностике, лијечења и заштите од инфективних болести). Инфекције респираторног система (Инфекције респираторних путева. Пертусис. Инфлуенца А и Б. Параинфлуенца. Паротитис). Стрептококне и стафилококне инфекције (Црвени ветар. Шарлах. Стафилококне инфекције коже. Стафилококни токсични шок синдром) Инфекције изазване спирохетама (Инфекције изазване лепспирама и борелијама). Интотоксикације и инфекције дигестивног система (Бактеријско тровање храном. Бациларна и амевна дизентерија, вирусни ентероколитиси). Инфекције дигестивног система (Трбушни тифус, паратифус и друге салмонелозе. Колера. Псеудомембранозни колитис) Инфекције јетре (Акутни вирусни хепатитиси). Хронични вирусни хепатитиси (Хронични хепатитис Б и Ц) Инфекције централног нервнoг система (Менингеални синдром, лумбална пункција, налаз у ликвору. Бактеријски менингитис са бистрим ликвором). Инфекције централног нервнoг система (Вирусни енцефалитиси). Инфекције централног нервнoг система (Бактеријски менингитиси са замућеним ликвором). Инфекције централног нервнoг система (Вирусни менингитиси. Инфекције изазване ентеровирусима, полиомијелитис, инфекције ЕCHO и Сохаскије вирусима). Анаеробне инфекције и интоксикације (Тетанус. Ботулизам. гасна гангрена). Сепса и септични шок. Вирусне осипне грознице (<i>Morbilli. Rubella. Variola. Exanthema subitum. Erythema infectiosum</i>). HIV, AIDS и инфекције код имуносупримираних особа. Инфекције изазване херпес вирусима (<i>Varicella zoster. Herpes simplex</i> и цитомегаловирусна инфекција). Инфективна мононуклеоза и дифтерија. Вирусне хеморагијске грознице. Зоонозе (<i>Anthrax. Brucellosis. Listeriosis. Q groznica</i>). 					

	21. Инфекције изазване протозоама. 22. Инфекције изазване метазоама(Трихинелоза.т енијаза. Цистицеркоза). 23. Инфекције у трудноћи. 24. Интрахоспиталне инфекције. 25. Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање респираторних заразних болести 26. Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање респираторних заразних болести 27. Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање цријевних заразних болести 28. Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање зооноза 29. Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање векторских заразних болест 30. Епидемиолошке карактеристике, превенција и сузбијање полно преносивих инфекција Вјежбе 1. Специфичности анамнезе код болесника са инфективним болестима 2. Физикални преглед болесника са инфективним болестима 3. Специфичности амбулантног и клиничког рада са болесницима оболелим од инфективних болести 4. Респираторне инфекције (вирусне) 5. Респираторне инфекције (бактеријске) 6. Вирусне осипне грознице 7. Инфекције изазване херлес вирусима 8. Интоксикације дигестивног система 9. Акутни вирусни хепатитис 10. ХИВ и АИДС:опортунистичке инфекције и тумори 11. Нејасна фебрилна стања у инфективним болестима 12. Импортоване тропске болести и мере изолације 13. Специфичности антимикробне терапије у инфективним болестима 14. Вирусне инфекције централног нервног система 15. Ургентна стања у инфективним болестима 16. Семинар: Варицела.Херлес зостер 17. Семинар: Грип.Пандемијски грип (Х1Н1) 18. Инфективна мононуклеоза 19. Инфекције дигестивног система 20. Хронични вирусни хепатитис 21. Терапија ХИВ инфекције и АИДСа 22. Принципи микробиолошке дијагностике у инфективним болестима 23. Интрахоспиталне инфекције 24. Лептоспироза и вирусне хеморагичне грознице 25. Сепса и септични шок 26. Тетанус и ботулизам као ургентна стања у инфектологији 27. Бактеријске инфекције централног нервног система 28. Збрињавање критично оболелих са инфективним болестима у интензивној нези 29. Семинар: Псеудомембранозни колитис.Фулминантни вирусни хепатитис. 30. Семинар: Енцефалитис западног Нила.Жаришне инфекције централног нервног система.		
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
М. Шашић и сарадници,	Инфекције нервног система, Београд	2000;	
Д. Делић, П.Николић, М.Божић,	Акутни вирусни хепатитиси , Београд	1998;	
Е. Димић, Ј. Јовановић,	Акутне инфективне болести, Нови Сад	1995;	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама	30	30%
	семинарски рад	20	20%
	Завршни испит		
	тест	10	10%
	практични	10	10%
усмени	30	30%	
УКУПНО		100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	НЕУРОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за неуропсихијатрију, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-036-7; ME-04-1-036-8	обавезан	VII, VIII	6			
Наставник/ -ци	проф. др Нвица Петровић, редовни професор; доц др Векослав Митровић, доцент					
Сарадник/ -ци	др Габријела Шолаја, клин сар; др Јелена Ћосовић-Ивановић, клин, сар					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀³²		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0.66	1*15*0.78	2*15*0.78	0.66*15*0.78	0.78
1	2	0.66	1*15*0.78	2*15*0.78	0.66*15*0.78	0.78
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 2*15 + 0.66*15 =55 1*15 + 2*15 + 0.66*15 =55			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*0.78+ 2*15*0.78 +0.66*15*0.78=35.1 1*15*0.78+ 2*15*0.78 +0.66*15*0.78=35.1			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 110 + 70= 180 сати						
Исходи учења	<p>Основни циљеви предмета усмјерени су на упознавање неуролошких болести. Обзиром да су студенти током претходних година студирања стекли основна знања из анатомије централног нервног система, физиологије, патофизиологије, патологије циљ предмета је њихово повезивање са специфичним захтјевима неурологије.</p> <p>Посебан циљ предмета је оспособљавање студената за неуролошко размишљање (анатомска и топографска локализација процеса, клиничка слика, дијагноза и основни принципи терапије, укључујући етичке и психосоцијалне аспекте).</p>					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета					
Наставне методе	(само набројати методе које користите за реализацију облика наставе)					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у неурологију. Организација ЦНС-а. Савремене методе истраживања у неурологији. 2. Кранијални нерви I и II –функција и патологија 3. Кранијални нерви III, IV, и VI- функција и патологија 4. Кранијални нерви V и VII- функција и патологија 5. VIII кранијални нерв-функција и патологија, vertigo 6. Кранијални нерви IX, X, XI и XII-функција и поремећаји 7. Тонус, рефлекси-поремећаји 8. Синдром оштећење ПМН 9. Синдром оштећење ЦМН-висинска дијагностика 10. Екстрапирамидални систем. Екстрапирамидални синдроми. 11. Церебелум, функција и поремећаји 12. Сензибилитет и сензитивитет синдроми 13. Кичмена мождина и спинални синдроми 14. Више кортикалне функције и синдроми можданих режњева 15. Поремећаји говора 16. Поремећаји хода 17. Ургентна стања у неурологији (синдром коме) 18. Трауме мозга и посттрауматска стања 19. Цереброваскуларан обољења 20. Синдром интраскранијалне хипертензије. Тумори мозга 21. Епилепсије 22. Главобоље и болови лица 23. Акутне запаљенске болести ЦНС-а 24. Демјелизациона болест ЦНС-а. 25. Болести екстрапирамидалног система 26. Обољења периферних нерава (мононеуритис, полинеуритис, полинеуропатије) 27. Неуромишићна обољења 28. Развојна неурологија, неонатални и перинатални поремећаји. ДЦО 29. Субакутне и хроничне запаљенске болести ЦНС-а 30. Дијагностичке методе у неурологији <p>Вјежбе</p>					

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пропедевтика 2. I и II кранијални нерв 3. III, IV, и VI кранијални нерв 4. V и VII кранијални нерв 5. VIII кранијални нерв 6. IX и X кранијални нерв 7. XI и XII кранијални нерв 8. Семинар-дијагностика у неврологији 9. Централни моторни неурон 10. Периферни моторни неурон 11. Рефлекс 12. Мишићни тонус 13. Церебелум 14. Екстрапирамидални систем 15. Сензибилитет 16. Спинални синдром 17. Семинар-синдром можданих режњева 18. Рекапитулација нуролошког прегледа 19. Цереброваскуларне болести 20. Цереброваскуларне болести 21. Синдром интракранијалне хипертензије и тумори мозга 22. Епилепсија 23. Демјелинизациона болест ЦНС-а 24. Ургентна стања у неврологији 25. Семинар-запаљенске болести ЦНС-а 26. Главобоље и болести лица 27. Болести екстрапирамидалног система 28. Обољења периферних живаца 29. Неуромишићне болести 30. Дијагностика у неврологији 		
Обавезна литература			
Urednik	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Владимир С. Костић	Неврологија за студенте медицине. Медицински факултет, Београд	2007	од 1 - 405
Владимир С. Костић	Основи невролошког прегледа. Медицински факултет, Београд,	2012	од 3 - 183
Допунска литература			
Аутори	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Аутори: Н.Т.Петровић, В.С.Митровић, А.Ј.Ристић	Мигрена, Просвета, Ниш	1999	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	активност у току предавања	10	10%
	пактична настава	20	20%
	колоквијум-и	10	10%
	семинарски рад	10	10%
	Завршни испит		
	тест	10	10%
	писмени	10	10%
	усмени	30	30%
УКУПНО	100%	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	ПСИХИЈАТРИЈА					
Катедра	Катедра за неуропсихијатрију, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-037-7; ME-04-1-037-8	обавезан	VII,VIII	6			
Наставник/ -ци	проф.др Снежана Марјановић, ванредни професор; проф др Милан Новаковић, редовни професор, доц.др Драган Јовановић, доцент					
Сарадник/ -ци	др Перса Гуњевац, клин.сар;, др Соња Петровић-Лугоња, клин.сар					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀³³		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0	1*15*0.64	2*15*0.64	0*15*0.64	0.64
1	2	1,33	1*15*0.64	2*15*0.64	1.33*15*0.64	0.64
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15+2*15*0*15=45 1*15+2*15*1.33*15=65			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*0.64+2*15*0.64+0*15*0.64=28.8 1*15*0.64+2*15*0.64+1.33*15*0.64=41.56			
Укупно оптерећење предмета = 110 +70 = 180 сати						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> у будућој љекарској пракси користити стечена основна теоретска и практична знања из области психијатрије и научене вјештине вођење клиничког интервјуа и процјена психичког статуса болесника самостално дијагностиковати металне поремећаје према важећем класификацијском систему успјешно збрињавати и третирати душевне поремећаје користити биопсихолошки модел у разумјевању психичких поремећаја 					
Условљеност	Услов за полагање предмета положен испит из Специјалне фармакологије и токсикологије					
Наставне методе	Теоријска настава, практична настава					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања :</p> <ol style="list-style-type: none"> Увод у психијатрију. Велике психијатријске школе. Психијатријска епидемиологија. Психо. динамски приступ у психијатрији. Модел структуре личности. Фазе психосексуалног развоја. Теорије несвјесне мотивације. Механизми Его одбране. Социодинамски приступ психијатрији: интеракција личност-средина Породица и психопатологија Друштво и ментални поремећаји Психичке функције човјека. Психолошка организација менталног функционисања: интегративни приступ. Холистички: био-психо-социјални модел организације менталног функционисања Теорије личности Схизофренија, дефиниција, епидемиологија, етиопатогенеза, психопатологија, клинички облици, диференцијална дијагноза, ток прогноза и лијечење Психозе суманутости, параноични карактер, етиопатогенеза, кл. облици, диф. дијагноза, ток и лијечење. Поремећаји личности: епидемиологија и етиологија, класификација и дијагноза пор. личн Поремећаји расположења, дефиниција, етиологија, етиопатогенеза, клиничка слика, диференцијална дијагноза, лијечење Суицид, типови, етиологија, лијечење. Органски моздани психосиндром, - етиопатогенеза, акутни и хронични, кл. слика, лијечење Неуротски поремећаји, етиологија, епидемиологија, клиничка слика, лијечење Болести зависности, алкохолизам, Злоупотреба ПАС, ток прогноза, лијечење Психосоматски приступ у медицини-болести Реактивни поремећаји, Ратна психијатрија 					

	<p>27. Психички поремећаји у развојном добу код дјеце</p> <p>28. Психофармакотерапија, дефиниција, облици примјене.</p> <p>29. Социотерапија, дефиниција, облици примјене, терапијска евалуација социотерапије.</p> <p>30. Форензичка психијатрија.</p>
	<p>Вјежбе:</p> <p>1. Психијатријски интервју</p> <p>2. Свијест и поремећаји свјести. Квалитативни поремећаји свјести (поремећаји актуелног садржаја свјести)</p> <p>3. Врсте и узроци дезоријентације .Поремећај доживљавања сопствене личности</p> <p>4. Опажање и поремећаји опажања .Карактеристике и врсте халуцинација</p> <p>5. Пажња и поремећаји пажње</p> <p>6. Памћење и поремећаји памћења. Подјела амнезија – по порјеклу и трајању</p> <p>7. Интелигенција и поремећаји интелектуалног функционисања</p> <p>8. Поремећаји мишљења по форми. Поремећаји мишљења по садржају</p> <p>9. Емоционални живот - афекти и расположење и поремећаји афективности</p> <p>10. Нагони (мотиви) и нагона</p> <p>11. Воља и поремећаји воље</p> <p>12. Акутни мождани синдром: дефиниција, епидемиологија, и дијагностички критеријуми .Акутни мождани синдром – етиологија. Клиничка слика акутног можданог синдрома. Ток акутног можданог синдрома и терапија</p> <p>13. Хронични мождани синдром: дефиниција, епидемиологија и дијагностички критеријуми. Етиологија и клиничка слика хроничног можданог синдрома Алцхајмерова деменција. Васкуларна деменција и деменције у другим обољењима Сокоолац</p> <p>14. Психичке промјене код епилепсије: етиологија и класификација. Психичке промјене код епилепсије: клиничка слика и терапија</p> <p>15. Клиничка обрада неуротских поремећаја</p> <p>16. Реактивна стања и поремећаји.</p> <p>17. Поремећаји расположења Сокоолац</p> <p>18. Суицид Сокоолац</p> <p>19. Психозе Сокоолац</p> <p>20. Психосоматски поремећаји</p> <p>21. Ментални поремећаји код дјеце</p> <p>22. Менталним поремећаји код адолесцентата</p> <p>23. Болести зависности, зависности од дрога, зависности од алкохола Сокоолац</p> <p>24. Лиезон психијатрија</p> <p>25. Принципи фармакотерапије и приказ нежељених дејстава</p> <p>26. Ургентна психијатрија Сокоолац</p> <p>27. Клиничка обрада судско- психијатријског случаја: приказ болесника Сокоолац</p> <p>28. Клиничка обрада болесника у пенолошким условима и на мјерама безбједности. Сокоолац</p> <p>29. Интегративни приступ у менталном поремећају заштите менталног здравља у заједници.</p> <p>30. Рекапитулација вјештина и знања стечених током практичне наставе</p>

Обавезна литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	
Јован Марић	Клиничка психијатрија, Наша књига, Београд	2005	
Душан Кеџмановић	Психијатрија, Медицинска књига, Свјетлост	1989	
Предраг Каличанин	Психијатрија, Елит Медика, Београд	2002	
Снежана Марјановић и сар.	Основи психопатологије, Медицински факултет Фоча	2015	

	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама	10	10%
	семинарски рад	10	10%
	практични рад	30	30%
Завршни испит			
	усмени	50	50%
УКУПНО		100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за интерну медицине и педијатрију, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-038-7	обавезан	VII	4			
Наставник/ -ци	проф. др Драган Јовановић, редовни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀³⁴		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	2	0	2*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 2*15 + 0*15 = 60			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 60			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60 + 60 = 120 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи да: 1.					
Условљеност	положени сви испити треће године					
Наставне методе	Предавања, семинари					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кожа=Грађа, Функције, Ефлоресценце, Хистолошке промене, Дијаг. и Тер. обољ.коже Паразитарне дерматозе; Гљивична обољења коже Бактеријска обољења коже; Туберкулоза коже; Лепра; Лајм борелиосис Вирусне дерматозе; Алергијске дерматозе I Алергијске дерматозе II; Обољења коже узрокована физичким факторима Алергијске дерматозе III; Професионалне дерматозе; Пруритус Еритемосквामозне дерматозе I; Нодозне дерматозе; Папулозне дерматозе. Еритемосквामозне дерматозе II; Булозне дерматозе; Кератодермије Болести везивног ткива коже; Поремећаји пигментације; Неурокристопатије Обољења аднекса коже I; Обољења усана и усне дупље; Обољења аднекса коже II; Обољења коже узрокована периферном циркулацијом. Преканцерозе; Тумори ин ситу; Бенигни тумори коже; Невуси Преканцерозе; Тумори ин ситу; Бенигни тумори коже; Невуси Генодерматозе; Дерматозе у трудноћи; АИДС; Сифилис I Сифилис II; Гонореја; Негонорични. уретритиси; Остала СТД обољења; Неверична обољења гениталних органа. <p>Вјежбе</p> <p>1-15. Вјежбе са пацијентима на одељењу за кожне и полне болести; Видео бим презентација обољења коже која се не могу срести код пацијената на одељењу</p>					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Лалевић Б.-Меденица М.- Николић М.	Дерматовенерологија	2005				
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима		30	30%		

	семинарски рад	10	10%
	колоквијум	10	10%
	Завршни испит		
	тест	10	10%
	практични	20	20%
	усмени	20	20%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год.		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије		IV година студија			
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА МИКРОБИОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета		Семестар	ECTS		
ME-04-1-039-7	обавезан		VII	1		
Наставник/ -ци	проф. др Слободанка Ђукић, редовни професор; проф. др Бранислава Савић, редовни професор; проф. др Маја Ђупић, редовни професор; проф. др Сања Митровић, редовни професор; проф. др Наташа Олавски, ванредни професор; проф. др Ивана Ћирковић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀³⁵	
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи да: 1. на основу познавања различитих микробиолошких тестова и њихових карактеристика изврши исправан избор теста у конкретној клиничкој ситуацији 2. изврши или препоручи узимање одговарајућих узорака за микробиолошку дијагностику 3. исправно интерпретира и користи у клиничком раду резултате микробиолошких анализа 4. стекне увид у практичне препоруке за тумачење резултата микробиолошке дијагностике					
Условљеност	положени сви испити треће године					
Наставне методе	Предавања, семинари					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: 1. Дијагностика инфекција респираторног тракта. 2. Дијагностика инфекција респираторног тракта. 3. Дијагностика инфекција ГИТ-а. 4. Дијагностика сепсе и инфекције посредоване страним тијелима. 5. Дијагностика инфекција коже. 6. Дијагностика инфекција ЦНС-а, ока и уха. 7. Дијагностика инфекција урогениталног тракта. 8. Дијагностика СТД и инфекција у трудноћи. 9. Дијагностика импортованих болести. 10. Дијагностика нових и претећих болести. 11. Интрахоспиталне инфекције. 12. Интрахоспиталне инфекције. 13. Дијагностика инфекција имунокомпромитованих пацијената. 14. Принципи тумачења резултата микробиолошких анализа. 15. Принципи тумачења резултата микробиолошких анализа.					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Швабић-Влаховић, М. и сар.	Медицинска бактериологија, Савремена администрација, Београд			2005		
Јовановић, Т., Марковић, Љ	Вирусологија, Libri Medicorum, Београд			2008		
Крањчић Зеџ, И. и сар.	Медицинска протозоологија, Libri Medicorum, Београд			2006		
Арсид Арсенијевић, В.	Медицинска хелминтологија, Елвод-Принт, Лазаревац			2003		
Murray P. R., Rosenthal K. S., Pfaller M. A	Medical Microbiology			2009		
Goering R., Dockrell H., Zuckerman M., Roitt I., Chiodini P. L.	Mims' Medical Microbiology			2012		

Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
		присуство предавањима	20	20%
		семинарски рад	30	30%
	Завршни испит			
		тест	50	50%
	УКУПНО		100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год.			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	ИНТРАХОСПИТАЛНЕ ИНФЕКЦИЈЕ И ЊИХОВА ПРЕВЕНЦИЈА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета		Семестар	ECTS		
ME-04-2-040-8	изборни		VIII	1		
Наставник/ -ци	проф. др Биљана Мијовић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_o^{36}	
П	В	СП	П	В	СП	S_o
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15 + 0*15 + 0*15 = 15$			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15$			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $15+15=30$ сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. Организација рада на превенцији и сузбијању интрахоспиталних инфекција 2. Писање програма и плана рада на превенцији и сузбијању интрахоспиталних инфекција 3. Заштита здравствених радника од интрахоспиталних инфекција 4. Спровођење епидемиолошког надзора над интрахоспиталним инфекцијама 					
Условљеност	нема условљености за слушање предмета и полагање испита					
Наставне методе	предавања, семинари					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интрахоспиталне инфекције и њихов значај за безбједност пацијената. 2. Класификација интрахоспиталних инфекција, извори и путеви преношења. 3. Законска регулатива из области интрахоспиталних инфекција. 4. Организација спречавања и сузбијања интрахоспиталних инфекција у свијету и Републици Српској. 5. Заштита здравствених радника од интрахоспиталних инфекција. Имунизација здравствених радника и болесника. 6. Улога Комисије за заштиту од интрахоспиталних инфекција. Улога љекара у тиму за надзор над интрахоспиталним инфекцијама. Улога сестре у тиму за надзор над интрахоспиталним инфекцијама. 7. Писање Програма и Плана рада. Епидемиолошки надзор; циљеви и врсте. Специфичности надзора над интрахоспиталним инфекцијама; показатељи оболијевања и умирања од интрахоспиталних инфекција. 8. Епидемиолошки надзор над интрахоспиталним инфекцијама кроз студије инциденције. 9. Епидемиолошки надзор над интрахоспиталним инфекцијама кроз студије преваленције. 10. Припрема базе за податаке прикупљених епидемиолошким надзором над интрахоспиталним инфекцијама. 11. Истаживање епидемија интрахоспиталних инфекција. Примјери епидемија интрахоспиталних инфекција; тумачење показатеља. 12. Упитници за надзор над интрахоспиталним инфекцијама. Припрема упитника за надзор над интрахоспиталним инфекцијама. 13. Значај инфекција на хирургији. Фактори ризика за инфекције оперативног мјеста и могућности превенције. Тимски рад у превенцији и сузбијању инфекција оперативног мјеста. 14. Значај болничких инфекција мокраћног система. Фактори ризика за настанак болничких инфекција мокраћног система и могућности превенције. Превенција и сузбијање инфекција мокраћног система. 15. Карактеристике болничких инфекција изазваних бактеријом <i>C. Difficile</i>. Мјере превенције дијареја изазваних бактеријом <i>C. difficile</i>. 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)		
Дрндаревић Д, Јанковић С.	Болничке инфекције. Дефиниције. Приручник 1. Београд: Институт за заштиту здравља Србије „Др Милан Јовановић Батут“, 1998		1998	7-143		
Јанковић С, Мијовић Б, Бојанић Ј, Јандрић Љ	Епидемиологија, Бања Лука: Медицински факултет, Фоча: Медицински факултет, 2015.		2015	122-126		

Дрндаревић Д, Букумировић К, Милић Н.	Болничке инфекције – Епидемиолошки надзор. Приручник 2. Београд: Институт за заштиту здравља Србије „Др Милан Јовановић Батут“, 1999.	1999	7-140	
Stevens B, Wenzel E.	A Guide to Infection Control in the Hospital. International Society for Infectious Diseases, Fifth edition.	2014	1-418	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	студија случаја – групни рад		20	20%
	семинарски рад		20	20%
	Завршни испит			
	тест		50	50%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ИМУНОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-041-8	изборни	VIII	1			
Наставник/ -ци	проф.др Небојша Арсенијевић, редовни професор; доц.др Иван Јовановић, доцент					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀³⁷		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: 1. опише имунске механизме настанка алергијских болести, болести зглобова и мишића, срца и плућа 2. да објасни имунопатогенезу најзначајнијих болести крви и крвотворних органа, хроничних и аутоимунских болести жлезда са унутрашњим лучењем, гастроинтестиналних и хепатобилијарних болести, болести бубрега, неуролошких болести, болести коже и ока 3. да разуме основне механизме имунологије репродукције, имуноског одговора на трансплантате 4. да објасни основне принципе имунофармаколошке терапије, дејства и примене вакцина, моноклонских антитела, имунотоксина и цитокина у превенцији и терапији					
Условљеност	Положени испити из треће године студија					
Наставне методе	Предавања					
Садржај предмета по седмицама	Предавања 1. Рекапитулација знања из базичне имунологије 2. Имунска основа алергијских болести 3. Уртикарија и анафилаксија 4. Болести зглобова и мишића 5. Болести крви и крвотворних органа 6. Болести жлезда са унутрашњим лучењем 7. Гастроинтестиналне болести 8. Хепатобилијарне болести 9. Болести бубрега 10. Неуролошке болести 11. Имунологија репродукције 12. Трансплантација 13. Имунодефицијенције 14. Имунофармаколошка терапија. Вакцине 15. Моноклонска антитела, имунотоксини и цитокинска терапија					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman.	Основна имунологија: функције и поремећаји имуноског система, четврто издање. Datastatus, Београд.			2013		
Helen Chapel, Mansel Haeney, Siraj Misbah, Neil Snowden	Essentials of Clinical Immunology, 6 th edition. Blackwell Publishing Ltd, Massachusetts, USA,			2014		
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента			Бодови	Процент	
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима			30	30%	
тест			20	20%		

	Завршни испит		
	тест	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	МЕНАЏМЕНТ У ЗДРАВСТВУ					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-042-8	изборни	VIII	1			
Наставник/ -ци	доц. др Весна Крстовић Спремо, доцент					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀³⁸	
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> критички и креативно анализира моделе менаџмента квалитета, безбједности и ризика. стекне потребна знања о процесу акредитације здравствених установа, научида процјени могућност и примијени мјере за побољшавање квалитета и безбједности пацијената у пракси. добије основна знања о концепту, класификацијама, карактеристикама и комплексности здравствених система и начина како се они реформишу. разумијенизтеоретскихприступалидерству; препозна методе лидерства истилова руковођења. упозна се са категоријом медицинског отпада и његовим негативним утицајем на животну средину, те управљањем медицинским отпадом и главним, законским и управљачким темама везаним за ову проблематику 					
Условљеност	Нема условљености					
Наставне методе	Методе које ће се користите у настави: предавања, практичне презентације, студије случаја, консултације, семинарски радови и есеји, провјера стечених знања.					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> Увод у здравствени менаџмент Појам, општи аспекти и развој менаџмента и здравственог менаџмента Функције менаџмента и значај комуникације у здравству Контрола као функција менаџмента у здравству Олучивање и значај доношења одлуке у здравственим установама Менаџмент конфликта, колаборација и тимски рад Менаџмент и радна мотивација у здравству Вођство као функција менаџмента у здравству Планирање и развој здравствене организације и мјерење перформанце здравственог система Квалитет здравствене заштите, Вепстаркong и организационе промјене у здравственим отганизацијама Здравствени пројекат - управљање медицинским отпадом и управљање у неповољним условима Достигнућа, проблеми, дилеме и значај здравственог менаџмента Карактеристике и значај успјешног менаџера у здравству Менаџмент на појединим нивоима здравствене заштите Ставови дилеме и проблеми у вези са едукацијом из здравственог менаџмента – међународна здравствена сарадња 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Мићевић П.	Здравствени Менаџмент, Комора здравствених установа Србије, Београд, 2008.	2008	2-359			
Јаковљевић Ђ, и Груић В.	Менаџмент у здравственим установама, Европски центар за мир и развој (ЕСРD) Универзитета за мир UN, Београд	1998.	39-107			
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Миловић, Љ.	Организација здравствене неге са менаџментом	2003	51-137			

	Научна КМД, Београд		
Обавезе, облици провере знања и оцењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима	10	10%
	семинарски рад	5	5%
	студија случаја – групни рад	5	5%
	тест/ колоквијум	30	30%
	Завршни испит		
	писмени	50	50%
УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	03.11 2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	IV година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ФАРМАКОКИНЕТИКА И РАЦИОНАЛНА ФАРМАКОТЕРАПИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-043-8	изборни	VIII	1			
Наставник/ -ци	проф. др Слободан Миловановић, редовни професор; проф. др Милош Стојиљковић, редовни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀³⁹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	Предавања: 1. Студент ће бити оспособљен за разумјевање варијабилности терапијског одговора као посљедице фармакокинетичке варијабилности и примјену принципа клиничке фармакокинетике у тумачењу и индивидуализациј режима дозирања. 2. Препознавање варијабилности терапијског одговора као посљедице фармакокинетичке варијабилности и примјена принципа клиничке фармакокинетике у тумачењу измјерених вриједности у плазми пацијента. 3. Савладавањем овог предмета студент стиче основна знања о примјени клиничко-фармаколошких принципа у терапији, праћењу, регистрацији и тумачењу нежељених ефеката лијекова; 4. Студенти у оквиру у овог изборног предмета научити о специфичностима лијечења неких болести и ургентних стања.					
Условљеност						
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари и колоквијуми					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: 1. Задаци клиничке фармакокинетике, фармакокинетички модели, фармакокинетичке интеракције и њихов значај у пракси; 2. Начини прилагођавања режима дозирања лијекова, индивидуализација терапије и праћење терапијског ефекта лијека на основу фармакокинетичких параметара; 3. Клинички значај модулатије биотрансформације и елиминације лијекова; 4. Значај фармацеутских формулација за терапијски ефекат лијека, варијабилност терапијског одговора као последица фармакокинетичке варијабилности лијека. 5. Клиничка фармакокинетика у пацијената са инсуфицијенцијом бубрега и јетре; 6. Клиничка фармакокинетика у гојазних и геријатријских пацијената; 7. Клиничка фармакокинетика у жена, трудница, дојиља и педијатријских пацијената. 8. Принципи рационалне фармакотерапије на основу клиничких доказа; 9. Фармакоэкономики принципи у одлучивању о рационалној терапији; концепт идентификације и рјешавања проблема у вези са примјеном лијека, праћења и евалуације терапије у циљу обезбјеђења жељених исхода лијечења; 10. Биљни лијекови са психотропним дејством, мјере опреза, интеракције са лијековима и храном 11. Клиничко испитивање аналетика и принципи лијечења бола; 12. Клинички значајне интеракције антиепилептика и других лијекова у циљу избегавања њихових нежељених ефеката; 13. Антипаркинсонизи у терапији поремећаја покрета, могућности лијечења Алцхајмерове болести; 14. Регулација поремећаја метаболизма калцијума и шећера и евалуација терапије у циљу обезбјеђења жељених исхода код пацијента; 15. Садшњост и будућност примјене токолитика.					

Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
1. Покрајац М	Фармакокинетика. 4. издање. Београд: Универзитет у Београду - Фарм ацеутски факултет	2012		
2. Dhillon S, Kostrzewski A	Clinical pharmacokinetics. 1st ed. London: Pharmaceutical Press	2006		
3. Winter M.	Basic clinical pharmacokinetics. 5th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2009. 3. Murphy J. Clinical pharmacokinetics – pocket reference. 5th ed. Maryland: American Society of Health-System Pharmacists	2011		
4. Bauer LA	Applied clinical pharmacokinetics, 2nd ed. London: McGraw-Hill Medical	2008		
5. Варагић В, Милошевић М	Фармакологија. XXII издање. Београд: Елит Медика	2010		
6. Katzung BG	Basic & Clinical Pharmacology. 12th ed. New York: Lange Medical Books, McGraw-Hill Medical Publishing Division	2012		
Обавезе, облици провере знања и оцењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%
	семинарски рад		30	30%
	Завршни испит			
	завршни испит (тест/усмени/ писмени)		50	50%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

V ГОДИНА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисанеакадемске студије	V година студија				
Пун назив предмета	ХИРУРГИЈА					
Катедра	Катедра за хируршкегране, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-044-9, ME-04-1-044-10	обавезан	IX, X	27			
Наставник/ -ци	проф. др Вељко Марић, редовни професор; проф. др Никола Гаврић, редовни професор; проф. др Душко Васић, редовни професор; проф. др Радован Цвијановић, редовни професор; проф. др Миломир Нинковић, редовни професор; проф. др Радојица Јокић, редовни професор; проф. др Зоран Радовановић, ванредни професор; проф. др Предраг Алексић, ванредни професор; доц. др Златко Максимовић, доцент; доц. др Сениша Којић, доцент; доц. др Сања Марић, доцент; доц. др Радмил Марић, доцент; доц. др Вјеран Саратлић, доцент; доц. др Миљивоје Достих, доцент; доц. др Дражан Ерић, доцент; доц. др Максим Ковачевић, доцент; доц. др Милорад Бијеловић, доцент;					
Сарадник/ -ци	мр.сц др Раде Милетић, виши асистент; мр.сц др Ненад Лаловић, виши асистент; др Далибор Потпара, клин. сар, др Александар Супић, клин. сар, др Сенка Милић, клин. сар, др Ђорђе Вељковић, клин. сар, др Вања Старовић, клин. сар, др Зоран Шаренац, клин. сар, др Борко Давидовић, клин. сар.					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S_0^{40}		
П	В	СП	П	В	СП	S_0
5	7	2.66	5*15*0.9	7*15*0.9	2.66*15*0.9	0.9
5	6	2.66	5*15*0.9	6*15*0.9	2.66*15*0.9	0.9
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 5*15 + 7*15 + 2.66*15 = 220 5*15 + 6*15 + 2.66*15 = 205			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 5*15*0.9 + 7*15*0.9 + 2.66*15*0.9 = 199 5*15*0.9 + 6*15*0.9 + 2.66*15*0.9 = 186			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 425 + 385 = 810; сати						
Исходи учења	1. Студент треба да овлада основним комуникационим вјештинама са пацијентима, родбином пацијената и колегама, начелима тимског рада, основама етичности. 2. Студент треба да овлада специфичностима узимања анамнезе и физикалног прегледа хируршког болесника 3. Током похађања наставе студентистичуване опходна знања из области патогенезе, клиничке слике терапије болести и стања адултне популације из свих области Хирургије 4. Посебно пажња посвећена је значајној превентивно-медицинских поступака. 5. Током похађања практичног дјела студент овладава клиничким вјештинама из свих области хирургије, прегледом пацијената, дијагностичким и диференцијално дијагностичким процедурама, интерпретацијом ртг снимака, упознаје се са интерпретацијом налаза, ендоскопских процедура, акутном збринјаванју повријеђених пацијената и других акутних хируршких стања.					
Условљеност	(описати услове који морају бити задовољени да би се предмет слушао и полагао)					
Наставне методе	Предавања, практичне вјежбе, ПБЛ сесије, рад на фантомима, прикази случајева, семинари, коришћење софтвера за симулације, консултације					
Садржај предмета по седмицама	ПРОГРАМ ТЕОРИЈСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ХИРУРГИЈЕ Увод у хирургију, општи принципи 1. Увод (2 часа) 2. Методе хируршке профилаксе (1 час) 3. Хируршке инфекције (2 часа) 4. Повреде, крвављење и хемостаза (3 часа) 5. Хируршка рана, трансплантација ткива (2 часа) Анестезија, реанимација и терапија бола 6. Анестезија и аналгезија (2 часа) 7. Анестезија и аналгезија, баланс воде и електролита (1 час)					

8. Кардиопулмонална реанимација (2 часа)
9. Шок и трансфузија (2 часа)
10. Основни принципи хируршке дијагностике (3 часа)
11. Преоперативна припрема и постоперативно лијечење (2 часа)

Васкуларна и кардиохирургија

12. Хирургија срца и великих крвних судова (2 часа)
13. Плућна емболија (1 час)
14. Перикард, тумори срца, срчане мане. Основи електростимулације (3 часа)
15. Хирургија периферних крвних судова, хируршки коректибилна хипертензија (8 часова)

Абдоминална хирургија

16. Хирургија једњака и дијафрагме (2 часа)
17. Ендокрина хирургија – штитаста и параштитаста жлијезда (2 часа)
18. Трбушни зид (2 часа)
19. Акутни абдомен (3 часа)
20. Манифестације дигестивних обољења, желуцац и дуоденум (5 часова)
21. Танко цријево, апендикс, илеус (5 часова)
22. Хирургија колона, ректум и анус (5 часова)
23. Хирургија јетре (5 часова)
24. Жучна кеса и жучни путеви, панкреас и слезина (3 часа)
25. Ендокрина хирургија – ендокрини панкреас, надбубрег (2 часа)
26. Ретроперитонеум (2 часа)
27. Онколошка хирургија (3 часа)

Пластична и реконструктивна хирургија

28. Пластична и реконструктивна хирургија (4 часа)
29. Онколошка хирургија (1 час)

Грудна хирургија

30. Грудна хирургија – увод и основи принципи (5 часова)
31. Грудна хирургија – повреде грудног коша, оболјенја плућа (5 часова)
32. Грудна хирургија – пнеумоторакс, торакална дренажа (3 часа)

Урологија

33. Простата, тумори у урологији (5 часова)
34. Семиологија уролошких обољења дијагностичке методе у урологији, тбц, уролитијаза (5 часова)
35. Инфламаторни процеси уротракта (2 часа)
36. Андрологија, повреде урогениталног система трансплантација бубрега (3 часа)

Ортопедија и трауматологија

37. Ортопедија, коштано - зглобне инфекције, развојна обољења (5 часова)
38. Остеопороза, тумори, обољења кичме, обољења кука, кољена и стопала (5 часова)
39. Трауматологија, кичмени стуб, карлица и кук, доњи екстремитет (5 часова)
40. Артроскопије, реплантације, савремени принципи лијечења прелома (3 часа)
41. Хирургија масовних несрећа и ванредних околности (3 часа)

Неурохирургија

42. Цереброваскуларне болести тумори цнс-а (2 часа)
43. Кичма и кичмена мождина, конгениталне аномалије цнс-а (3 часа)
44. периферни нерви (2 часа)
45. Инфекција цнс-а, хирур. бола, функционална неурохирургија (2 часа)
46. Повреде главе и мозга (2 часа)

Дјечија хирургија

47. Дјечија хирургија – увод, грудни кош, конгениталне аномалије (3 часа)
48. Дјечија хирургија – дјечија ортопедија и трауматологија (2 часа)
49. Дјечија хирургија – урологија, абдоминална хирургија, торакална и кардио, ургентна станја (5 часова)

ПРОГРАМ ПРАКТИЧНЕ НАСТАВЕ ИЗ ХИРУРГИЈЕ

Увод у хирургију, општи принципи

- 1 Уводне вјежбе, Методе хируршке профилаксе , Хируршке инфекције (7 часова)
- 2 Повреде, хируршка рана, Крвављење и хемостаза ,Трансфузија крви (7 часова)

- Анестезија, реанимација и терапија бола**
- 3 Трансплантација ткива, Хирургија тумора, Анестезија и аналгезија (7 часова)
- 4 Баланс воде и електролита,Кардиопулмонална реанимација, Шок (7 часова)

- Васкуларна и кардиохирургија**
- 5 Хирургија једњака и дијафрагме, Хирургија срца и великих крвних судова, Плућна емболија(7 часова)
- 6 Перикард, тумори срца, срчане мане,основи електростимулације, Хирургија периферних крвних судова, хируршки коректибилна хипертензија(7 часова)

- Абдоминална хирургија**
- 7 Трбушни зид , Ендокрина хирургија(7 часова)
- 8 Акутни абдомен, Манифестације дигестивних обољења, желудац и дуоденум(7 часова)
- 9 Танко цријево, апендикс, илеус , Хирургија колона (7 часова)
- 10 Ректум и анус, хирургија јетре(7 часова)
- 11 Жучна кеса и жучни путеви, Панкреас и слезена(7 часова)

- Пластична и реконструктивна хирургија**
- 12 Пластична и реконструктивна хирургија, Онколошка хирургија (7 часова)

- Грудна хирургија**
- 13 Грудна хирургија (4 часа)

- Урологија**
- 14 Урологија, семиологија уролошких обољења, дијагностичке методе у урологији(3 часа)
- 15 Урологија, ТБЦ урогениталног тракта, калкулоза уринарног тракта,Урологија, тумори, Урологија, простата(7 часова)
- 16 Урологија, андрологија, инфламаторни процеси уротракта,повреде, трансплантација бубрега(7 часова)

- Ортопедија и трауматологија**
- 17 Ортопедија, дијагностика, принципи и методе лијечења,коштано-зглобна инфекција, развојна обољења,остеопороза, тумори костију и хрскавице (6 часова)
- 18 Ортопедија, обољења кичменог стуба, обољења кука, колјена и стопала (6 часова)
- 19 Трауматологија, увод , горњи и донји екстремитет (6 часова)
- 20 Труаматологија, шака, кичмени стуб, карлица, кук, савремене методе и могућности лијечења прелома (6 часова)

- Неурохирургија**
- 21 Неурохирургија, повреде главе и мозга,хирургија бола, функционална неурохирургија (6 часова)
- 22 Неурохирургија. Тумори,цереброваскуларне болести,кичма и кичмена мождина (6 часова)
- 23 Неурохирургија, конгениталне аномалија ЦНС-а,инфекције ЦНС-а,периферни нерви(6 часова)

- Дјечија хирургија**
- 24 Дјечија хирургија, физикални преглед, дијагностика, преоперативнаприпрема и постоперативна њега, Анестезија и реанимација у дјечијој доби,Дјечија хирургија, реконструктивна хирургија код дјеце(6 часова)
- 25 Дјечија хирургија, кардиохирургија, грудни кош, траума,патологија ингвиналног канала (6 часова)
- 26 Дјечија хирургија, неонатална хирургија,хируршка онкологија(6 часова)
- 27 Урологија, Тумори,Дјечија хирургија, трауматологија коштано-зглобног система, ортопедија(6 часова)
- 28 Дјечија хирургија, урологија,Дјечија хирургија, kongenitalne malformacije urotakta , vezikouretralni refluksi i obstruktivne uropatije u razvojnou dobu (6 часова)
- 29 Дјечија хирургија, ургентна стања (3 часа)
- Ургентна станја**
- 30 Хирургија масовних несрећа и ванредних околности (9 часова)
- 31 Грудна хирургија, ургентна стања, Урологија, ургентна стања (6 часова)

Обавезна литература

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Драгослав Стевовић	Хирургија		

Живан Максимовић	Хирургија			
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	тест/ колоквијум		10	10%
	. практични рад		20	20%
	Завршни испит			
	практични		10	10%
	усмени		50	50%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	ПЕДИЈАТРИЈА					
Катедра	Катедра за интерну медицину и педијатрију, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-045-9; ME-04-1-045-10	обавезан	IX, X	12			
Наставник/ -ци	проф. др Радован Богдановић, редовни професор; проф. др Ида Јовановић, редовни професор; проф. др предраг Минић, редовни професор; проф. др Ранка Мирковић, ванредни професор; проф. др Дејан Бокоњић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци	мр сц. др Биљана Милинковић, виши асистент; мр сц. др Владимир Турунташ, виши асистент; мр сц. др Тања Гавриловић-Елез, виши асистент; др Горан Поповић, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴¹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
3	4	1	3*15*0.6	4*15*0.6	1*15*0.6	0.6
2	4	1	2*15*0.6	4*15*0.6	1*15*0.6	0.6
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15 + 4*15 + 1*15 =120 2*15 + 4*15 + 1*15 =105			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15*0.6+4*15*0.6 +1*15*0.6 =72 2*15*0.6+4*15*0.6 +1*15*0.6= 63			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 225 + 135 = 360 сати семестрално						
Исходи учења	<p>Основни циљеви наставе педијатрије су упознавање и усвајање знања студената медицине са специфичностима популације узраста од рођења до 18 година (усвајање знања о расту, развоју и исхрани), те усвајање знања и овладавање клиничким вјештинама везано са клиничку слику, диференцијално дијагностичке процедуре и терапију болести овог узраста.</p> <p>Током похађања наставе студенти стичу сва неопходна знања из области патогенезе, клиничке слике и терапије болести и стања која се јављају код дјеце. Посебна пажња посвећена је значају превентивно медицинских поступака као и правилној диференцијалној дијагнози.</p> <p>Студент треба да овлада основним комуникационим вјештинама са дјецом, родитељима и колегама, специфичностима узимања анамнезе, физикалног прегледа, давања терапије дјечи, тимском раду и вјештинама управљања, основама етичности у раду са дјецом.</p> <p>Планирање и извођење вакцинације и рад у савјетовалиштима за дјецу и омладину су такође важне вјештине које студент мора посједовати.</p> <p>Могућност узимања неопходних анамнестичких података у педијатрији Коришћење адекватног физикалног прегледа дјеце Познавање и употреба основних дијагностичких и терапијских процедура и протокола у раду са дјецом Познавање медицинске документације и прописивања адекватних доза лијекова и дијагностичко терапијских процедура Посједовање комуникационих вјештина са пацијентима, особљем и колегама Посједовање вјештина за рад у тиму Коришћење основних етичких принципа у раду са пацијентима и поштовање права пацијената и приватности Чување љекарске тајне Посједовање довољног знања из медицинских базичних наука са раумијевањем клиничког рада Критичка евалуација и примјена педијатрије засноване на доказима у дијагностици и лијечењу пацијената</p>					
Условљеност	Нема условљености					
Наставне методе	Предавања, практичне вјежбе, ПБЛ сесије, рад на фантомима, прикази случајева, семинари, коришћење софтвера за симулације, консултације					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод педијатрија, значај педијатрије. 2. Особитости раста и развоја у адолесценцији, најчешћи проблеми адолесцената и њихових родитеља, Морбидитет, морталитет, ризична понашања, Поремећај исхране у адолесценцији 3. Социјална и превентивна педијатрија. 4. Раст и развој дјеце.Процена раста и развоја. Патологија раста и развоја 5. Клиничка генетика.Хромозоми и гени,Типови наслеђивања и наслеђне болести,, Конгениталне 					

	<p>аномалије, Генетско савјетовалиште, Пренатална дијагностика. Неонатални скрининг. 6. Урођени поремећаји метаболизма. Рахитис, Поремећаји метаболизма масти, угљичних хидрата и протеина. 7. Хомеостаза, поремећаји метаболизма воде и електролита. 8. Исхрана малог дјетета. природна исхрана, Кравље млијеко, Исхрана прематуруса Вјештачка исхрана, мјешовита исхрана. 9. Исхрана школског и предшколског дјетета. Поремећаји исхране. 10-11. Неонатологија. адаптација новорођенчета на екстраутерини живот , Породјанетраума, карактеристике рочног и превремено рођеног новорођенчета , Новорођеначка жутица, Хеморагијска болест новорођенчета, новорођеначке инфекције, поремећаји дисања, ХИЕ. 12. Клиничка имунологија. 13. Алергологија. Уртикарија, Квинкеов едем, Атопијски дерматитис ,Превенција алергијских болести. 14-15. Респираторни систем и туберкулоза. Особености дисајних путева у дјеце, Обољења горњих и доњих дисајних путева. Туберкулоза плућа. БЦГ вакцинација. 15-16 Кардиоваскуларни систем. Фетална циркулација, срчане мане (клиничка слика, дијагноза, терапија Реуматска грозница, бактеријски ендокардитис, болести срчаног мишића, поремећаји срчаног ритма и провођења. 17. Болести везивног ткива. 18. Хематолошка обољења. Анемије , Поремећаји хемостазе, Скрининг хемостазе, Тромбоцитопеније, Коагулопатије, Васкулопатије, Увећање лимфних чворова у дечјем узрасту, Акутне леукемије. 19. Малигна обољења. Онкологија, Лимфоми, солидни тумори. 20-21. Дигестивни систем. болести горњег и доњег гастроинтестиналног тракта, и интестиналне паразитозе, рецидивирајући абдоминални бол, хепатологија, Некоњуговане хипербилирубинемие (жилберов синдром), коњуговане хипербилирубинемие, хронични хепатитиси. 22-23. Нефрологија. Инфекције бубрега и уринарног система, Везикоуретарни рефлукс, рефлуксна нефропатија и ренопротективна терапија, Гломерулске болести примарне, Акутна и хронична бубрежна инсуфицијенција. 24-25 Ендокринологија. Дијабетес меллитус. Терапија и превенција. конгенитална хипотиреоза, Хасхимототиреоидитис, хипертироеса. Поремећаји надбубрежне жлезде, остали ендокринолошки поремећаји. 25-26 Неурологија. Нормални психомоторни развој Пароксизмални неепилептички поремећаји дјетињства, Епилепсије и епилептички синдроми дјетињства, Терапија епилепсије и епи статуса. Главобоље. 27. Неуромускуларне болести. 28. Болести скелета. 29. Ургентна педијатрија. Кардиопулмонална – церебрална реанимација у педијатрији,, Реанимација и терапијски поступци у појединим специфичним стањима у педијатрији. 30. Фармакотерапија: Фармакокинетика и фармакодинамика код дјеце, дозе лијекова код дјеце, лијекови и дојење, неопходност узимања анамнезе лијекова,</p>			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Степановић П.	Педијатрија, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.	2001		
Перишић В, Јанковић Б.	Педијатрија уџбеник за студенте медицине, Београд	2010	586	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Мардешкић Д.	Педијатрија, Загреб	2003	1165	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%
	студија случаја – групни рад		10	10%
	практични рад		20	20%
	Завршни испит			
	практични		25	25%
усмени		25	25%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	ГИНЕКОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за хируршке гране, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-046-9, ME-04-1-046-10	обавезан	IX, X	10			
Наставник/ -ци	проф. др Владимир Бошковић, ванредни професор; проф. др Слободан Арсенијевић, редовни професор					
Сарадник/ -ци	мр сц.др Радиславка Лечић, виши асистент; мр сц.др Владимир Чанчар виши асистент. др Милош Ђерић, виши асистент; др Раденко. Ивановић, клин сар.					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴²		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	3	1	2*15*0,66	3*15*0,66	1*15*0,66	0,66
2	3	1	2*15*0,66	3*15*0,66	1*15*0,66	0,66
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15+3*15+1*15 =90 2*15+3*15+1*15=90			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*0,66+ 3*15*0,66+1*15*0,66=59,4 2*15*0,66+ 3*15*0,66+1*15*0,66=59,4			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 180+120 = 300 сати						
Исходи учења	1. (савладавањем овог предмета студент ће моћи/ бити оспособљен да: ... мин. 4 исхода) 2. Овладавање знањем из области Гинекологије и акушерства ,сходно наставном плану и програму 3. Знање о основним поступцима током порођаја и мјерама које се могу предузети 4. Познавање основних поступака збрињавања крварења вагиналног поријекла.					
Условљеност	Упис у Пету(5) годину студија на Медицинском факултету					
Наставне методе	Предавања и вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	Предавања: 1. Женски полни органи 2. Сексуални хормони 3. Менструални циклус 4. Пубертет и менопауза 5. Ендометриоза 6. Планирање породице и контрацепција 7. Прекид трудноће 8. Инфертилитет 9. Инфекције и инфламација доњег гениталног тракта 10. Инфекције и инфламација горњег гениталног тракта 11. Бенигни и малигни тумори вулве ,уретре и вагине 12. Бенигни и малигни тумори цервикса 13. Бенигни и малигни тумори утеруса 14. Бенигни и малигни тумори оваријума и јајовода 15. Гениталне повреде и фистуле,пролапс утеруса, цистокела.Интерсексуалност, психосоматика у гинекологији и сексуални проблеми 16. Дијагностичке процедуре у гинекологији 17. Оплодња 18. Ембрион и фетус 19. Плацента, пупчаник , плодова вода 20. Трудноћа 21. Порођај 22. Пуерперијум 23. Неправилности порођаја 24. Повред порођајног пута 25. Крварење у трудноћи 26. Гестозе, шок у акушерству 27. Рх и АБО алоимунизација 28. Застој раста плода 29. Инвазивне методе у перинатологији 30. Савјетовалиште за труднице. Психосоматика у трудноћи					

	Вјежбе: 1. Женски полни органи 2. Сексуални хормони 3. Менструални циклус 4. Пубертет и менопауза 5. Ендометриоза 6. Планирање породице и контрацепција 7. Прекид трудноће 8. Инфертилитет 9. Инфекције и инфламација доњег гениталног тракта 10. Инфекције и инфламација горњег гениталног тракта 11. Бенигни и малигни тумори вулве, уретре и вагине 12. Бенигни и малигни тумори цервикса 13. Бенигни и малигни тумори утеруса 14. Бенигни и малигни тумори оваријума и јајовода 15. Гениталне повреде и фистуле, пролапс утеруса, цистокела. Интерсексуалност, психосоматика у гинекологији и сексуални проблеми 16. Дијагностичке процедуре у гинекологији 17. Оплодња 18. Ембрион и фетус 19. Плацента, пупчаник, плодова вода 20. Трудноћа 21. Порођај 22. Пуерперијум 23. Неправилности порођаја 24. Повред порђајног пута 25. Крварење у трудноћи 26. Гестозе, шок у акушерству 27. Рх и АБО алоимунизација 28. Застој раста плода 29. Инвазивне методе у перинатологији 30. Савјетовалиште за труднице. Психосоматика у трудноћи		
Обавезна литература			
Аутор/ и	Година	Странице (од-до)	
Проф .др Д.Плећаш и сар.	2006.год	1-480	Гинекологија и акушерство
Допунска литература			
Аутор/ и	Година	Странице (од-до)	Назив публикације, издавач
Врста евалуације рада студента			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама је обавезно		25
	. практични рад		25
	Завршни испит		
	практични		25
	усмени		25
УКУПНО		100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	ФИЗИКАЛНА МЕДИЦИНА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА					
Катедра	Катедра за хируршке гране, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-047-10	обавезни	X	3			
Наставник/ -ци	доц. др Катарина Парезановић Илић, доцент					
Сарадник/ -ци	мр сц. др Душана Буквић, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴³		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 2*15 + 0*15 = 45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 45 + 45 = 90 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> користити физикалне агенсе у превенцији, терапији и рехабилитацији моћи одредити индикације и контраиндикације за примјену физикалних агенаса сачинити план рехабилитације за ортопедска и посттрауматска стања сачинити план рехабилитације за реуматолошка обољења. 					
Условљеност	-					
Наставне методе	Предавања, видео бим презентације, клиничке вјежбе, семинари, студија случаја					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> физикални агенси – фототерапија, магнетотерапија, термотерапија, криотерапија, хидротерапија и балнеотерапија, електротерапија по групама, техника примјене лијекова галванском струјом, ултразвучна терапија, кинезиологија и кинезитерапија, клинички преглед у физијатријској пракси, план рехабилитације ортопедских болесника, план рехабилитације реуматолошких болесника, рехабилитација лезија централног и периферног моторног неурона, рехабилитација пулмолошких и кардиоваскуларних обољења, процес протетичке рехабилитације, хабилитацијски и рехабилитацијски процес код дјецe. 					
Садржај предмета по седмицама	Вјежбе <ol style="list-style-type: none"> физикални агенси – фототерапија – приказ апарата и примјена, магнетотерапија – приказ апарата и примјена, термотерапија, криотерапија – приказ апарата и примјена, хидротерапија и балнеотерапија – приказ и примјене процедуре, електротерапија по групама – приказ апарата и примјена, техника примјене лијекова галванском струјом – приказ технике, ултразвучна терапија – приказ апарата и примјена, кинезиологија и кинезитерапија – групни и индивидуални рад, клинички преглед у физијатријској пракси – општи и индивидуални аспекти - приказ, план рехабилитације ортопедских болесника – приказ случаја, план рехабилитације реуматолошких болесника – приказ случаја, рехабилитација лезија централног и периферног моторног неурона – приказ случаја, рехабилитација пулмолошких и кардиоваскуларних обољења – приказ случаја, процес протетичке рехабилитације – приказ ортоза, протеза и помагала, хабилитацијски и рехабилитацијски процес код дјецe – приказ случаја. 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)		
Јевтић М.	Физикална медицина и рехабилитација, Медицински факултет у Крагујевцу		1999.	1 - 669		
Допунска литература						

Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Јевтић М.	Клиничка кинезитерапија, Медицински факултет у Крагујевцу	2001.	76 - 88	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима		10	10%
	присуство вјежбама		10	10%
	студија случаја – групни рад		10	10%
	семинарски рад		20	20%
	Завршни испит			
	усмени	50	50%	
	УКУПНО	100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	СОЦИЈАЛНА МЕДИЦИНА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-048-9	обавезан	IX	3			
Наставник/ -ци	доц.др Оливера Радуловић, доцент					
Сарадник/ -ци	др Данијела Радуловић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴⁴	
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 2*15 + 0*15 = 45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 45+45=90 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи да: 1. активно учествује у унапређењу здравственог стања становништва применом стратегије и различитих облика здравствене заштите 2. спроводи програме промоције здравља у заједници 3. овлада тимским радом 4. самостално израђује здравствено-васпитне програме 5. води основну медицинску документацију и евиденцију					
Условљеност	Нема услова за слушање и полагање предмета					
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари и консултације					
Садржај предмета по седмицама	Предавања 1.2. Модели здравља и болести у концепту јавног здравља 3.4. Здрави стилови живота. Промоција здравља у породици 5.6. Менаџмент у здравству. Тимски рад 7.8. Промоција здравља у заједници. Здравствене потребе и садржаји 9.10. Методе рада у здравственом васпитању и промоцији здравља. Здравствено-васпитна средства 11.12. Међународна здравствена сарадња. Стратегије Светске здравствене организације „Здравље за све до 2000.године“ и „Здравље за све у 21.вијеку“ 13.14. Здравствено планирање и програмирање. Међународна класификација болести и повреда 15. Здравље младих и најзначајнији фактори ризика Вјежбе 1.Анализа социјалних болести 2.Мјерење здравља 3.Системи здравствене заштите (финансирање система, модели плаћања даваоцима услуга, здравствено осигурање) 4.Медицинска документација и евиденција 5. Квалитет здравствене заштите (концепти, показатељи, стално унапређење квалитета) 6.Здравствено васпитање I (израда здравствено васпитног средства) 7.Здравствено васпитање II (израда здравствено васпитног програма) 8.Промоција здравља појединих категорија становништва (одојчади и деце предшколског узраста, деце у основној школи, деце у средњој школи, жена генеративног доба, старог становништва, маргинализованих група, породице, радника, студената) 9.Здравствено васпитање у превенцији социјалних болести (кардиоваскуларних болести, алкохолизма, наркоманије, пушења, заразних болести, АИДС-а и полно преносивих болести, туберкулозе, повреда) 10.Промоција здравих стилова живота (правилне исхране, контрола стреса, физичка активност и утицаји на здравље, промоција репродуктивног здравља, промоција планирања породице) 11.Припрема, организација и извођење кампање о промоцији здравља					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Јовић С. уредник	Социјална медицина са епидемиологијом и хигијеном, Ниш	2011.				

Симић С. уредник	Социјална медицина, Медицински факултет Универзитета у Београду	2012.		
Тимотић Б, Јањић М, Башић С, Јовић С, Милић Ч.	Социјална медицина, Веларта, Београд	2000.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провере знања и оцењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20 %
	позитивно оцењен сем. рад		10	10 %
	практични рад		20	20%
	Завршни испит			
	тест/усмени		50	50%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ОНКОЛОГИЈА					
Катедра	Интерна медицина и педијатрија, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-049-10	обавезни	X	3			
Наставник/-ци						
Сарадник/ - ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴⁵		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15+ 2*15+ 0*15=45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1+ 2*15*1+ 0*15*1=45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 45+45 = 90 сати семестрално						
Исходи учења	Основни циљеви едукације из предмета Клиничка онкологија су упознавање студенета са пореклом и настанком малигне ћелије, са начином ширења малигнух тумора, епидемиологијом и етиологијом истих, са могућностима раног откривања малигнух тумора и премалигнух лезија, дијагностиком и хистолошком потврдом малигнух тумора. Неопходно је упознавање студената са начином тимског рада у планирању онколошког лечења, врстама лечења и оно што је од великог значаја је препознавање компликација која настају током лечења болесника са малигнух туморима. Такође, веома значајно је и упознавање са основним принципима палијативне неге. Развоја критичког мишљења и способности за научно-истраживачки рад.					
Условљеност						
Наставне методе	Предавања, вјежбе и семинари					
Садржај предмета	<p>Предавања:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порекло и биологија малигне ћелије 2. Карциногенеза и генска предиспозиција 3. Епидемиологија малигнух тумора 4. Етиологија малигнух тумора 5. Рано откривање малигног тумора, дијагноза и патологија карцинома 6. Одређивање проширености обољења и принципи лечења 7. Одређивање проширености обољења и принципи лечења 8. Хируршки принципи лечења 9. Основни принципи радиотерапије 10. Основни принципи системског лечења 11. Основни принципи системског лечења 12. Ургентна стања у онкологији 13. Ургентна стања у онкологији 14. Компликације онколошког лечења 15. Паранеопластични синдром <p>Вјежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основни принципи раног откривања тумора и превенција тумора 2. Основни принципи раног откривања тумора и превенција тумора 3. Основни принципи интернистичких процедура онколошке дијагностике, одређивање стадијума болести и лечења болесника 4. Основни принципи интернистичких процедура онколошке дијагностике, одређивање стадијума болести и лечења болесника 5. Основни принципи интернистичких процедура онколошке дијагностике, одређивање стадијума болести и лечења болесника 6. Основни принципи интернистичких процедура онколошке дијагностике, одређивање стадијума болести и лечења болесника 7. Основни принципи интернистичких процедура онколошке дијагностике, одређивање 					

	стадијума болести и лечења болесника			
	8. Основни принципи хирушког-онколошког лечења			
	9. Основни принципи хирушког-онколошког лечења			
	10. Основни принципи хирушког-онколошког лечења			
	11. Основни принципи хирушког-онколошког лечења			
	12. Основни принципи хирушког-онколошког лечења			
	13. Палијативно збрињавање онколошког болесника			
	14. Палијативно збрињавање онколошког болесника			
	15. Онколошка рехабилитација			
ХОбавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
	У припреми			
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Семир Бешлија, Дамир Врбанец	Интернистичка медицинска онкологија	2014		
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима		7.5	7.5%
	присуство вјежбама		17.5	17.5%
	семинарски рад		10	10%
	колоквијум		15	15%
	Завршни испит			
	практично рјешавање проблема		20	20%
	тест		30	30%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	ГЕРИЈАТРИЈА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-050-9	изборни	IX	1			
Наставник/ -ци	проф.др Маја Рачић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴⁶		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15+15= 30 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: 1. опише специфичности комуникације са особама старије животне доби 2. опише најчешће геронтолошке проблеме и њихов менаџмент 3. опише принципе пружања здравствене заштите особама старије доби 4. изведе свеобухватну геријатријску процјену 5. спроводи промоцију здравља и превенцију онеспособљености код старих					
Условљеност	Похађање наставе ће бити у складу са условима за похађање наставе за 5.годину.					
Наставне методе	Предавања, консултације, колоквијум, извјештаји студената о самосталном раду					
Садржај предмета по седмицама	Предавања 31. Биолошке основе старења. Старење и спектар дефицита 32. Специфичности комуникације са особама старије животне доби 33. Свеобухватна геријатријска процјена 34. Презентација болести у старијој доби. Пружање здравствене заштите старима 35. Основи фармакотерапије. Критеријуми за употребу лијекова код старих особа 36. Делиријум 37. Деменција 38. Депресија 39. Слабост. Саркопенија. Поремећаји покрета 40. Процјена ризика за настанак падова 41. Процјена и треман малнутриције код особа старије животне доби 42. Злостављање и занемаривање особа старије животне доби 43. Констипација, фекална импакција, уринарна инконтиненција 44. Промоција здравља код старих особа у заједници. Превенција болести и онеспособљености 45. Етички проблеми у геријатријској медицини. Социјални аспекти код старих особа					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Марић В и сарадници	Геријатрија и њега старих особа, Медицински факултет у Фочи	2009	1-136			
Рачић М и сарадници	Породична медицина, Медицински факултет у Фочи	2010	50-75			
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Кулић М, Рачић М	Геронтологија данас, Медицински факултет у Фочи	2014.				
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%		
	колоквијум 1(приказ случаја)		40	40%		
Завршни испит						

	тест	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	МЕДИЦИНА БОЛА					
Катедра	Катедра за хирурушке гране, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-051-9	изборни	IX	1			
Наставник/ -ци	доц др Сања Марић, доцент; доц др Миливоје Достић, доцент					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴⁷		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15 + 15 = 30 сати семестрално						
Исходи учења	1. (савладавањем овог предмета студент ће моћи/ бити оспособљен да: ... мин. 4 исхода) студент ће бити оспособљен да савлада основе патофизиологије бола 2. самостално процени бол и примени одговарајуће скале за процену бола 3. примени основне дијагностичке методе 4. примени основне терапијске процедуре у односу на врсту болних синдрома					
Условљеност	(описати услове који морају бити задовољени да би се предмет слушао и полагао)					
Наставне методе	(само набројати методе које користите за реализацију облика наставе)					
Садржај предмета по седмицама	Предавања 1. Неуроанатомија болних путева 2. Патофизиологија бола 3. Процена бола 4. Неопиодни аналгетици 5. Опиоидни аналгетици 6. Коаналгетици 7. Нефармаколошке методе лечења бола 8. Акутни бол 9. Постоперативни бол, трауматски бол 10. Висцерални бол 11. Хронични болни синдроми 12. Неуропатски бол 13. Канцерски бол 14. Главобоље и орофацијални бол 15. Бол у односу на специјалне старосне групе					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Вујадин Мујовић.	Bol: Fiziološke osnove i strategija analgezije, 2.ed., <i>Elit medica</i> , Beograd.	2003				
Мујовић VM, Старчевић VP.:	Bol: Fiziološke osnove i mehanizam kontrole. A-Z Book, o.d., Beograd.	2005				
Марко Јукић	Бол, узроци и лијечење, Медицинска наклада Загреб.	2011				
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама		30	30%		
	семинарски рад		20	20%		
Завршни испит						

	тест	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	ПАЛИЈАТИВНА ЊЕГА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-052-9	изборни	IX	1			
Наставник/ -ци	проф.др Маја Рачић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴⁸	
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	0	0	1*15*1	0*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 0*15 + 0*15 = 15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 0*15*1 + 0*15*1 = 15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15+15=30 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> збрине болесника у терминалној фази обољења планира палијативни његу у сарадњи са осталим члановима тима (психолошка, социјална и духовна помоћ) побољша квалитет живота пацијената обољелог од неизлјечивих болести, као и његове породице успостави контролу канцерског бола и осталих симптома болесника пружи подршку пацијенту и породици 					
Условљеност	Похађање наставе ће бити у складу са условима за похађање наставе за 5. годину.					
Наставне методе	Предавања, колоквијум, консултације, извјештаји студената о самосталном раду					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> Основни принципи, организација и филозофија палијативног збрињавања Основи комуникације Саопштавање лоших вијести Етички принципи и најчешће етичке дилеме у клиничкој пракси Процена различитих потреба у палијативном збрињавању Тимски рад и сарадња у палијативном збрињавању Породица Неуролошки и психијатријски симптоми и стања у палијативном збрињавању Хронични бол: процена, основне смјернице и лијекови за лијечење бола. Комплекси бол. Хронична мучнина и повраћање и примјена инјекционих пумпи у палијативном збрињавању. Диспнеја, кашаљ, кожа, фистуле, лимфедем Анорексија/кахексија синдром. Примјена кортикостероида у палијативном збрињавању Опстипација/опструкција цријева. Њега усне шупљине Хитна стања у палијативном збрињавању Збрињавање на крају живота. Смрт и умирање у савременом свијету Туговање. Брига о себи. Етички изазови на крају живота 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Julia Downing	Приручник за студенте из предмета палијативно збрињавање			2013	1-136	
Derek Doyle, Roger Woodruff	The IAHPC Manual of Palliative Care 3rd Edition			2013		
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач			Година	Странице (од-до)	
Снежана Бошковић	Здравствена њега у онкологији			2012.		

	Врста евалуације рада студента	Бодови	Процент
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама	10	10%
	колоквијум 1(приказ случаја)	40	40%
	Завршни испит		
	тест	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год		

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	V година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ПАТОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицинског факултета у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-2-053-9	изборни	IX	1			
Наставник/ -ци	доц. др Мирјана Ћук, доцент, проф. др Радослав Гајанин, редовни професор, проф. др Милан Кнежевић, редовни професор, доц. др Славиша Ђуричић, доцент					
Сарадник/ -ци	др Свјетлана Тодоровић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)	Коефицијент студентског оптерећења S_o^{iv}			
П	В	СП	П	В	СП	S_o
0	1	0	0*15*1	1*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15+1*15+0*15=15			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15*1+1*15*1+0*15*1=15			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 15+15=30 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да правилно анализира патолошка стања у рутинској пракси 2. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да препозна све битне морфолошке карактеристике патолошких стања 3. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да правилно приступа патолошким стањима у клиничкој пракси са проценом могућих ризика 4. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да у пракси препознаје симптоме и знакове болести и предвиђа могуће компликације и могући ток болести 					
Условљеност	-					
Наставне методе	вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	Вјежбе <ol style="list-style-type: none"> 1. Уводни дио 2. Макроскопска дијагностика 3. Приказ интересантних случајева из праксе 4. Приказ интересантних случајева из праксе 5. Приказ интересантних случајева из праксе 6. Приказ интересантних случајева из праксе 7. Приказ интересантних случајева из праксе 8. Приказ интересантних случајева из праксе 9. Приказ интересантних случајева из праксе 10. Приказ интересантних случајева из праксе 11. Приказ интересантних случајева из праксе 12. Приказ интересантних случајева из праксе 13. Приказ интересантних случајева из праксе 14. Семинари 15. Овјера семестра, семинари 					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)		
	-					
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач		Година	Странице (од-до)		
	-					
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент		
	Предиспитне обавезе					
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%		
	семинарски рад		40	40%		
	Завршни испит					
		тест	50	50%		
УКУПНО			100	100 %		
Датум овјере	03.11.2016.год					

VI ГОДИНА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет у					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	ОФТАЛМОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за хируршке гране Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-054-11	обавезан	XI	4			
Наставник/ -ци	проф.др Петар Алексић, редовни професор					
Сарадник/ -ци	мр сц. др Нада Аврам, виши асистент; др Мирјана Гиговић, клин.сар.					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁴⁹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	2	0	2*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 2*15 + 0*15 = 60			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 60			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60 + 60 = 120 сати семестрално						
Исходи учења	. (савладавањем овог предмета студент ће моћи/ бити оспособљен да: ... мин. 4 исхода) 1. Овлада техником прегледа предњег сегмента ока и очног дна (офталмоскопија) 2. Препозна и збрине хитна стања у офталмологији 3. Евртира капак и уклони субтарзално страно тијело 4. Измјери интраокуларни притисак (дигитално и инструментално)					
Условљеност						
Наставне методе	Усмено предавања и вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	Предавања 1. Очни капци 2. Сузни апарат 3. Вежњача 4. Рожњача 5. Беоњача 6. Судовњача 7. Сочиво; Стакласто тијело 8. Мрежњача; Глауком 9. Видни живац; Насљедна обољења ока 10. Социјални значај обољења ока 11. Рефракција и акомодација ока 12. Бинокуларни вид и његови поремећаји 13. Очна дупља 14. Повреде ока и орбите 15. Хитна стања у офталмологији Вјежбе 1. Техника офталмолошког прегледа; Анамнеза 2. Видна оштрина; Преглед очних јабучица 3. Бинокуларни вид; Тестирање бинокуларног вида 4. Мјерење девијације; Тестови мотилитета 5. Преглед очних капака; Преглед сузног апарата 6. Преглед вежњаче; Преглед рожњаче 7. Преглед предње очне коморе; Преглед дужице 8. Преглед сочива; Преглед очног дна (Офталмоскопија) 9. Испитивање видног поља; Мјерење интраокуларног притиска 10. Методе испитивања рефракције; Преглед ока на биомикроскопу 11. Индиректна офталмоскопија; Инструментално мјерење очног притиска 12. Адаптација; Електродијагностика (ЕРГ и ВЕП) 13. Колорни вид; Ехографија 14. Оптичка кохерентна томографија (ОЦТ); Флуоресцеинска ангиографија (ФА) 15. Испитивање рефлекса зенице на свјетлост; Основни терапијски поступци					

Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Слободан Голубовић и сарадници	Офталмологија	2015	1-372	
Милош Јовановић	Основи офталмолошког прегледа са видео приказима офталмолошког прегледа	2013		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		30	30%
	семинарски рад		20	20%
	Завршни испит			
	практични дио и тест		10	10%
	усмени		40	40%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11 2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет у					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	ОТОРИНОЛАРИНГЛОГИЈА СА МАКСИЛОФАЦИЈАЛНОМ ХИРУРУГИЈОМ					
Катедра	Катедра за хируршке гране, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-055-11	обавезан	XI	4			
Наставник/ -ци	проф. др Љвиљана Јаносевић, редовни професор; проф. др Ненад Арсовић, редовни професор; проф. др Ружица Козомара, редовни професор					
Сарадник/ -ци	мр сц. др Синиша Шолаја, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵⁰		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	2	0	2*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 2*15 + 0*15 = 60			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 60			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60 + 60 = 120 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи/ бити оспособљен да 1. Овлада техником прегледа уха, грла и носа 2. Препозна и збрине хитна стања у ОРЛ					
Условљеност						
Наставне методе	Усмено предавања и вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> Отологија и аудиологија: Конгениталне малформације ува и повреде спољашњег ува, преломи темпоралне кости. Акутна запаљења средњег ува и компликације. Отогене компликације. Болести фазијалног живца и обољења лабиринта. Тумори спољашњег, средњег и унутрашњег ува Основи аудиологије и аудиолошке рехабилитације Ринологија: Конгениталне и стечене малформације носа. Повреде лица и носа и фронтобазалне регије. Запаљенски процеси носне дупље и параназалних шупљина. Алергијски процеси носне дупље и параназалних шупљина. Тумори носа и параназалних шупљина. Фарингологија: Тонзиларни проблеми. Акутни х хронични запаљенски процеси. Малигни и бенигни тумори фаринкса Ларингологија, Трахеобронхологија и Фонијатрија: Конгениталне малформације ларинкса. Акутни х хронични запаљенски процеси. Бенигни тумори ларинкса. Малигни тумори ларинкса. Страна тијела ларинготрахеалног стабла и једњака. Основи фонијатрије Максилофазијална хирургија: Урођене и стечене малформације лица Запаљенски процеси усне дупље и језика Запаљенски процеси плувачних жлезда Повреде. Бенигни и малигни тумори плувачних жлијезда усне дупље. <p>Вјежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> Увод у практичну наставу оториноларингологије. Анамнеза ОРЛ болесника, Опрема радног места, Осветљење при прегледу, Преглед ува, Отоскопија, Инспекција, палпација и перкусија Испирање и чишћење ува код хроничних отитиса, Локална терапија спољашњег канала и средњег ува, Чишћење и испирање спољашњег слушног канала, Одстрањивање страних тела из спољашњег слушног канала, Политзеровање тубе, Парацентеза Преглед уста и ждрела. Орофарингоскопија. Инспекција и палпација Палпација лимфних жлезда врата. Преглед носа и параназалних шупљина. Предња риноскопија. Инспекција и палпација Преглед ларинкса и хипофаринкса, Индиректна ларингоскопија и хипофарингоскопија. Задња риноскопија. Инспекција и палпација врата и ларинкса Квантитативно испитивање слуха шапатам и гласним говором. Квалитативно испитивање слуха звучном виљушком. Испитивање слуха виљушкама у диференцијално дијагностичке сврхе (Веберова проба, Риннеова проба, Сцхвабацхова проба и Галлеова проба). Испитивање вестибуларног апарата: калоријско, ротационо. Основи испитивања равнотеже Аудиометријско испитивање слуха. Читање аудиограма. Слушни апарати у аудиолошкој 					

	<p>рехабилитацији слуха. Медикаментозно и хируршко лечење болесника са запаљенским обољењима средњег ува и унутрашњег ува, отосклероза и периферна парализа фаџијалиса</p> <p>7. Повреде у ОРЛ. Тумачење рендгенских снимака, компјутеризоване томографије, магнетнерезонанце, фаџијалног масива, пљувачних жлезда, усне дупље и врата. Радиграфија вилица (ортопантомографија), сијалографије и ЕХО снимака пљувачних жлезда и врата. Приказ болесника, обрада ране на лицу, тоалета усне дупље, постоперативна нега</p> <p>8. Зауостављање крвављења из носа. Каутеризација крвних судова. Предња тампонада носа. Задња тампонада носа по Белоцу.</p> <p>Медикаментозно лечење запаљенских процеса у синусима. Пункција виличних синуса. Аспирација секрета из синуса по Проетз-овој методи. Одстрањивање страних тела носа. Репозиција носних костију. Рад са пацијентима на ОРЛ одјељењу и специјалистичким амбулантама.</p> <p>9. Рад са болесницима у амбулантно поликлиничким одељењима (анамнеза, статус, историје болести и упућивање на допунска испитивања пацијената). Клиничка обрада болесника, анамнезе, статус, преоперативна припрема. Онколошке консултације. Упутство о документацији при упућивању болесника на оториноларинголошке прегледе.</p> <p>10. Малигни и бенигни тумори у ОРЛ. Обрада болесника са карциномом ларинкса и хипофаринкса. Ендоскопска метода прегледа.</p> <p>Обрада болесника и припрема за ендоскопске прегледе. Директоскопски и микроларингоскопски статус. Биопсија из ларинкса и фаринкса. Ларингомикроскопија и биопсија. Анализа патохистолошке дијагнозе. Анестезија у оториноларинголошких захватима, епимукозна, инфилтративна, инсуфицијенцијска, интравенска, интубациона</p> <p>11. Трахеотомија. Интубација. Примена трахеалне каниле. Превијање болесника оперисаних на врату и ларинксу. Трахеобронхоаспирација кроз трахеостому. Исхрана болесника преко назогастричне сонде. Деканилман. Практичан рад са пацијентима на ОРЛ одјељењу и спец амбулантама</p> <p>12. Посматрање операција у салама. Основе фонијатријске рехабилитације. Рехабилитација гласа код оболелих. Рехабилитација гласа ларингектомисаних болесника. Рехабилитација гласа ларингектомисаних помоћу електро ларинкса</p> <p>13. Специфичности оториноларинголошког прегледа у деце. Хируршко лечење перитонзиларног абсцеса. Припрема пацијента за тонзилектомију. Посматрање операција крајника и аденоидних вегетација. Контролни прегледи тонзилектомисаних болесника. Терапија и исхрана тонзилектомирасних болесника</p> <p>14. Онколошке консултације. Клиничка обрада болесника са малигним болестима ОРЛ регије, анамнезе, статус, преоперативна припрема. Упутство о документацији при упућивању болесника на оториноларинголошке преглед. Обрада болесника у амбулантно поликлиничким одељењима (анамнеза, статус, амбулантна терапија, Ангина, Акутни отитиси, Акутни ринитис). Рад са болесницима у превијалишту</p> <p>15. Страна тијела ОРЛ регије. Поступак код страних тијела доњих дисајних путева. Корозивне повреде. Езофагоскопија. Бронхоскопија</p>			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Љ. Јаношевић и сарадници	Оториноларингологија са максилофаџијалном хирургијом. Медицински факултет Универзитета у Београду. Београд	2004.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		30	30%
	семинарски рад		20	20%
	Завршни испит			
	практични		10	10%
усмени		40	40%	
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11 2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА					
Катедра	Катедра за пропедеутику, Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-056-11	обавезан	XI	3			
Наставник/ -ци	проф. др Слободан Миловановић, редовни професор; проф. др Милош Стојиљковић, редовни професор					
Сарадник/ -ци	мр сц. др Драгана Соколовић, виши асистент; др Наташа Милетић, виши асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵¹		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	1	0	2*15*1	1*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 1*15 + 0*15 = 45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 1*15*1 + 0*15*1 = 45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 45 + 45 = 90 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> Упознавање са структуром предмета, историјатом, основним дефиницијама и статусом клиничке фармакологије у медицини и националној политици лијекова. Савладавањем овог предмета студент стиче основна знања о примјени клиничко-фармаколошких принципа у терапији, праћењу, регистрацији и тумачењу нежељених ефеката лијекова. Студенти ће бити осposобљени да прате и учествују у увођењу нових лијекова, односно спровођењу претклиничких и клиничких испитивања нових лијекова. Студенти ће се упознати са значајем фармаковигилансе, фармакоекономије, фармакоепидемиологије, клиничке фармакокинетице и фармакогенетике. Студенти у оквиру овог предмета ће научити о специфичностима лијечења неких ургентних стања. 					
Условљеност						
Наставне методе	Предавања, вјежбе, семинари					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања:</p> <ol style="list-style-type: none"> Увођење нових лекова: Претклиничка. испитивања нових лијекова; Клиничко испитивање лијекова: Општа методологија и значај. Врсте клиничког испитивања. Фазе клиничког испитивања лијекова. Плацебо. Дизајнирање студије. Организација рада на истраживачком мјесту; Основни принципи Добре клиничке праксе. Хелсиншка декларација. Улога истраживача у клиничком испитивању нових лијекова. Улога Етичких одбора. Улога спонзора. Улога уговорне истраживачке организације. Стандардне оперативне процедуре за рад свих учесника у клиничком испитивању лијекова Фармакоекономија и Фармакогенетика: Дефиниција. Генотип и фенотип. Генски полиморфизам. Фармакоепидемиологија: Дефиниција. Задаци. Врсте фармакоепидемиолошких студија. Праћење потрошње лијекова. Значај праћења ванболничке и болничке потрошње лијекова. Улога службе клиничке фармакологије у праћењу потрошње лијекова у болници. Фармаковигиланса: Скале за процјену каузалне повезаности лијек-нежељена реакција. Законске обавезе медицинских радника у циљу пријављивања нежељених реакција на лијекове и улога клиничког фармаколога. Нежељени ефекти хемио и радиотерапије -Лијечење и могућности заштите (амифостин и други лијекови). Фармакотерапија манично - депресивних (биполарног поремећаја) и других психоза Алцхајмерова болест-садашње стање и могућности лијечења; Антиинфламаторни и антиреуматски лијекови - Нежељени ефекти и могућности заштите Фармакотерапија хроничне конгестивне срчане инсуфицијенције, Фармакотерапија ангине пекторис и инфаркта миокарда. Клиничка фармакокинетика: Задаци клиничке фармакокинетице, начини прилагођавања режима дозирања лијекова, индивидуализација терапије, фармакокинетички модели, фармакокинетичке интеракције и њихов значај у пракси. 					

<p>14. Фармакотерапија хроничног канцерског бола.</p> <p>15. Биоеквиваленца: Референтни, Генерички и Иновативни лијекови. Биолошки лијекови. Испитивања биорасположивости и биоеквиваленце. Законска регулатива.</p> <p>Вјежбе:</p> <p>1. Планирање и спровођење <i>invitro</i> и <i>in vivo</i> експеримената: Рад у лабораторији. Обрада резултата и писање рада;</p> <p>2. Израда плана, тест-листа информисаног пристанка и завршног извјештаја клиничког испитивања лијека, Статистичке методе у клиничкој фармакологији;</p> <p>3. Израчунавање фармакокинетских параметара у конкретним клиничким ситуацијама, као што су инсуфицијенција јетре и бубрега;</p> <p>4. Методе праћења потрошње лијековаи јединице мјере: Начини за израчунавање ванболничке и болничке потрошње лијекова. Практични аспекти фармакоекономије.</p> <p>5. Хомеопатски и биљни лијекови; Дефиниција хомеопатије. Примјери. Мјесто у савременој фармакотерапији. Дефиниција биљних лијекова. Чистоћа и контрола квалитета. Најчешће примјењивана биљна терапија. Нежељене реакције на биљне лијекове.</p> <p>6. Рационална терапија поремећаја срчаног ритма.</p> <p>7. Зависност од лијекова - типови и карактеристике зависности;</p> <p>8. Лијечење анафилактичког шока и других алергијских реакција;</p> <p>9. Фармакотерапија главоболге и можданог удара</p> <p>10. Лијекови у терапији хипертензијеи хипертензивне кризе;</p> <p>11. Лијекови у терапији едема плућа;</p> <p>12. Лијекови у терапији поремећаја хомеостазе крви;</p> <p>13. Рационална примјена ОТЦ препарата;</p> <p>14. Фармакотерапијске основе лијечења сепсе и септичког шока;</p> <p>15. Рационална примјена антибиотика.</p>				
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Францетић И, Витезић Д	Основи клиничке фармакологије, II издање, Загреб: Медицинска наклада	2013		
Катзунг Б	Темељна и киничка фармакологија, XI издање – превод, Загреб: Медицинска наклада	2011		
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%
	семинарски рад		30	30%
	Завршни испит			
	усмени		50	50%
УКУПНО			100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	ПОРОДИЧНА МЕДИЦИНА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-057-11	обавезан	XI	8			
Наставник/ -ци	проф.др Маја Рачић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци	др Сребренка Кусмук, клин.сар; др Јелена Матовић, клин.сар; др Горана Петковић, клин.сар					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵²		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
4	4	0	4*15*1	4*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 4*15+4*15+0*15=120			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 4*15*1+4*15*1+0*15*1=120			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 120+120=240 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> опише принципе рада и модел организације породичне медицине опише карактеристике био-психосоцијалног модела приступа пацијенту опише улогу љекара породичне медицине у заједници и породици (улога чувара капије и координатора здравствене заштите) интегрише претходно стечено знање и вјештине у циљу учинковитог рјешавања неселектираних здравствених проблема спроводи промоцију здравља и превенцију болести у контексту породичне медицине дијагностикује и лијечи најчешћа хронична обољења у ПЗЗ 					
Условљеност	Похађање наставе ће бити у складу са условима за 6. годину.					
Наставне методе	Предавања, вјежбе, колоквијуми, консултације, извјештаји студената о самосталном раду					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> Увод, дефиниција и организација породичне медицине (континуитет и комплексност њега). Пацијент у средишту здравствене заштите (комуникација са пацијентом, основи квалитета и стандарди). Алтруизам, етично понашање, саосјећајност. медицинска документација, СоПП билешке Рад у заједници и породици. Палијативна њега. Саопштавање лоше вијести. Насиље у породици Превенција кардиоваскуларних и малигнух болести у породичној медицини (врсте превенције, кватерна превенција, скрининг). Процјена укупног кардиоваскуларног ризика. Процјена и промоција здравља (едукација, здравствено-одгојни рад, промоција физичке активности, одржавање здравља). Мониторинг и евалуација превентивних услуга. Откривање, документација и лијечење хипертензије. Откривање, документација и лијечење дијабетеса (скрининг хроничних компликација, планирање њега, тимско збрињавање). Откривање, документација и лијечење дислипидемија. Одвикавање од пушења. Мотивацијско савјетовање. Превенција и лијечење гојазности код дјеце и одраслих. Приступ геријатријском пацијенту. Свеобухватна геријатријска процјена (мултидисциплинарни тим). Најчешћи здравствени проблеми код особа старије животне доби. Полифармација. Превенција падова Специфичности здравствене заштите адолесцената. ХЕАДДС протокол. Поремећаји исхране. Одржавање здравља. Најчешће кардиоваскуларне болести у породичној медицини (диференцијална дијагноза бола у грудима, диспнеја, коронарно срчано обољење, конгестивна срчана инсуфицијенција) Најчешће болести респираторног тракта (перзистентни кашаљ, ХОПБ, астма, пнеумоније стечене у заједници) Најчешће болести урогениталног система (дизурија, уринарне инфекције, рационална 					

	<p>употреба антибиотика, уринарна инконтиненција, вагинитиси, хронична бубрежна инсуфицијенција, пелвични бол).</p> <p>11. Мускулоскелетни проблеми у породичној медицини (остеопороза, остеоартритис, бол у врату, бол у рамену, бол у куку, бол у леђима, бол у шаци, проблеми доњих екстремитета)</p> <p>12. Најчешћи презентујући проблеми у породичној медицини (губитак тежине, умор, отоци, абдоминални бол, бол у епигастријуму, главобоља, вертиго, фебрилност). Медицински недефинисана стања</p> <p>13. Процјена менталног статуса пацијента у породичној медицини. Приступ ментално обољелом пацијенту. Депресија и дистимија. Анксиозност. Болести оvisности.</p> <p>14. Тежак пацијент. Професионализам. Сигурност пацијента. Медицинска грешка. Практиковање медицине заснована на доказима</p> <p>15. Уобичајни дерматолошки проблеми у ПЗЗ (импетиго, херпес зостер, вирусни егзантеми). Њега хроничне ране. Уједи</p> <p>Вјежбе</p> <p>1. Комуникацијске вјештине. Изазови у комуникацији. Вођење медицинске документације</p> <p>2. Насиље у породици. Палијативна њега. Саопштавање лоше вијести. Кућно лијечење</p> <p>3. Скрининг карцинома дојке, грлића материце, простате, карцинома дебелог цријева. Процјена укупног кардиоваскуларног ризика. Планирање превенције у тиму породичне медицине</p> <p>4. Вођење пацијента са хипертензијом. Вођење пацијента са дијабетесом.</p> <p>5. Поступци одвикавања од пушења и мотивацијско савјетовање. Вођење пацијента са дислипидемијама</p> <p>6. Свеобухватна геријатријска процјена. Превенција падова. Менаџмент констипације. Превенција полифармације.</p> <p>7. Одржавање здравља адолесцената. Превентивни поступци и скрининг.</p> <p>8. Пацијент са болом у грудима. Третман пацијената са коронарним срчаним обољењем.</p> <p>9. Пацијент са астмом. Пацијент са ХОПБ-ом.</p> <p>10. Пацијент са некомплицованим уринарним инфекцијама. Дијагноза и лијечење ХБО. Дијагноза и третман уринарне инконтиненције. Гениталне инфекције.</p> <p>11. Пацијент са болом у леђима. Пацијент са болом у рамену. Пацијент са болом у шаци. Преглед мускулоскелетног система.</p> <p>12. Медицински недефинисана стања. Неуролошки преглед. Преглед кардиоваскуларног система. Преглед плућа. Преглед абдомена. Специфични клинички тестови.</p> <p>13. Процјена менталног статуса пацијента у породичној медицини. Пацијент са депресијом. Процјена оvisности у алкохолу. Пацијент са генерализованим анксиозним поремећајем</p> <p>14. Тежак пацијент. Сигурност пацијента. Медицина заснована на доказима</p> <p>15. Третман хроничне ране. Третман најчешћих кожных обољења у ПЗЗ.</p>			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Маја Рачић	Породична медицина, Медицински факултет у Фочи	2009.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Милица Катић	Обитељска медицина, Свеучилиште у Загребу	2013.		
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	Присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	Колоквијум 1 (директна опсервација)		20	20%
	Колоквијум 2 (приказ случаја)		20	20%
	Завршни испит Парцијални испит II (писмена провјера знања усвојеног након седмице 8-15)		20	20%
	Парцијални испит I (писмена провјера знања усвојеног након седмице 1-7)		30	30%
	УКУПНО		100	100 %
<p>Студент који је током наставе остварио више од минималног броја потребних бодова (≥ 55) у сваком сегменту практичне и теоретске континуиране провјере знања не полаже завршни испит. Студент који није остварио довољан број бодова у сваком од облика континуиране провјере знања приступа полагању завршног испита. Уколико је студент положио оба колоквијума, не полаже практични испит и приступа полагању завршног испита који се састоји од писменог и усменог дијела. Писмени дио има исту врсту питања као парцијални испит. Уколико студент није положио оба колоквијума, полаже се и практични дио у амбуланти породичне медицине. Студент мора освојити минимално 55% бодова да би се испит сматрао положен. Оцјена се формира тако што се зброје сви освојени бодови за сваки облик провјере знања</p>				
Датум оvјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	ХИГИЈЕНА СА МЕДИЦИНСКОМ ЕКОЛОГИЈОМ					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-058-11	обавезан	XI	5			
Наставник/ -ци	проф. др Горан Белојевић, редовни професор; проф. др Горица Сбутега Милошевић, редовни професор; проф. др Бранко Јаковљевић, редовни професор; проф. др Душан Бацковић, редовни професор; доц. др Милош Максимовић, ванредни професор					
Сарадник/ -ци	др. Маја Пржуљ, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵³		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	3	0	2*15*1	3*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 3*15 + 0*15 75			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 3*15*1 + 0*15*1 = 75			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 75 + 75 = 150 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> Оспособљен да препозна факторе ризика из животне средине који доводе до поремећаја здравља Оспособљен да сагледа значај обољења услед неправилне исхране, физичке неактивности, неадекватних санитарно хигијенских услова у школи и у стамбеним објектима, проблема у прилагођавању, обољењима у катастрофама превенира болести које се преносе путем контаминираних воде, хране Оспособљен да влада техникама дезинфекције и стерилизације, у циљу превенције интрахоспиталних инфекција Оспособљен да предложи превентивне мере у циљу превенције хроничних незаразних болести 					
Условљеност	(описати услове који морају бити задовољени да би се предмет слушао и полагао)					
Наставне методе	Теоријска предавања, Семинари, Лабораторијске вежбе, Колоквијуми, Практични испит, Усмени испит					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> Основе хигијене са медицинском екологијом Атмосфера, клима и зрачење Здравствени значај воде за пиће. Здравствени значај диспозиција отпадних материја Медицинско еколошки значај земљишта Санитарна и лична хигијена Урбанизација и здравље. <p>Колоквијум</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицински значај буке и вибрација Здравствена безбедност намирница Хигијена исхране Хигијена исхране Школска хигијена Ментална хигијена Хигијена спорта и физичке културе Хигијена у катастрофама <p>Колоквијум</p> <p>Вјежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> Аерозагађење Бука, осветљење, прашина Микроклима Стан, становање Физички и хемијски преглед воде Бактериолошки преглед воде Дезинфекција воде Храна Исхрана: процена исхране и стања ухрањености Исхрана: планирање индивидуалне исхране 					

	11. Хигијена спорта 12. Школска хигијена 13. Ментална хигијена 14. Санитарна хигијена 15. Хигијена у катастрофама			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Уредник: Јагода Јорга и сарадници	Хигијена са медицинском екологијом, Медицински факултет, Београд	2016		
Уредник: Нађа Васиљевић и сарадници	Практикум из хигијене са медицинском екологијом, Медицински факултет, Београд	2016		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		6	6%
	семинарски рад		4	4%
	колоквијум 2		40	40%
	Завршни испит			
	практични/усмени		50	50%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	МЕДИЦИНА РАДА					
Катедра	Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-059-11	обавезни	XI	3			
Наставник/ -ци	доц. др Весна Крстовић Спремо, доцент и доц. др Винко Ђурић, доцент					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵⁴		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	1	0	2*15*1	1*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15+1*15+0*15=45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1+1*15*1+0*15*1=45			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 45 + 45 = 90 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да: <ol style="list-style-type: none"> 1. стекне неопходна знања о основним задацима медицинерада, физиологијом и хигијеном рада најзначајнијим професионалним ризицима на раду, професионалним болестима и болестима у вези са радом 2. стекне знања о превентивним здравственим прегледима, 3. савлада вјештине које се односе на: процјену експозиције професионалним штетностима, процјену ризика на раду, оцјену радне способности, 4. савлада вјештине које се односе на: домаће прописе и директиве Европске уније у вези са превенцијом повреда на раду и радног апсентизма. 					
Условљеност	Анатомија, Физиологија, Патологија, Патофизиологија, Биохемија, Фармакологија, Микробиологија и имунологија, Интерна медицина, Инфективне болести, Неурологија и Психијатрија					
Наставне методе	Методе које ће се користити у настави: предавања, аудиторне и показне вјежбе, тестови, консултације, семинарски радови и есеји, провјера стечених знања.					
Садржај предмета по седмицама	Предавања <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у медицину рада. 2. Хигијена рада и професионалне штетности, 3. Физиологија и психологија рада 4. Оштећења изазвана буком и вибрацијама. 5. Јонизујуће и нејонизујуће зрачење. 6. Професионалне болести и болести у вези са радом. 7. Професионална респираторна обољења и пнеумокониозе. 8. Професионална бронхијална астма и хронична опструктивна болест плућа и професионални хиперсензитивни пнеумонитис. 9. Професионална токсикологија - метали и гасови. 10. Професионална токсикологија - органски растварачи и пестициди. 11. Контактни дерматитис и професионални екцем, професионална обољења изазвана биолошким агенсима. 12. Професионални трауматизам. 13. Процјена ризика на радном мјесту и у радној околини - врсте ризика, домаћи прописи и директиве Европске уније 14. Општи принципи оцјене радне способности - Привремена и трајна оцјена радне способности 15. Карактеристике и професионални ризици у појединим гранама дјелатности 					

Вјежбе				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Радна анамнеза и специфичности прегледа радника обољелог од професионалних болести. 2. Професионалне штетности и ризици радног мјеста. 3. Основе физиологије рада, тежина рада, оптерећења, ергономија 4. Анализа листа професионалних обољења: Републике Српске, земаља у окружењу и важнијих земаља Европске уније. 5. Приказ пацијената савибрационом болешћу и професионалним оштећењем слуха 6. Приказ пацијената професионално изложених јонизујућем зрачењу 7. Приказ пацијената са професионалним болестима респираторног тракта – пнеумокониозе 8. Приказ случаја професионалне астме и професионалне хроничне опструктивне болести плућа. 9. Професионална обољења коже. Семинар, симулација случаја професионалног контакт дерматитиса. 10. Приказ случаја професионалног тровања металима и пестицидима. 11. Приказ случаја професионалног тровања органским растварачима и гасовима 12. Професионални трауматизам. Анализа пријава о повреди на раду. Израчунавање индекса фреквенције и индекса тежине. 13. Процјена ризика на радном месту. 14. Оцењивање радне способности. Приказ случајева медицинске документације са оцјеном радне способности. 15. Попуњавање формулара за упућивање осигураника фонду ПИО запослених 				
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Видаковић, А. и сар.	Основи медицине рада, СИБИД, Београд, 2014.	2014	5-135	
Павловић, М., Видаковић А. и сар.	Оцењивање радне способности, Elvod-print, Lazarevac, 2003	2003	3-33 ; 177-191 ;	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Ladou J., Harrison R.,	Occupational & Environmental Medicine, Mc Graw-Hill New York, 2014	2014	169-197; 463-573	
Врста евалуације рада студента				
Обавезе, облици провјере знања и оцењивање	Предиспитне обавезе		Бодови	Процент
	присуство предавањима		10	10%
	семинарски рад		10	10%
	тест/ колоквијуми		30	30%
	Завршни испит			
	писмени		30	30%
	усмени		20	20%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	СУДСКА МЕДИЦИНА					
Катедра	Катедра за хируршке гране, Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-060-11	обавезан	XI	4			
Наставник/ -ци	проф. др Драгана Чукић, редовни профсор; проф. др Бранимир Александрић, редовни професор					
Сарадник/ -ци	др Борис Пејић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵⁵		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
2	2	0	2*15*1	2*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 2*15 + 0*15 = 60			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 60			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60 + 60 = 120 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање студената са сазнањима медицинске науке о смрти; повредама 2. Упознавање студената са односом обољења и повреда 3. Упознавање студената са мед. документацијом; идентификацијом 4. Упознавање студената са улогом вјештака, стручног лица и свједока 5. Упознавање студената са кривичним дјелима у вези са лјекарским радом. 					
Условљеност	Нема условљености за слушање предмета					
Наставне методе	Теоријска предавања, Вјежбе, Семинари, Тестови					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у судску медицину. Историјат судске медицине. Основе обдукције 2. Танатологија. Агонија. Смрт. Суправитално вријеме 3. Лешне особине и промјене. Утврђивање времена, узрока смрти. Природна и насилна смрт. 4. Механичке повреде. Озгоде и ране 5. Устрелине и експлозивне повреде. Нутритивне повреде 6. Физичке повреде. Асфиксије. 7. Форензични значај повреда главе и кичмене мождине. Судскомедицински значај повреда грудног коша, трбуха и екстремитета. Механизам повређивања код пада са висине. Тромбна емболија и масна емболија у судскомедицинској пракси. Клиничка судска медицина. 8. Судско медицинска токсикологија. Тровање јетким отровима, арсеном, угљенмоксидом, цијановодоничном киселином, стрихнином, живом, органофосфорним инсектицидима. Алкохол. 9. Наркоманија (марихуана, морфин, хероин, кокаин, ЛСД, екстази, тровање љековима. ХИВ у судскомедицинској пракси. 10. Судскомедицинска експертиза. Класификација и квалификација тјелесних повреда. Полни односи и кривична дјела у вези са њима. Природно полно општење. Неприродно полно општење. Силованање, блудне радње, противприродни блуд. 11. Форензични значај трудноће, порођаја и побачаја. Новорођенче. Природна и насилна смрт новорођенчета. Чедоморство. Насилје у породици. Злостављање дјете. Тортура. 12. Идентификација живих особа, лешева и биолошких трагова људског поријекла. Идентификација очинства, ДНК анализа. Идентификација на основу зубног статуса. 13. Задес. Саобраћајни трауматизам. Повређивање појединих учесника у саобраћају. Саобраћајни трауматизам и алкохол. Самоубиство. Убиство. 14. Судско медицинско вјештачење, избор вјештака, предмет и значај судско медицинског вјештачења. Степени судско-медицинског вјештачења. Разлике вјештак- свједок. 15. Професионалне и деонтолошке обавезе љекара. Реконструкција. Ексхумација. <p>Вјежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Танатологија. Виталне рекације (видео презентације). Потврда о смрти (практично попуњавање потврде о смрти). 2. Судскомедицинска обдукција (филм обдукција, снимана директно на ОСМ у КЦЦГ Подг.) 3. Природно оштећење здравља (презентација случајева и примјери). 4. Насилно општећење здравља и механичке повреде (презентација видео записа; презентација фотографија; вјежбање описа појединих повреда); 5. Физичке и асфиктичне повреде (видео презентације и приказ фотографија са појединим 					

	<p>физичким и асфиктичким повредама).</p> <p>6. Хемијске (токсикологија), Алкохолизам и вјештачење алкохолисаности – практична вјежбања утврђивања концентрације алкохола у крви, у вријеме предметног догађаја-вјежбања и задаци);</p> <p>7. Биолошке и психичке повреде (прикази случајева).</p> <p>8. Судскомедицинска обдукција (присуство судскомедицинској обдукцији).</p> <p>9. Повреде појединих дјелова и региона тијела (прикази случајева, презентације, фотографије).</p> <p>10. Задес, самоубиство, убиство (презентације са обдукција- возачи, пјешаци, сувозачи, падови са висине; различите врсте самоубиства и убистава).</p> <p>11. Професионалне и деонтолошке обавезе љекара. Законске одредбе у вези са радом љекара. ЗКП, КЗ, Закон о парничном поступку, Женевска конвенција. Еутаназија. (прикази примјера гдје је утврђена љекарска грешка; такође и прикази гдје љекарска грешка није утврђена; практични значај еутаназије за љекара клиничара и судског медицинара).</p> <p>12. Судскомедицинска обдукција (присуство и праћење судскомедицинске обдукције)</p> <p>13. Вјештачење (практични примјери и задаци појединих вјештачења).</p> <p>14. Идентификација и методе индентификације, идентификација живих и идентификација лешева, форензички аспекти ДНК анализе (са посебним освртом на задатке љекара клиничара приликом идентификације и збрињавања повријеђених у масовним незгодама).</p> <p>15. Судскомедицинска обдукција (присуство и праћење судскомедицинске обдукције).</p>			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Чукић Д.	Судска медицина	2012.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Добричанин С	Судска медицина			
Чукић Д	Медицинска документација код повређивања механичким оруђем			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		10	10%
	семинарски рад		10	10%
	тест/ колоквијум		20	20%
	практични рад		10	10%
	Завршни испит			
	тест		15	15%
	практични		15	15%
	усмени		20	20%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	УРГЕНТНА МЕДИЦИНА					
Катедра	Катедра за хируршке гране Медицински факултет у Фочи					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-061-11	обавезан	XI	2			
Наставник/ -ци	доц др Сања Марић, доцент; доц др Миливоје Достих, доцент; доц др Радмил Марић, доцент; доц др Максим Ковачевић, доцент; доц др Дражан Ерић, доцент; доц др Вјеран Саратлић, доцент; проф др Дејан Бокоњић, ванредни професор; проф др Стеван Трбојевић ванредни професор;					
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵⁶		
П	В	СП	П	В	СП	S₀
1	1	0	1*15*1	1*15*1	0*15*1	1
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 1*15 + 0*15 = 30			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 1*15*1 + 0*15*1 = 30			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 30 + 30 = 60 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> 1. (савладавањем овог предмета студент ће моћи/ бити оспособљен да: ... мин. 4 исхода) студент ће бити оспособљен да самостално процени виталне функције пацијента 2. самостално направи адекватну тријажу повређених 3. примени основне мере КПП 4. примени основне мере пружања прве помоћи у склопу различитих ургентних стања 5. самостално направи венепункцију, заустави крварење и направи имобилизацију 					
Условљеност	(описати услове који морају бити задовољени да би се предмет слушао и полагао)					
Наставне методе	(само набројати методе које користите за реализацију облика наставе)					
Садржај предмета по седмицама	<p>Предавања:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застој срца и кардиопулмонална реанимација. Ланац преживљавања. Основно одржавање живота. Посебна стања у КПП. 2. Хитна стања у кардиологији. Акутни инфаркт миокарда. Едем плућа. Хипертензивна криза. Срчане аритмије. 3. Хитна стања у пулмологији. Акутна респираторна инсуфицијенција. Астматични статус. 4. Хитна стања у гастроентерологији и хепатологији. Бол у трбуху. Акутна гастроинтестинална крварења. 5. Хитна стања у ендокринологији. 6. Хитна стања у нефрологији. 7. Хитна стања у ОРЛ. Ларингоспазам. Страно тело дисајних путева. 8. Хитна стања у токсикологији. 9. Шок. Бол 10. Хитна стања у неурологији. Повреде главе. Кома. Епилептични статус. 11. Хитна стања у педијатрији. Фебрилне конвулзије код деце. 12. Преломи и повреде коштаног система. Имобилизација. 13. Крварење и хемостаза. 14. Интензивна здравствена нега акутно трауматизованих болесника. Масовне несреће. Тријажа код масовних повређивања. Организација службе ургентне медицине. 15. Олкотине и хипертермија. Смртотине и хипотермија. <p>Вежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрема за прву помоћ 2. Приступ повређеном или оболелом 3. Процена и мониторинг виталних функција 4. Клиничка смрт. Дијагноза и знаци смрти. 5. Ургентни поступци код срчаног застоја. 6. ЕКГ препознавање срчаног застоја. Дефибрилација. 7. Успостављање дисајног пута. Вештачко дисање. Ендотрахеална интубација. 8. Начин администрација лекова у ургентом збрињавању. 9. Заустављање крварења. 10. Превиијање рана. 					

	11. Средства за имобилизацију. Основни принципи имобилизације. 12. Третман шока у оквиру ургентних стања. Принципи прве помоћи. 13. Ургентни поступци код тровања. 14. Тријажа трауматизованих. 15. Транспорт оболелих и трауматизованих			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
	1. Kalezić N. Inicijalni tretman urgentnih stanja u medicine. Medicinski fakultet Beograd;	2013.		
	2. Manojlović S. Hitna stanja u internoj medicini za medicinske sestre. Beograd:Zavod za udžbenike;	2011.		
	3. Pavlović A. Prva pomoć. II izdanje. Beograd:Obeležja; 2010.	2010.		
	4. Krivokuća B, i saradnici. Multidisciplinarna intenzivna zdravstvena njega. Banja Luka:Medicinski fakultet;	2010.		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%
	семинарски рад		30	30%
	Завршни испит			
	тест		10	10%
	усмени		40	40%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год			

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет у					
	Студијски програм: медицина					
	Интегрисане академске студије	VI година студија				
Пун назив предмета	КЛИНИЧКА ПРАКТИЧНА НАСТАВА					
Катедра						
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
ME-04-1-062-12	обавезан	XII	20			
Наставник/ -ци						
Сарадник/ -ци						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀⁵⁷	
П	В	СП	П	В	СП	S₀
0	24	0	0*15*0.66	24*15*0.66	0*15*0.66	0.66
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15 + 24*15 + 0*15 = 360			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 0*15*0.66 + 24*15*0.66 + 0*15*0.66 = 240			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 360 + 240 = 600 сати семестрално						
Исходи учења	Савладавањем овог предмета студент ће моћи/ бити оспособљен да 1.					
Условљеност						
Наставне методе	Усмено предавања и вјежбе					
Садржај предмета по седмицама	Хирургија Интерна медицина Педијатрија Породична медицина Гинекологија Ургентна медицина					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Допунска литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента			Бодови	Процент	
	Предиспитне обавезе					
	Завршни испит			присуство вјежбама	50	50%
	УКУПНО			практични	50	50%
Датум овјере	03.11.2016.год					

Прилог3. Матрица компетенција

Исходи учења на нивоу студијског програма - Компетенције	Група генеричких основних предмета ¹	Група генеричких основних предмета за студијски програм ²	Група основних предмета специф. за студијски програм ³	Група генеричких и изборних предмета специфичи за студијски програма ⁴	Стручна пракса ⁵	Завршни рад/пројекат
Имају широке основе теоретског знања и практичних вјештина, што их оспособљава сваку врсту постдипломске едукације и за сарадњу са другим стручњацима у здравству			x		x	
Стекли су медицинско-етичке ставове	x					
Припремљени су за даљи развој и напредак медицине	x					
Стекли су систематичан начин размишљања и структурирани приступ медицинским проблемима током свог образовања			x		x	
Испуњавају законске услове за рад у медицинској професији и за даље образовање су спремни преузети одговорност повезану са медицинским звањем			x		x	
Посједују знање о одређеном дијагностичком алгоритму			x		x	
Способни су донијети одговарајуће терапијске одлуке			x	x	x	
Упознати су са структуром, организацијом и финансирањем здравства				x	x	
Упознати су са процесом научно-истраживачких поступака		x				x
Способни су дјеловати у складу са рационалним, научним концептима и начелима		x			x	
Имају непристрасан став према новим научним процесима у медицини			x			x
Спремни су посветити се медицинској професији и прихватити одговорност за физичко, психоментално и социјално благостање болесника			x	x	x	
Приступају болеснику са поштовањем без обзира на пол, доб, расу, друштвени и економски статус, образовање, културу, вјеру	x		x		x	
Поштују права болесника да у потпуности учествују у одлукама о лијечењу, укључујући и право да одбију лијечење или учествују у процесу наставе, односно научних истраживања			x		x	
Способни су изразити се и комуницирати на начин који је разумљив и прихватљив болеснику			x		x	
Спремни су прихватити одговорност и донијети одговарајуће медицинске одлуке			x		x	
Упознати су са унапређењем здравља и са превенцијом болести и			x		x	

спремни су унапређиватитакав став у медицинској професији						
Имају формиране ставове и свијест о личним ограничењима у складу сапредходном едукацијом и искуством			x		x	
Спремни су сарађивати са другим здравственим стручњацима	x	x	x	x	x	
Способни су остварити успјешан тимски рад те вјештине руковођења			x	x	x	
Свјесни су нужности трајног учења и трајног усавршавања да би одржали висок ниво медицинске компетенције 3			x	x	x	
Вољни су поучавати колеге и развијати властите вјештине поучавања			x		x	x
Отворени су за мјере осигурања квалитета и повремену процјену властите медицинске компетенције и стандарда знања 3,4,5			x		x	
Вољни су конструктивно одговорити на исход процјене-критику и похвалу					x	
Спремни су размишљати о промјенама социоекономских фактора у лијечењу					x	
Испуњавају законске стандарде у односу на трајно теоријско и практично усавршавање			x	x	x	

¹Биологија ћелије и хумана генетика, Медицина и друштво, Енглески језик 1, Енглески језик 2

²Анатомија, Хистологија и ембриологија, Медицинска биохемија са хемијом, Физиологија, Имунологија, Микробиологија, Патологија, Патолошка физиологија, Епидемиологија, Општа фармакологија, Медицинска статистика, Методологија научно-истраживачког рада

³Клиничка пракса 1 и ургентна медицинска помоћ, Клиничка пракса 2, Радиологија и нуклеарна медицина, Клиничка пропедевтика, Специјална фармакологија и токсикологија, Интерна медицина, Инфективне болести са спец. епидемиологијом, Неурологија, Психијатрија, Дерматовенерологија, Клиничка микробиологија, Хирургија, Педијатрија, Гинекологија, Физикална медицина и рехабилитација, Социјална медицина, Клиничка онкологија, Офталмологија, ОРЛ са максилнофацијалним хирургијом, Клиничка фармакологија, Породична медицина, Хигијена са медицинском екологијом, Медицина рада, Судска медицина, Ургентна медицина

⁴Медицинска терминологија и латински језик, Информатика у медицини, Биофизика, Вјештина комуницирања, Биомаркери оксидационог стреса, Могућност примјене бактерија у практичне сврхе, Физиологија исхране, Физиологија спорта, Нове методе у радиологији, Патофизиолошки аспекти функционалне дијагностике, Клиничка обдукција, анализа и значај, Медицинска психологија, Интрахоспиталне инфекције и њихова превенција, Клиничка имунологија, Менаџмент у здравству, Клиничка фармакокинетика и рационална фармакотерапија, Геријатрија, Медицина бола, Палијативна нега, Клиничка патологија

⁵Клиничка практична настава
